

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Ústav primární a preprimární edukace

Projektové vzdělávání v oblasti grafomotorického rozvoje dětí v mateřské škole

Dodatek k diplomové práci

Autor: Bc. Tereza Coufalová

Studijní program: N7531

Studijní obor: Pedagogika předškolního věku

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně pod odborným vedením vedoucího diplomové práce a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Králíkách dne .....

Obsah

Identifikační údaje	4
Teoretické východisko	5
Hlavním záměrem.....	5
Pedagogický problém.....	5
Charakteristika souboru	6
Obecná charakteristika školy.....	6
Realizace pedagogického projektu	8
Hlavní edukační cíle pedagogického projektu.....	8
Celková motivace.....	9
Pedagogický problém.....	9
Mapa pedagogického problému	10
Mapa jádra pedagogického problému	10
Myšlenková mapa	11
Výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech.....	12
Vzdělávací nabídka.....	21
Autoevaluace	90
Naplnění pedagogického cíle.....	90
Kvalita podmínek vzdělávání	90
Způsob zpracování a realizace pedagogického projektů.....	91
Metody použité při vstupní a výstupní diagnostice:	94
Testové úkoly.....	95
Výsledky pedagogického projektu.....	98
Shrnutí a diskuze.....	104
Fotodokumentace.....	105
Seznam příloh	108
Seznam grafů	109
Seznam pracovních listů.....	110

Identifikační údaje

Jméno autorky projektu:	Bc. Tereza Coufalová
Studijní obor:	Pedagogika předškolního věku (P- PPVN)
Forma studia:	Prezenční
Akademický rok:	2014- 2015
Název MŠ:	Mateřská škola Moravská
Adresa MŠ:	MŠ Moravská, Moravská 651, Králíky, 561 69
Internetové stránky školy:	http://www.msmoravska.cz/
Jméno ředitele školského subjektu:	Bc. Romana Fabiánová
Název třídy, ve které projekt je realizován:	Červený králíček
Počet dětí, které si projektem prošly:	22 dětí
Jména učitelek, které s dětmi pracují	Bc. Romana Fabiánová Irena Laczková
Zřizovatel MŠ:	Město Králíky
Oficiální název vzdělávacího programu MŠ:	Hrajeme si a učíme se od jara do zimy s králíčkem v Králíkách
Typ projektu:	Edukační
Konzultant řešení edukačního problému:	Mgr. Iva Košek Bartošová, Ph. D.
Konzultant edukační části:	Mgr. Iva Košek Bartošová, Ph. D.
Doba realizace projektu:	Dva týdny (5. ledna 2015 – 16. ledna 2015)

Pedagogický projekt je součástí diplomové práce „*Projektové vzdělávání v oblasti grafomotorického rozvoje dětí v mateřské škole*“.

Teoretické východisko

Tento pedagogický projekt jsem vytvořila se záměrem rozvoje grafomotorických dovedností, které jsou potřebné ke zvládnutí psaní, u dětí narozených v meziobdobí 2009 a 2010.

Projekt jsem rozdělila na dva tematické celky:

- Rozvoj hrubé motoriky
- Rozvoj jemné motoriky
  - Grafomotoriky
  - Vizuomotoriky

Hlavním záměrem

Hlavním cílem této práce je prostřednictvím čtrnáctidenního edukačního projektu vytvořit u dětí takové předpoklady, které jim usnadní ve školním věku nácvik grafomotorických dovedností potřebných ke zvládnutí psaní.

Pedagogický problém

Dokáží děti MŠ Moravská Králíky, věkově homogenní třídy Červený králíček, věkového složení 5-6 let, graficky zaznamenat tvarové prvky písma a jak já, jako učitelka MŠ, mohu přispět k rozvoji této dovednosti?

Indikátory:

- navození správného držení psacího náčiní;
- navození správného držení těla při psaní;
- plynulý záznam daného grafomotorického prvku;
- volné opření předloktí o psací plochu při zaznamenávání grafomotorických prvků;
- vyvíjet přiměřený tlak na psací náčiní;
- zvládnout graficky zaznamenat prvky I. a II. skupinu prvků.

Charakteristika souboru

Průzkumný vzorek čítal 14 dětí narozených v meziobdobí 2009 a 2010. V době realizace projektu bylo dětem 5 a 6 let. Z celkového počtu respondentů bylo 7 děvčat a 7 chlapců. Všechny děti pocházely z Mateřské školy Moravské Králíky, třídy Červený králíček. Účastníci zařazení do průzkumného šetření byli zdraví, bez psychických a somatických poruch a nebyl u nich diagnostikován snížený intelekt.

Obecná charakteristika školy

Projekt byl realizován v Mateřské škole Moravská, Králíky. Mateřská škola se nachází v centru města a přímo sousedí se Základní uměleckou školou Králíky a Základní školou Králíky, se kterou velmi úzce spolupracuje. K mateřské škole náleží rozlehlá zahrada s několika dřevěnými průlezkami, houpačkami, skluzavkami a třemi pískovišti pro děti. Dále je zde vybudován altán, který slouží k posezení rodičů s dětmi. Jednotlivé třídy mají svoji chodbu, šatnu, WC, umývárnu a pracovní a herní část. Uspořádání tříd nabízí dětem dostatek prostoru k nejrůznějším aktivitám. V suterénu mateřské školy se nachází sauna, kterou děti od listopadu do března jednou týdně navštěvují.

Maximální kapacita této vzdělávací instituce je 74 dětí. V současné době je mateřská škola plně obsazena. Děti jsou rozděleny do čtyř tříd, přičemž jedna třída je zaměřená na logopedickou intervenci a jedna třída je určena dětem rok před zahájením povinné školní docházky.

Školní vzdělávací program se nazývá „*Hrajeme si a učíme se od jara do zimy s králíčkem v Králíkách*“ a nově jsou zde obsaženy prvky na podporu zdraví. Tento školní kutikulární dokument si klade za cíl položit základy celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb, rozvíjet péči o děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Dále zde usilují o to, aby se tu každé dítě cítilo dobře, získalo komplexní poznatky o okolním světě a vytvořilo si nové sociální vazby se svými vrstevníky.

ŠVP PV je rozdělen do následujících integrovaných bloků a podtémat:

1. Kdo jsem a kde žiji

Školka nás volá
Já a moji kamarádi
Město, kde žiji- přijela pout'

2. Podzim

Sklízíme ovoce
Podzim na zahradě, na poli
Dráčku, vylet' výš!
Příroda se mění

3. Pečujeme o zdraví

Moje tělo a zdraví
Máme pět smyslů
Utíkáme před bacily
Co jíme a pijeme- zdravé potraviny

4. Vánoce

Přijde k nám Mikuláš
Těšíme se na Vánoce

5. Zima

Co si oblékáme a obouváme
Moje šikovné ručičky
Hrajeme si a sportujeme v zimě
Ptáčci a zvířátka v zimě
Budu školákem, půjdu k zápisu
Ve školce máme karneval

6. Objevujeme svět kolem nás

Z pohádky do pohádky
Co děláme celý den a celý rok
Hádej, čím jsem

7. Jaro

Když jaro zaťuká
Těšíme se na Velikonoce
Jaro na louce a na zahradě
Co létá, jezdí, plave
Rej čarodějnic
Slavíme Den Země
U nás doma s mámou a tátou

8. Objevujeme svět zvířat

Domácí zvířátka a jejich mláďátka
Rybník a život kolem něho
Volně žijící zvířátka
Jedeme do ZOO

9. Léto

Poznáváme planetu Zemi
Prázdniny se blíží
Prázdninový provoz

Realizace výzkumu pedagogického projektu

Pedagogický projekt byl realizován v období od 5. ledna 2015 do 16. ledna 2015 pod mým metodickým vedením. Projektu se účastnilo celkem 22 dětí, avšak do průzkumného šetření bylo zařazeno pouze 14 z nich.

Zvolený tematický blok vycházel ze ŠVP dané mateřské školy. Během práce jsem respektovala vývojová a individuální specifika každého dítěte. V projektu se prolínají jednotlivé vzdělávací oblasti, které získávají podobu dílčích cílů. K rozvíjení zvolených dílčích cílů docházelo prostřednictvím spontánního učení, situačního učení, prožitkového a kooperativního učení hrou a předem připravených činností pedagogem. Dále dochází k naplňování klíčových kompetencí (kompetence k učení, kompetence k řešení problému, kompetence činnostní a občanské, kompetence personální a sociální, komunikativní kompetence). Aktivity děti vykonávaly ve všech organizačních formách- hromadné, individuální a skupinové.

Období:

leden

Hlavní edukační cíle pedagogického projektu

- Cílem tohoto projektu je u dětí rozvíjet pohybové schopnosti a zdokonalovat dovednosti v oblasti jemné a hrubé motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka), ovládat pohybový aparát a tělesné funkce.
- Cílem je u dětí rozvíjet jejich fyzickou a psychickou zdatnosti.
- Cílem je, aby si dítě osvojilo věku přiměřené praktické dovednosti.
- Cílem je, aby si dítě osvojilo některé poznatky a dovednosti, které předcházejí čtení a psaní. Dále aby dítě projevilo zájem o psanou podobu jazyka a další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarný projev, hudební projev, pohybový projev, dramatický projev).
- Cílem je u dítěte vytvořit správné hygienické návyky při grafomotorickém záznamu.
- Cílem je u dítěte rozvíjet jeho sebeobsluhu- oblékání, svlékání, zavazování tkaniček, aj.

Celková motivace

Tato motivace je úvodem pro děti do celého čtrnáctidenního pedagogického projektu.

Děti si svolám do kroužku, abych se jim představila. Poté se jich zeptám, jak prožily Vánoce a co našly pod vánočním stromečkem. Jakmile každé dítě sdělí svůj dárek, zeptám se dětí, co nám ještě Vánoce přinesly. Pokusím se, aby děti samy přišly, na to že nám na Vánoce napadl sníh. V případě, že děti na to nepřijdou, požádám je, aby se šly podívat z okna.

Poté, co mi sdělí, že Vánoce přinesly sníh, namotivuju je pohádkou „Sněhová královna“.

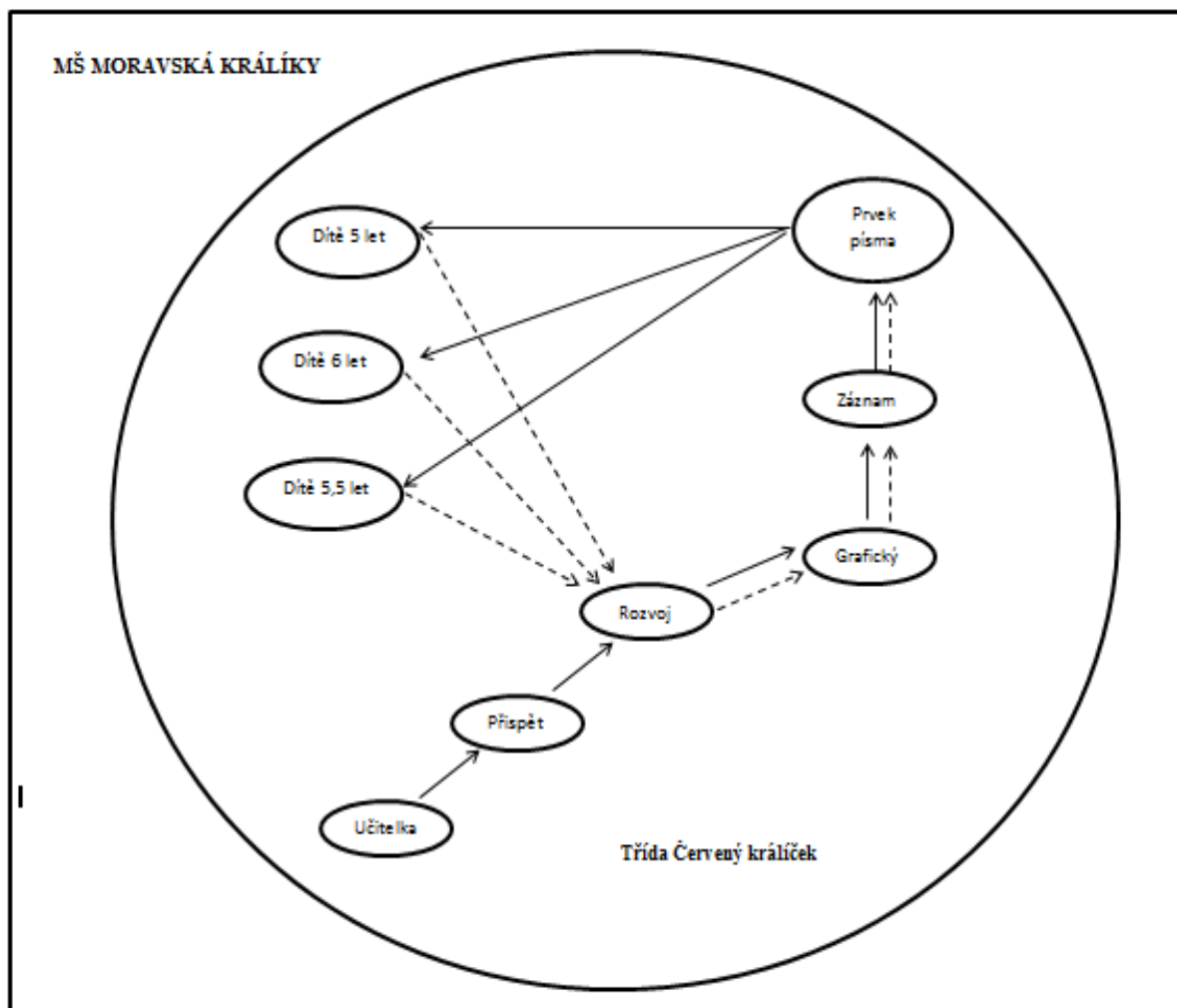
Pedagogický problém

Dokáží děti MŠ Moravská Králíky, věkově homogenní třídy Červený králíček, věkového složení 5-6 let, graficky zaznamenat tvarové prvky písma a jak já, jako učitelka MŠ, mohu přispět k rozvoji této dovednosti?

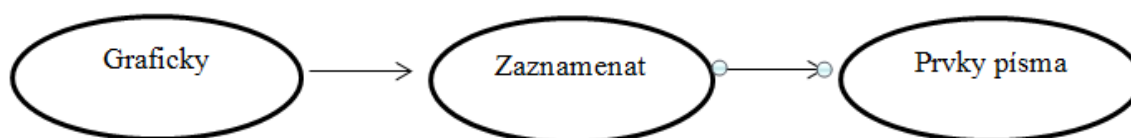
Indikátory:

- navození správného držení psacího náčiní;
- navození správného držení těla při psaní;
- plynulý záznam daného grafomotorického prvku;
- volné opření předloktí o psací plochu při zaznamenávání grafomotorických prvků;
- vyvíjet přiměřený tlak na psací náčiní;
- zvládnout graficky zaznamenat prvky I. a II. skupiny.

Mapa pedagogického problému

Mapa jádra pedagogického problému

Výstupy v jednotlivých vzdělávacích oblastech

Dítě a jeho tělo- oblast biologická	
Kompetence k učení	Rozvoj jemné a hrubé motoriky.
Cíl	Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládnout základní pohybové dovednosti, běžné způsoby pohybu v různém prostředí. ○ Koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou ○ Vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej pokynům. ○ Ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku.
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládnout jednoduché grafomotorické prvky. ○ Vytvořit si správné hygienické návyky při psaní- špetkovitý úchop a správné sezení. ○ Rozvoj vytrvalosti, flexibility, síly a rychlosti. ○ Lateralita. ○ Rozvoj vizuomotoriky. ○ Zvládnutí jednoduchých tělesných cvičení- chůze, běh, skoky, stoj s předklonem, pohyby hlavou, pohyby paží. ○ Navodit správné dýchání při pohybu a zpěvu.
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ○ lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení), nelokomoční pohybové činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, jóga, aerobik, míčové hry apod.); ○ manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním; ○ zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení); ○ smyslové a psychomotorické hry; ○ konstruktivní a grafické činnosti; ○ hudební a hudebně pohybové hry a činnosti; ○ jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.; ○ činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí; ○ činnosti relaxační a odpočinkové.

Kompetence k učení	Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
Cíl	Rozvoj a užívání všech smyslů.
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vnímá a rozlišuje pomocí všech smyslů (sluchově rozlišuje zvuky a tóny, zrakově rozlišuje tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišuje vůně, chutě. Vnímá hmatem, apod.).
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Určuje chutě, vůně, sluchově rozlišuje zvuky, tóny, vnímá hmatem a je schopno zrakové percepce.
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ○ Smyslové a psychomotorické hry. ○ Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti. ○ Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty.
Kompetence činností a občanské	Dítě zvládá svoji sebeobsluhu- svlékání, oblékání, aj.
Cíl	Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zvládnout jednoduchou sebeobsluhu (obléknout se, svléknout se, about se). ○ Zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní pokyny (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržet pořádek). ○ Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, význam aktivního pohybu. ○ Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami.
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dítě zvládá se obléknout, svléknout, about se. ○ Dítě zvládá základy stolování. ○ Aktivně vyhledává a manipuluje s předměty denní potřeby (pastelky, modelína, vodové barvy, lepidlo, barevné papíry, mozaiky, puzzle, lego stavebnice, merkur stavebnice,...).
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ○ Manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem; činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním. ○ Konstruktivní a grafické činnosti. ○ Hudební a hudebně pohybové hry a činnosti. ○ Jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, apod.

Činnostní a občanské kompetence	Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).
Cíl	Rozvoj psychické i fyzické zdatnosti.
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pojmenovat části těla a některé orgány, znát základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, pohybem a sportem. ○ Rozlišovat, co zdraví prospívá a co mu škodí. ○ Mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, aktivního pohybu a zdravé výživy. ○ Mít povědomí o některých způsobech ochrany zdraví a bezpečí.
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách. ○ Znat základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek. ○ Uvědomovat si, co je nebezpečné. ○ Projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám. ○ Chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě).
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, cechová, relaxační cvičení). ○ Činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí. ○ Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků. ○ Činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu prostředí. ○ Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozcích při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislosti.

Dítě a jeho psychika- oblast psychologická	
1. Jazyk a řeč	
Kompetence komunikativní	Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.
Cíl	Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, dramatické, pohybové).
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Naučí se z paměti krátké texty (reprodukovat říkanky, písničky, pohádky, zvládnout, jednoduchou dramatickou úlohu apod.). ○ Poznat některá písmena a číslice. ○ Poznat napsané své jméno. ○ Má osvojené správné hygienické návyky při psaní.
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho. ○ Napsat a poznat napsané své jméno. ○ Zvládnout napodobit jednoduché grafomotorické prvky (svislá a vodorovná čára, vlnovka, horní a dolní smyčka). ○ Má osvojené správné hygienické návyky při psaní.
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ○ Grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen. ○ Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů. ○ Jednotážné cvičení. ○ Říkaný a básničky spojené s pohybem prstů. ○ Modelování, skládání z kostek a jiné výtvarné činnosti.
Kompetence k učení	Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
Cíl	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vést rozhovor (naslouchá druhým, vyčkává, až druhý dokončí myšlenku, sleduje řečníka i obsah, ptá se). ○ Dítě zvládá foneticko- fonologickou a lexikálně- sématickou rovinu řeči.
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dodržuje pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokáže naslouchat druhým, vyčkává, až druhý dokončí myšlenku, sleduje řečníka i obsah, dokáže zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpoví na otázku, umí komentovat zážitky a aktivity).

Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ○ Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti. ○ Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv. ○ Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů. ○ Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo. ○ Prohlížení a čtení knih. ○ Artikulační a dechová cvičení.
2. Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace.	
Kompetence k učení	Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
Cíl	Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí, ale i sám. ○ Má povědomí o znakových systémech. ○ Dokáže napsat své jméno.
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Uposlechne pokynu dospělého a řídí se jím. ○ Rozlišuje některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umí je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení, pozná některá písmena,...).
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ○ Činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce). ○ Práce s knihami, pracovními listy, PC, atd. ○ Hry spontánní i didaktické s tematikou znakových systémů. ○ Činnosti podporující komunikační dovednosti.
Kompetence komunikační	Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
Cíl	Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování).
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vést rozhovor (naslouchá druhým, vyčká, až druhý dokončí myšlenku, sleduje řečníka i obsah, ptá se).
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Dodržuje pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokáže naslouchat druhým, vyčká, až druhý dokončí myšlenku, sleduje řečníka i obsah, dokáže zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpoví na otázku, umí komentovat zážitky a aktivity).
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ○ Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti. ○ Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv. ○ Poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů.

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo.
3. Sebepojetí, city a vůle.	
Kompetence činnostní a občanské	Dokáže rozpoznat a využít vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky.
Cíl	Rozvoj schopnosti sebeovládání.
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Ve známých a opakujících se situacích a v situacích, kterým rozumí, ovládá svoje city a přizpůsobuje jim své chování. ○ Být citlivý ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Odhadne, na co stačí, uvědomuje si, co neumí a co se chce naučit (vyhledává příležitosti, umí požádat o pomoc).
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ○ Příležitosti a hry na rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání. ○ Cvičení v projevoování citů, v sebekontrolě a sebeovládání. ○ Dramatické hry.

Dítě a ten druhý- oblast interpersonální.

Kompetence sociální a personální	Spolupodílí se na společných rozhodnutích. Přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti. Dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim.
Cíl	Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, mateřské škole, v dětské herní skupině apod.).
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Vnímat, co si druhý přeje či potřebuje, vycházet mu vstříc (chovat se citlivě a ohleduplně k slabšímu či postiženému dítěti, mít ohled na druhého a soucítit s ním, nabídnout mu pomoc apod.). ○ Spolupráce s ostatními.
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Všimnout si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se). ○ Respektovat pravidla třídy. ○ Zvládnout skupinovou práci s ostatními dětmi.
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ○ Sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy. ○ Společenské hry, společné aktivity nejružnějšího zaměření. ○ Kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách.

Dítě a společnost- oblast intrapersonální.	
Kompetence činnostní a občanské	Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.
Cíl	Rozvoj společenského a estetického vkusu.
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Zachází šetrně ke knížkám. ○ Vnímá umělecké a kulturní podněty. ○ Zachycování skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných technik (kreslení, používání barvy, modelování, konstrukční činnosti, tvoření z papíru, aj.).
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební). ○ Vyjádřit, hodnotit a zachytí své prožitky.
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ○ Různorodé společné hry a skupinové aktivity (námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty apod.). ○ Tvůrčí výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické apod. podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu. ○ Aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.).

Dítě a svět – oblast environmentální	
Kompetence činnostní a občanské	Má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých.
Cíl	Pochopení významu kulturního dědictví.
Očekávané výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Má povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomuje si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí.
Konkretizované výstupy	<ul style="list-style-type: none"> ○ Chránit kulturní dědictví. ○ Orientace v kulturních hodnotách dané společnosti.
Vzdělávací nabídka	<ul style="list-style-type: none"> ○ Návštěva knihovny. ○ Čtení a listování v knihách.

Vzdělávací nabídka

Činnost č. 1

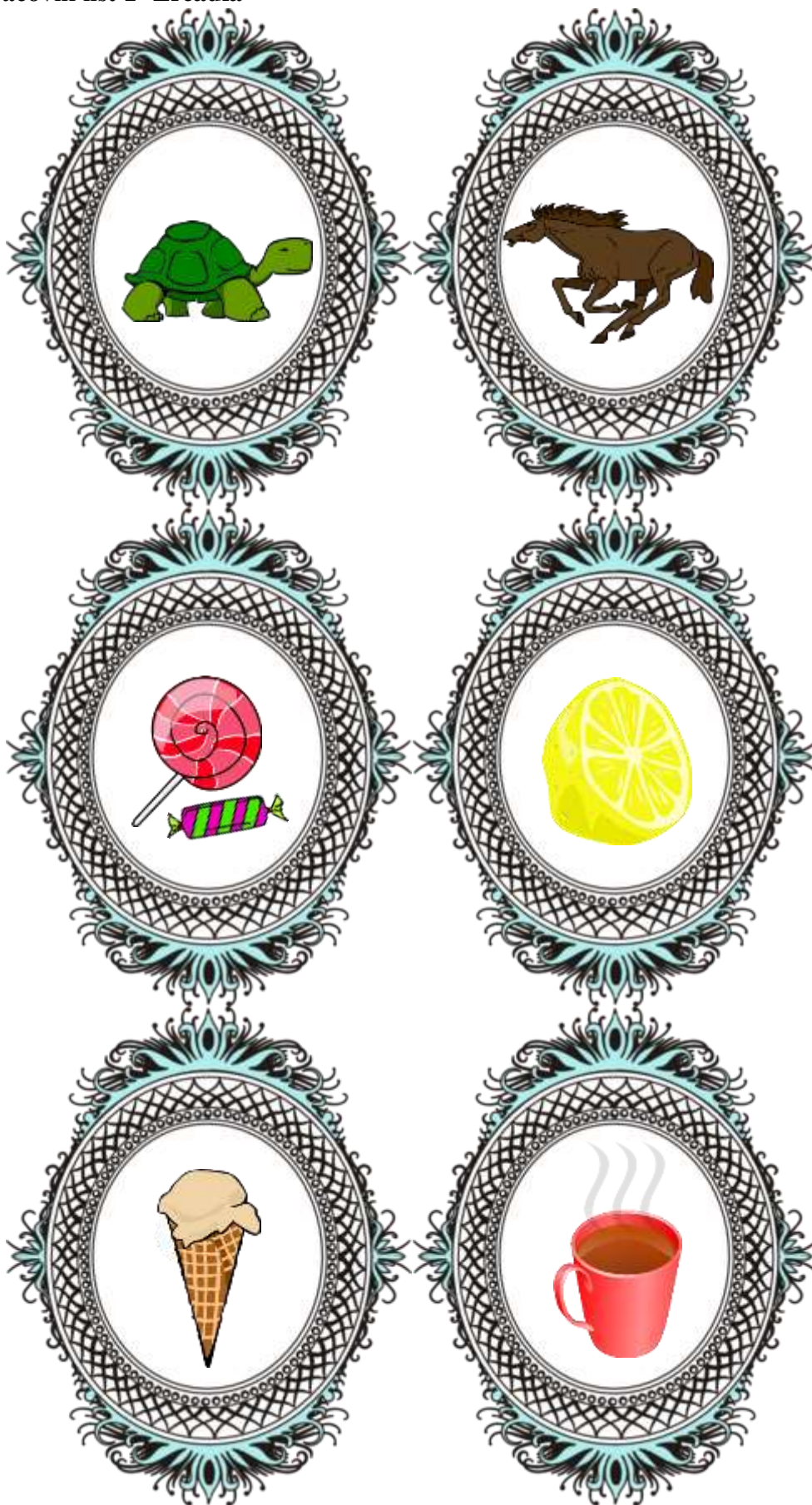
Cíl pro dítě	Rozvinout všechny roviny řeči prostřednictvím textu „Sněhová královna.“
Dílčí cíl pro dítě	Naučit se děj pohádky „Sněhová královna“. Rozvinout si zřakovou analýzu a syntézy. Rozvinout si lexikálně- sématickou stránku řeči. Rozvinout si foneticko- fonologickou stránku řeči. Rozvinout si graticko- syntaktickou stránku řeči. Rozvinout si sluchové vnímání- náslochání.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně kognitivního charakteru.
Úkol pro dítě	Poslechni si text pohádky „Sněhová královna.“ Uteč Sněhové královně, tak aby tě nezmrazila. Slož královnino zrcadlo. Pokus se jako kouzelné zrcadlo tvořit opaky (protiklady). Dones sklenici s vodou a spolu semnou ji dáme za okno. Odpověz na otázky: <ul style="list-style-type: none"> • Jak se jmenovaly sourozenci? • Co udělala Gerta, aby zachránila Kaje? • Co se stalo Kajovi? • Co Kaje vysvobodilo? • Koho máte vy rádi jako Gerta Kaje?
Postup	<ol style="list-style-type: none"> 1. Komunitní kruh- Vzájemné se pozdravení 2. Převyprávění pohádky 3. Složení rozbitého zrcadla ve skupinkách 4. Námětová hra „Sněhová královna“ 5. Zhodnocení činnosti
Formy	Frontální, Skupinová.
Materiálně didaktické pomůcky	Pracovní list 1; Pracovní list 2; Pracovní list 3

Metody dle Maňáka	Pro učitelku- didaktický – metody slovní (motivační, instrukce, hodnocení), monologické, dialogické, metody práce s učebnicí, knihou, textovým materiálem, metody názorně demonstrační; aspekt interaktivní – diskusní metody Pro dítě- metody slovní (dialogické), metody práce s učebnicí, knihou, textovým materiálem, metody praktické; aspekt psychologický – metody sdělovací; aspekt logický – postup deduktivní; aspekt interaktivní – diskusní metody
Výstup	Sdělení uvedených pojmů, složený obrázek
Předpokládané kompetence	Dítě si zapamatuje text pohádky. Dítě zvládne zřetězení. Dítě si rozvine všechny roviny řeči.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence k učení, kompetence komunikativní
Integrace do činnosti	Činnost č. 2 a do činnosti č. 3
Motivace	Vánoce nám přinesly hodně sněhu a já jsem si pro Vás připravila pohádku o Sněhové královně
Činnost byla uskutečněna dne 5.ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Cílem bylo upevnit u dětí záměrnou pozornost při poslechu pohádky. Některé děti nebyly schopny vydržet s pozorností, proto jsme text pohádky prokládala činnostmi, jako byla například pohybová hra Mrazík nebo skládání střípku zrcadla.
Formy	Zvolila jsme při čtení pohádky frontální organizační formu. Příště bych tuto formu nahradila skupinovou, tak abych se mohla dětem věnovat, co možná nejvíce individuálně.
MDP	MDP byly zvoleny vhodně a odpovídaly dané činnosti,
Metody	Zvolené metody byly vhodně zvoleny, avšak příště místo monologické metody (učitelka převyprávěla pohádku), bych zvolila názorně demonstrační- předvádění (loutkové představení)
Výstupy	Děti složily obrázky a odpověděly na otázky.
Kompetence	Kompetence komunikační a kompetence k učení.

Integrace	Integrace proběhla do činnosti č. 2, děti se naučily básničku, která navazovala na příběh. Dále proběhla integrace do činnosti č. 3, protože děti vytvořily okno Sněhové královny.
Komponenty kompetencí	Vědomost
Pracovní listy	Pracovní list 1, Pracovní list 2; Pracovní list. 3

Pracovní list 1- Zrcadla

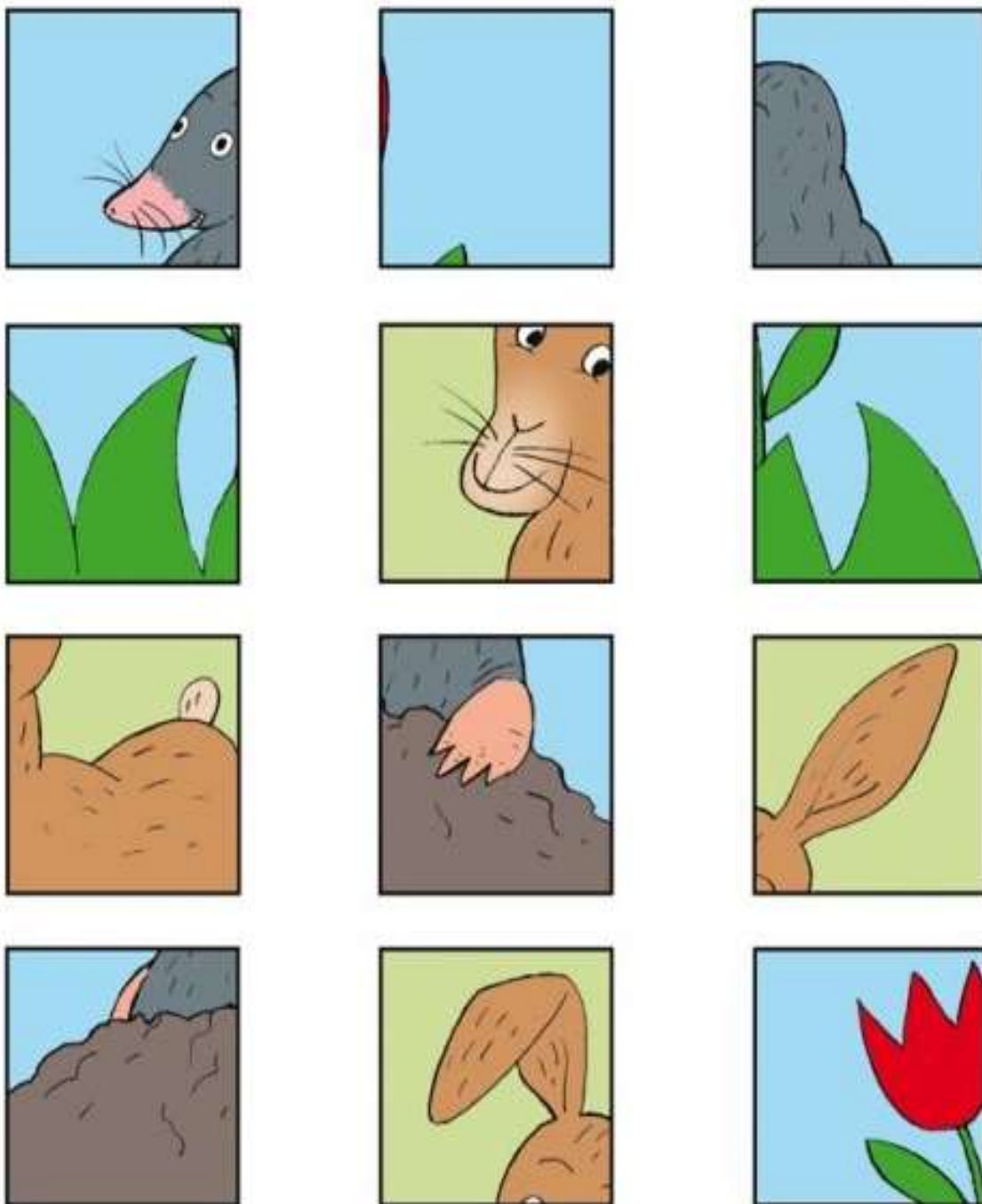

Coufalová (2016)

Pracovní list 2-Skládání obrázku

Zraková analýza a syntéza. Necháme dítě vyhledávat a spojovat čarou části obrázků, které k sobě patří. Pokud je pro ně úkol obtížný, je vhodné obrázky vystříhat a části přikládat k sobě, až dítě najde správné části.

Bednářová (2014, s.55)

Pracovní list 3- Text příběhu Sněhová královna

Sněhová královna

Původní text: H. CH. Andersen

Přepočala: Tereza Coufalová

Bylo, nebylo jedno království, ve kterém obyvatelům nic nechybělo a každý den se nesel ve znamení radosti a pohody. Lidé v tomto království na sebe byli hodní a vzájemně si pomáhali. Až na jednoho zlého a závistivého čaroděje, který spřádal plány, jak místním lidem škodit. Tento čaroděj jednoho deštivého dne stvořil kouzelné zrcadlo. (*Námětová hra „Zrcadlo“*) Tohle kouzelné zrcadlo nebylo ledajaké, mělo tu moc, že zobrazovalo nepravdivý obraz skutečnosti. Tedy podíval-li se do zrcadla hodný člověk, uviděl se v obraze jako zlý a sobecký člověk. (*Pracovní list 1*)

Když chtěl zlý čaroděj zrcadlo přenést do nebe, tak aby škodilo lidem na celém světě, rozbilo se na tisíce střípků, které se rozletěly do celého světa. Střípky, které z nebe padaly, se dostaly do lidských srdcí a ta rázem zamrzla v kus ledu. (*Pracovní list 2-*)

Jeden ze střípků se zapíchnul přímo do srdce i chlapci jménem Kaj. Tento hnědovlasý chlapec byl až doposud laskavý, srdečný a obětavý chlapec, který nadevše měl rád svou malou sestřičku Gerdu. Avšak zasáhnuté Kájovo srdce se jako mávnutí proutků změnilo v kus ledu. Během chvílky se Kaj změnil k nepoznání. Rázem se z něj stal zlý a sobecký chlapec, který měl rád pouze sebe.

V podvečer jedné sněhové bouře stál Kaj u okna a spřádal plány, jak ublížit své sestřičce Gertě. Když v tom okamžiku uviděl za oknem nádherné saně tažené dvěma bílými koni. Poté se podíval, kdo saně řídí. Uviděl krásnou královnu, která byla oblečená do bílých šatů s ještě bělejšími kožíškem kolem krku. Lidé z okolí ji přezdívali jako Sněhová královna, protože dokázala začarovat člověka v kus ledu. To se stalo i Kajovi, královna ho začarovala v kus ledu. (*Námětová hra Sněhová královna*)

Čas plynul a po nějaké době se Gertě začalo po Kajovi velmi stýskat, a proto se ho rozhodla jít hledat. Gerda po několika měsících konečně najde svého bratříčka Kaje, který je téměř zmrzlý. Nejdříve se pokouší Kaje zahřát, ale bez úspěšně. Proto se pokusí Kaje rozesmát, ale i tento pokus se zdá být marným. Zoufalá Gerta se rozpláče, protože si je jistá, že Kaje už nikdo není schopný zachránit. Jakmile její teplé slzy od srdíčka dopadnou na zmrzlé ruce Kaje, hned roztají. Poté Gerda samou radostí Kaje obejmě a tím rozehrěje jeho zmrzlé srdce.

Činnost č. 2

Cíl pro dítě	Zdokonalit u dětí hrubou motoriku prostřednictvím dětské jógy.
Dílčí cíl pro dítě	Rozvinout si pohybovou flexibilitu. Rozvinout si pohybovou koordinaci. Procvičit si prvky hrubé motoriky. Seznámit děti s cvičením jógy.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně tělovýchovného charakteru.
Úkol	Pokus se napodobit mnou předváděné cviky.
Postup	Děti se rozmístí po místnosti, tak aby měly dostatek místa Sestava „Sněhová královna“ Závěrečná relaxace Zhodnocení činnosti
Formy	Frontální
Materiálně didaktické pomůcky	CD přehrávač; CD Enya; CD s relaxační hudbou, Pracovní list 4
Metody dle Maňáka	Pro učitele- metody slovní-aspekt didaktický- monologická (motivace, zhodnocení); metody názorně demonstrační- předvádění; metody praktické- nácvik pohybových dovedností. Pro dítě- metody praktické- nácvik pohybových dovedností.
Výstup	Dítě se naučí jednoduchou jogínskou sestavu.
Předpokládané kompetence	Dítě si rozvine pohybovou flexibilitu a pohybovou koordinaci. Dítě zklidní svoje tělo i mysl.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence činnostní a občanské
Integrace do činnosti	Integrace do činnosti č. 1
Motivace	Protože jsme si děti ráno povídali o Sněhové královně, tak si zacvičíme zimní sestavu, která se jmenuje „Sněhová královna“
Činnost byla uskutečněna dne 6. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Děti si rozvinuly pohybovou flexibilitu a pohybovou koordinaci. Také zde došlo k rozvoji jejich záměrné koncentrace a to v pozici „Strom“.
Formy	Organizační formy byly vhodně zvoleny.

MDP	Dále jsem si sebou vzala návod na mnou sestavenou sestavu.
Metody	Zvolené metody byly vhodně zvolené.
Výstupy	Děti se snažily napodobit jednotlivé cviky.
Kompetence	Kompetence činností a občanské.
Integrace	Proběhla integrace do činnosti č. 1. Sestava koresponduje pohádkový příběh „Sněhová královna“.
Komponenty kompetencí	Dovednost

Pracovní list 4- Jóga

Jóga

Z Indie k nám přichází, (stoj rozkročný, ruce před hrudníkem spojeny- Obr. 1)

dýchání ji provází. (hluboký nádech nosem a ruce přitiskneme k bříšku- Obr. 2)

Je to jóga, cvičení, (vzpažíme- Obr. 3)

co nás umí proměnit. (klekneme si, ruce spojíme před hrudníkem- Obr. 4)

Ve věci i ve zvířátka, (ruce přiložíme k ramenům a kroužíme ramenním kloubem- Obr. 5)

otevře ke zdraví vrátka. (ruce položíme na stehna a nadechujeme se nosem a vydechujeme pusou- Obr. 6)

Chceš být kočka (Obr. 7), pes (Obr. 8), strom (Obr. 9)?

Potom řekni třikrát: óm.

Óm, óm, óm.

Obr. 1

Obr. 2

Obr. 3

Obr. 4

Obr. 5

Obr. 6

Obr. 7

Obr. 8

Obr. 9

Jogínská sestava „Pozdrav Slunci“

Základní pozici je
stoj spojný, ruce
volně podél těla.

Obr. 1

S výdechem
spojíme dlaně
před hrudníkem.

Obr. 2

S nádechem vzpažíme
ruce a zakloníme se.

Obr. 3

S výdechem se ohneme do
hlubokého předklonu, prsty nebo
dlaní položíme vedle chodidel na
podložku.

Obr. 4

S nádechem přejdeme do vzporu dřepmo
levou nohou: zanožíme levou nohu a pravou
nohu posuneme mezi ruce (na pátém chodidle),
zakločíme hlavu.

Obr. 5

S výdechem přejdeme
do pozice HORY:
zanožíme pravou nohu
k levé noze, zvedneme
pánev.

Obr. 6

S nádechem plytule přejdeme do lehu na bříše a po té do polohy KOBRY: zakloníme hlavu a pohledem směřujeme vzhůru, nohu zůstávají na podložce uvolněně.

Obr. 7

S výdechem přejdeme do pozice HORY: zanožíme pravou nohu k levé noze, zvedneme pánev.

Obr. 8

S nádechem přejdeme do vzporu dřepmo pravou nohou: zanožíme pravou nohu a levou nohu posuneme mezi ruce (na plněm chodidle), zakloníme hlavu.

Obr. 9

S výdechem přinožíme pravou nohu a přejdeme do hlubokého předklonu, prsty nebo dlaně položíme vedle chodidel na podložku.

Obr. 10

S nádechem vzpažíme ruce a zakloníme se.

Obr. 11

Základní pozici je stoj spojný, ruce volně podél těla.

Obr. 12

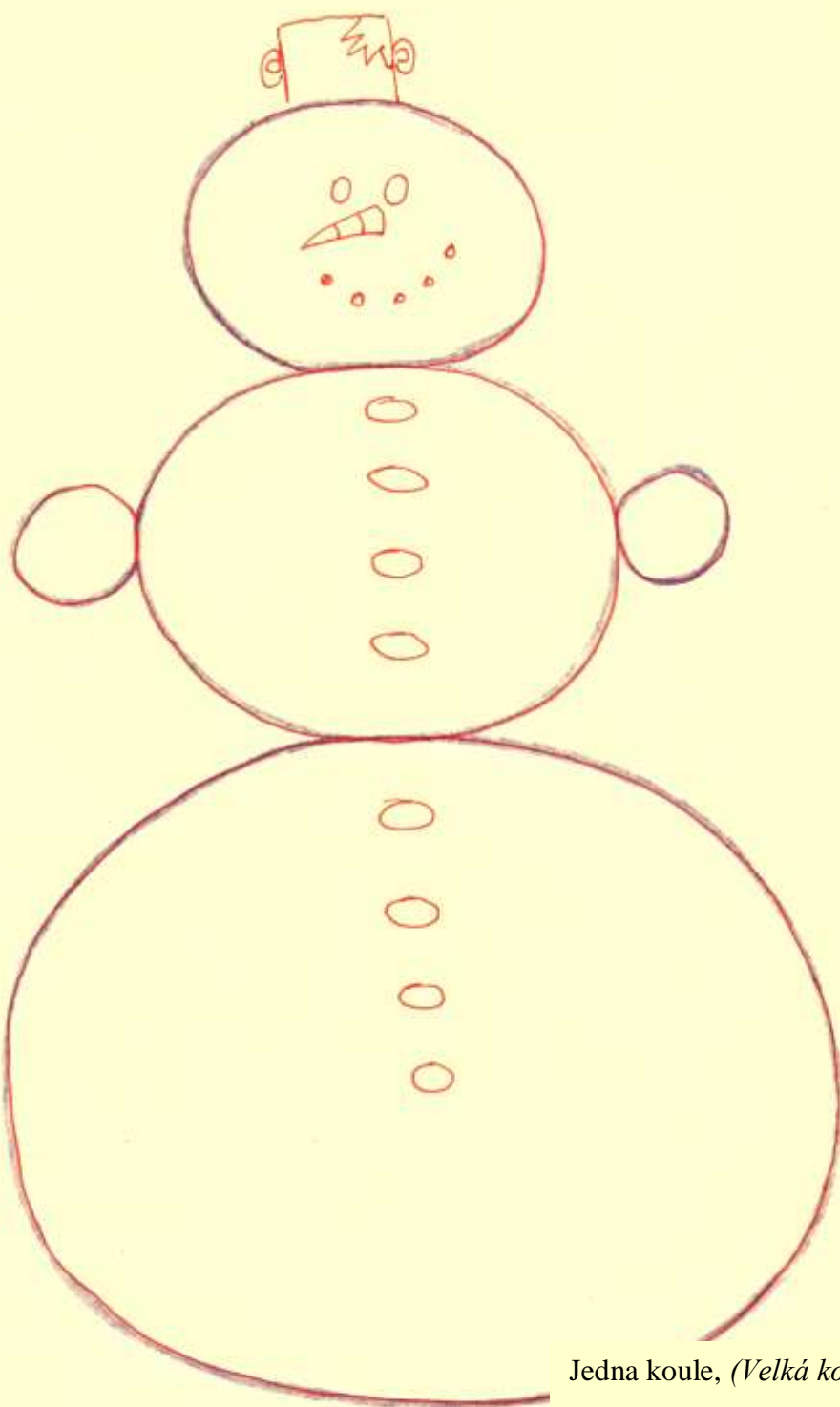
Zdroj: www.jogaprodeti.cz

Činnost č. 3

Cíl pro dítě	Zdokonalit si hrubou motoriku prostřednictvím stavění sněhuláka.
Dílčí cíl pro dítě	Uvolnit si ramenní kloub, předloktí a zápěstí.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně motorického charakteru.
Úkol	Vyrob si kuličku ze sněhu. Válej koule, tak abychom postavily sněhuláka. Pomocí víček od PET lahví dodělej sněhulákovi oči, pusu, nos a knoflíky.
Postup	<ol style="list-style-type: none"> 1. Děti se převléknou do zimního oblečení. 2. Jdeme s dětmi na zahradu. 3. Stavíme s dětmi sněhuláka. 4. Malujeme sněhuláka na tabuli (Pracovní list 5) 5. Zhodnocení činnosti.
Formy	Skupinová
Materiálně didaktické pomůcky	Víčka od PET lahve, hrnec, mrkev, Pracovní list 5, tabule, křídly.
Metody dle Maňáka	Pro učitelku-metody slovní- monologické (instrukce a zhodnocení) Pro dítě- metody praktické- pracovní činnosti, žákovské laborování
Výstup	Sněhulák ze sněhu.
Předpokládané kompetence	Dítě si zdokonalí hrubou motorik. Dítě rozhýbe ramenní kloub. Nácvik grafomotorického prvku <i>kruh a elipsa</i> . Dále dítě získá povědomí o vlastnostech sněhu.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence činnostní, kompetence sociální.
Integrace do činnosti	Činnost č. 6
Motivace	Venku chumelí Pozn.: Jednalo se o situační učení, kterým jsem navázala další dny.
Činnost byla uskutečněna dne 6. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Cíl byl uplatněn. Dále měly děti velmi silný prožitek z výsledku.

Formy	Byla zde uplatněna skupinová forma, protože děti si samy utvořily skupinky a každá skupinka si stavěla sněhuláka sama. Já pouze dětem pomáhala.
MDP	Uvedené MDP byly použity všechny.
Metody	Zvolené metody byly vhodně vybrány. Děti si činnosti samy vedly. Pedagog byl pouze jako dopomoc.
Výstupy	Sněhulák ze sněhu.
Kompetence	Kompetence činnostní, kompetence činnostní.
Integrace	Na základě této činnosti si druhý den děti vytvořily sněhuláka z papíru- činnost č. 6.
Komponenty kompetencí	Dovednost

Pracovní list 5- Sněhulák

Jedna koule, (*Velká koule*)

druhá koule, (*Střední koule*)

a pak třetí. (*Malá koule*)

Sněhuláka staví děti. (*Knoflíky*)

Činnost č. 4

Cíl pro dítě	Zdokonalit si jemnou motoriku prostřednictvím výtvarného díla.
Dílčí cíl pro dítě	Uvolnit u dětí tlak vyvíjený při psaní. Rozvinout u dětí estetické citění. Vytvořit u dětí správné návyky při malbě.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně výtvarného charakteru.
Úkol	Podívej se na sklenici, kterou jsme včera daly za okno, jak nám ji pomalovala Sněhová královna. Navlhči si výkres vodou a klovatinou. Pomocí houbiček se pokus vytvořit výkres Zimní okno.
Postup	<i>Pozn.: Den předem jsem s dětmi dala za okno sklenici s vodou, tak aby voda zmrzla a byly vidět sněhové vločky.</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pozorování sněhových vloček ve sklenici. 2. Spolu s dětmi připravím výtvarné pomůcky. 3. Malování zasněženého okna. 4. Zhodnocení činnosti.
Formy	Skupinová.
Materiálně didaktické pomůcky	Sklenice, voda, arch balicího papíru, houbička, vodové barvy (modrá, bílá, fialová), klovatina
Metody dle Maňáka	Pro učitelku- metody slovní- monologické (motivace, vyhodnocení) Pro dítě- metody praktické- žákovské laborování; grafické a výtvarné činnosti.
Výstup	Vyhotovený skupinový výkres „Zimní okno“.
Předpokládané kompetence	Dítě si uvolní tlak vyvíjený při psaní. Předpokládám, že si dítě zdokonalí špetkový úchop a bude houbičku uchopovat pouze ukazovákem, prostředníkem a palcem- tzv. špetkový úchop.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence k učení, kompetence činnostní a občanská.
Integrace do činnosti	Integrace do činnosti č. 1.
Motivace	Děti pamatujete si ještě na pohádku, kterou jsme si včera vyprávěly? A protože jsem Vám říkala, že Sněhová královna umí být výtvarnice, utíkejte se podívat, jak nám krásně pomalovala sklenici vody.

	A my jsme také velcí výtvarníci, pokusíme se také namalovat okno, jako nám ho pomalovala Sněhová královna.
Činnost byla uskutečněna dne 7. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Cíl byl naplněn. Děti se snažily pracovat s tlakem, který vyvíjejí na psací podložku. Dvě starší děti si půjčily velký štětec, kde jsem důsledně hlídala správný špetkovitý uchop.
Formy	Skupinová organizační forma byla zvolena vhodně, protože některé děti neměly o tuto činnost zájem, proto jsem ji nabídla jinou činnost-stavění Sněhové království z lega kostek.
MDP	MDP byly doplněny o velké štětce.
Q6Metody	Zvolené metody byly vhodně zvolené. Příště bych zvažila obohacení žákovského laborování např. o pokus s modrou skalicí či sledování sněhových vloček pod mikroskopem.
Výstupy	Nakreslený výkres.
Kompetence	Kompetence k učení, kompetence činnostní a občanské.
Integrace	Integrace do činnosti č. 1, proběhla. Navázala jsem na pokus ze včerejšího dne se sklenicí s vodou.
Komponenty kompetencí	Dovednost.

Činnost č. 5

Cíl pro dítě	Synchronizovat pohybový a hudebním doprovodem k písni „Zima“.
Dílčí cíl pro dítě	Procvičit si hudební rytmus. Naučit se text nové písně „Zima“. Procvičit si hrubou motoriku. Manipulovat s hudebními nástroji.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně hudebního charakteru.
Úkol	Poslechni si moji hádanku a pokus se ji uhodnout. Pokus se opakovat po mne slova a napodob pohyb, který budu dělat. Zavři oči a já zahraju na nějaký nástroj a ty se pokus uhodnout o jaký hudební nástroj se jedná. Pokus se napodobit rytmus, který uslyšíš. Doprovod' písničku na hudební nástroj. Nakresli, jak padají vločky a pokus se zapamatovat si básničku.
Postup	<ol style="list-style-type: none"> 1. Interpretace písně učitelkou. 2. Recitace písničky. 3. Pohybový doprovod písničky. 4. Rytmické cvičení. 5. Hudební doprovod písničky. 6. Grafomotorické cvičení- Sněhová vločka.
Formy	Frontální, Individuální.
Materiálně didaktické pomůcky	Orffeoovy nástroje, Pracovní list 6; klavír, Pracovní list 7.
Metody dle Maňáka	Pro učitelku- metody slovní (monologická, dialogická), metody názorně demonstrační (předvádění), metody praktické (návčik pohybových činností). Pro dítě- metody slovní (dialogické), metody praktické (návčik pohybových činností, grafické a výtvarné činnosti).
Výstup	Hudebně a pohybově ztvárněná píseň.
Předpokládané kompetence	Předpokládám, že si dítě procvičí hudební rytmus, naučí se píseň a následně ji zazpívá. Předpokládám, že dítě sladí pohyb s hudebním doprovodem. Dítě zvládne jednoduchý grafomotorický prvek s pomocí

	básně Zima.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence k učení.
Integrace do činnosti	Integrace do činnosti č. 5.
Motivace	Ráno některé děti mi pomáhaly namalovat kouzelné zimní okno a já jsem si dnes pro vás připravila takovou zimní hádanku. Pořádně tedy nastražíme ouška, abychom se písničku správně naučili, a mohli ji třeba zazpívat u zápisu do školy.
Činnost byla uskutečněna dne 7. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Cíl byl naplněn. Děti zvládly sladit pohyb s hudebním doprovodem. Obtížnější pro ně byl cíl, při kterém měly zahrát požadovaný rytmus.
Formy	Hromadná organizační forma byla zvolena vhodně. Avšak příště bych chtěla víc pracovat se skupinami především v rytmické reprodukci písně.
MDP	Mezi materiálně didaktické pomůcky bych příště zařadila sněhové vločky, tak aby děti se více vžili do textu písně.
Metody	Zvolené metody jsem obohatila o metodu dialogu, kdy jsem dětem pokládala otázky, tak abych si byla jistá, že pochopily správně text písně.
Výstupy	Hudebně ztvárněná píseň, Osvojený grafomotorický prvek- rovná čára shora dolů.
Kompetence	Kompetence k učení.
Integrace	Integrace do činnosti č. 5 neproběhla, protože s dětmi jsem se naučila pouze první dvě sloky písničky.
Komponenty kompetencí	Znalost, dovednost.

1. Podívej se na oblohu, něco bílé padá dolů. Co to asi může být? Nech se, Honzo, překvapit.
2. Možná je to bílé peří, kdo nevěří, ať tam běží. Ba ne, to je přece sněh, pojedeme na saních.
3. Chumelilo ve dne v noci, radují se všichni kluci. Postavíme za bukem sněhuláka s kloboukem.
4. A když děti ráno vstaly, umyly se, pospíjaly, sněhulák tam stál a stál, sluníčka se hrozně báli.

CO SE S PÍSNÍČKOU NAUČÍME

Opakování tónu, vyznění dvou odlišných nálad, které jsou vyjádřeny rozdílnou mělo-dí i tempem, kombinace výtvarných technik, jemná motorika, fantazie.

Příprava hlasu: Budeme se imaginárně koulovat a každou letící koulí bude provázet zpívané *boom*. Cílem je, aby dítě vrátilo dospělému stejnou výšku tónu, kterou mu „poslal“ s letící koulí. (Viz kapitola *Hry s hlasem*, podrobný popis hry *Koulovačka*.)

Pohybová dramatizace: Dítě prsty napodobuje padající sněh (pohyb shora dolů až k zemi). Na rychlou část může tleskat a podpávat. Ve třetí sloce koulí velké koule na sněhuláka. V závěru stojí jako sněhulák a s obavou se dívá na sluníčko.

VÝTVARNÉ NÁPÁDY

Pomůcky: velký balící papír, vodové barvy, štětec, černý a červený fix, bílý nebo běleděmodrý heřvábny papír.

Dítě tlustým štětcem pokryje celou plochu papíru světlemodrou barvou. Heřvábny papír natrhá na větší kousky, které zmuchlá tak, aby vypadaly jako husté mraky. Nalepi je na papír. Potom si představí, jak velký by měl být sněhulák. Podle toho natrhá o něco větší kousky heřvábneho papíru a mírně zmuchlané je nalepi nad sebe ve tvaru sněhuláka. Malé útržky heřvábneho papíru zmuchlá a nalepi je jako padající sněhové vločky. Fixem dokreslí na hlavu sněhuláka hrnec, oči, nos, knoflíky a ruce.

ZIMA
131

Klidně
F
Po - dí - vej se na ob - lo - hu, ně - co bí - lé

rit. Velmi živě
B F
pa - dá do - lů. Co to a - si mů - že být? —

C F
Nech se, Hon - zo, pře - kva - pit. —

Pracovní list 6B- Píseň Zima

Rytmizace písně:

Autor textu písně: Raková

Podívej se na oblohu,

Něco bílé padá dolů.

Co to asi, může být?

Nech se, Honzo, překvapit.

Legenda:

■ Dřívka

→ Drhlo

△ Triangl

Taneční doprovod k písni:

Autor textu písně: Raková

Podívej se na oblohu,

(zvedáme ruce)

Něco bílé padá dolů.

(kmitání prsty směrem dolů)

Co to asi, může být?

(zvednutý ukazováček)

Nech se, Honzo, překvapit.

(ruce v bok)

Autor rytmizace: Coufalová

Asi je to bílé peří,

Kdo nevěří, ať tam běží.

Ba ne, to je přece sníh,

Pojedeme na saních.

Autor rytmizace: Coufalová

Asi je to bílé peří,

(kroužky zapěstím)

Kdo nevěří, ať tam běží.

(zvednutý ukazováček)

Ba ne, to je přece sníh,

(kruhy celou horní končetinou před tělem)

Pojedeme na saních.

(Představujeme lyže)

Pracovní list 7- Sněhová vločka

3

Namaluj, jak padají dolů vločky. Víš, jaké je počasí v zimě?

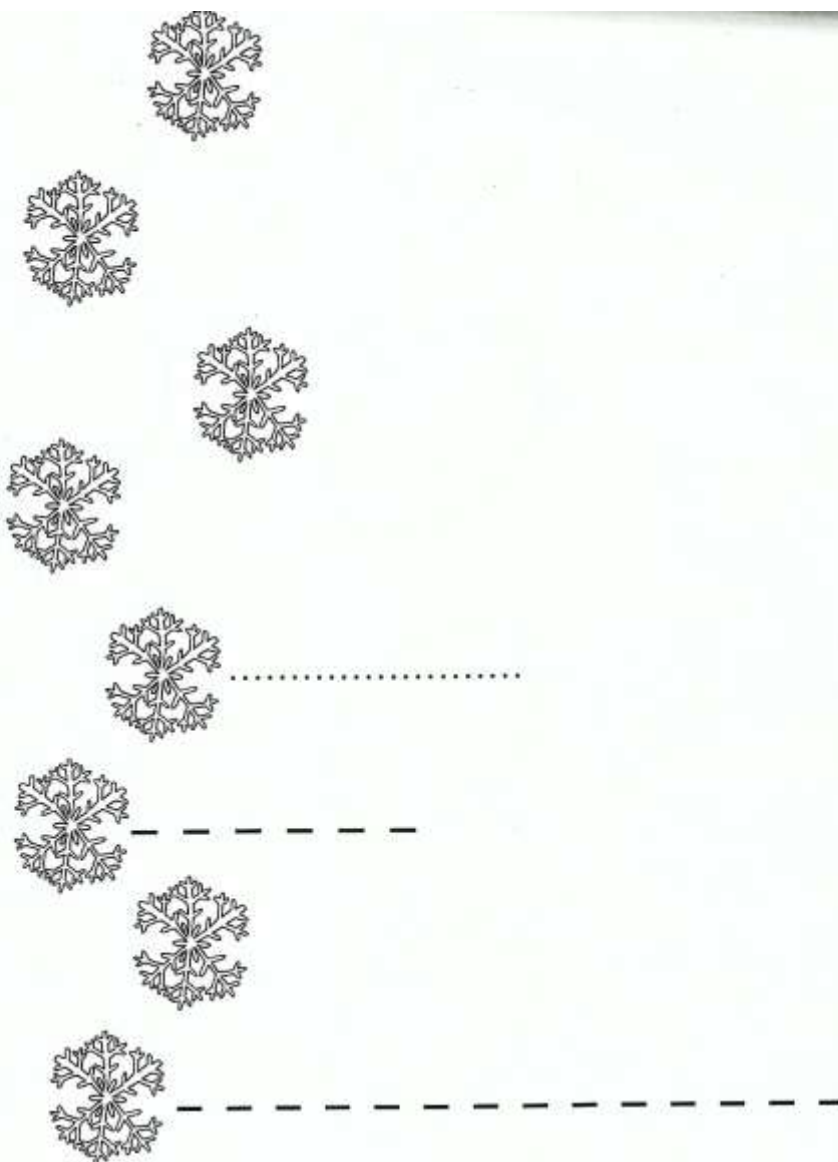
PSANÍ

Zima

František Hrubín

Sněží snížek, sněží,
kolem starých věží.
Běž Jiríčku, běž,
dones mi tu věž.

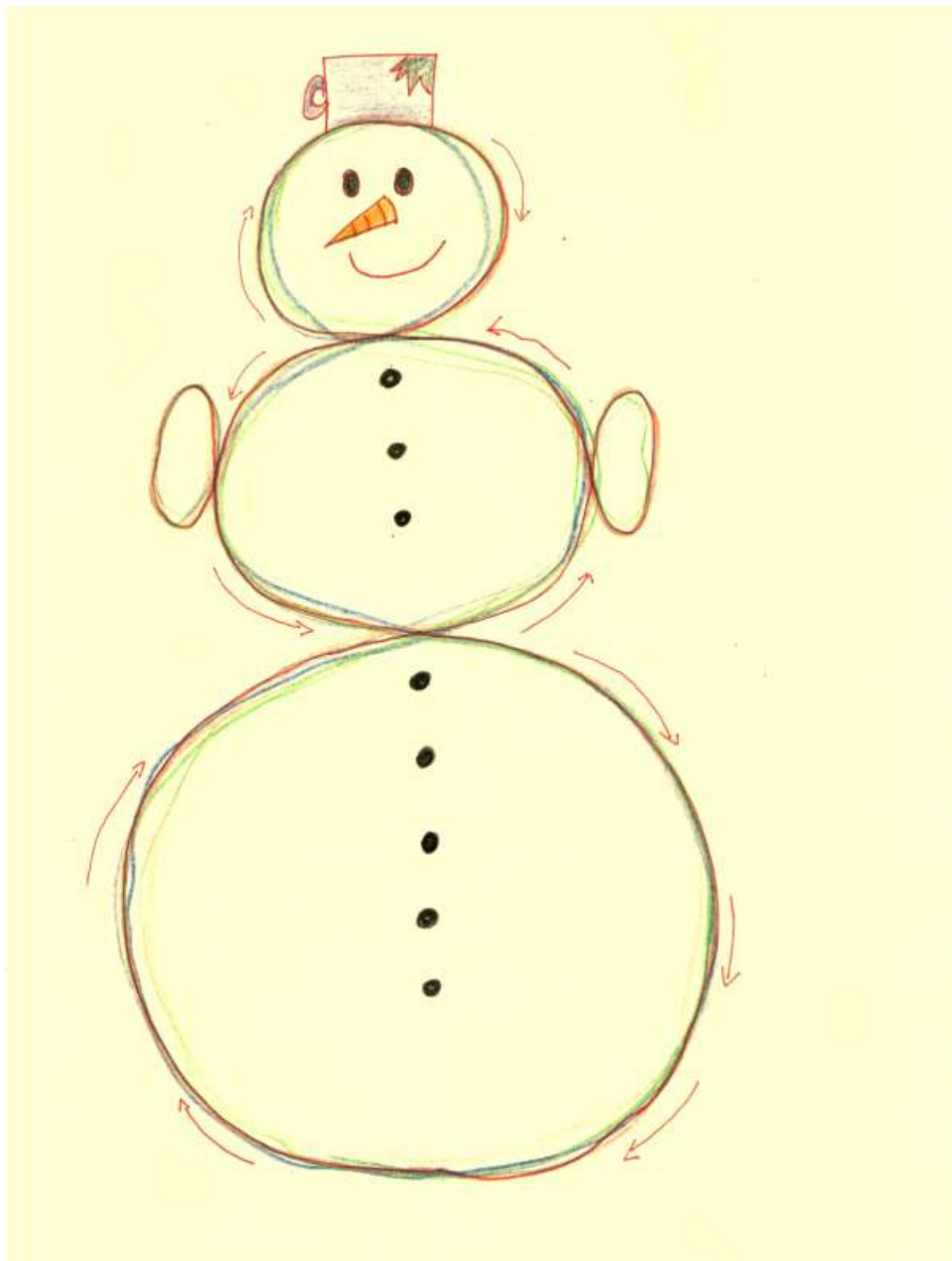
Grafomotorický cvik –
rovná čára shora dolů.

Činnost č. 6

Cíl pro dítě	Rozvinou se jemnou motoriku prostřednictvím výtvarného projevu „Sněhulák“.
Dílčí cíl pro dítě	Uvolnit si zápěstí. Vytvořit si návyk špetkovitého úchopu.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně výtvarného charakteru.
Úkol	Z krepového papíru udělej kuličky. Z jednotlivých papírových kuliček vytvoř sněhuláka. Z barevného papíru dodělej, vše co sněhulákovi chybí.
Postup	1. Motivace- pohled z okna. 2. Tvorba sněhuláka. 3. Sněhulák jedním tahem. 4. Zhodnocení- vyvěšení výkresu na nástěnku.
Formy	Skupinová.
Materiálně didaktické pomůcky	Výkres „Zimní okno“; lepidlo, bílý krepový papír, barevné papíry, pracovní list 8, velký arch, pastelky.
Metody dle Maňáka	Pro učitelku- metody slovní- monologická(motivace, instrukce, zhodnocení), metody názorně demonstrační. Pro děti- metody praktické- grafické a výtvarné činnosti.
Výstup	Výkres „Sněhulák“, Sněhulák jedním tahem.
Předpokládané kompetence	Dítě si upevní špetkovitý úchop při trhání papíru, dítě si zdokonalí jemnou motoriku, dítě se seznámí s různými druhy papíru.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence činnostní; kompetence sociální.
Integrace do činnosti	Integrace do činnosti č. 3.
Motivace	Pamatujete, jak jsme venku stavěli sněhuláka? No a určitě víte, že přijde jaro a sněhulák se nám rozpustí, proto bychom si sněhuláka měly vyrobit z papíru, aby nám neroztál.
Činnost byla uskutečněna dne 8. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Děti se zdokonalily v jemné motorice. Především jsem se zaměřila na rozvoj špetkovitého úchopu. Rozvoj vizuomotoriky a propojení hemisfér.

Formy	Skupinová organizační forma byla zvolená vhodně, protože v dané skupince děti spolu kooperovaly a více se zapojily do činnosti, než kdybych zde uplatnila frontální organizační formu.
MDP	MDP byly uplatněny všechny a nebyla použita žádná jiná pomůcka. Pouze Pracovní list 8 jsem zvětšila na arch.
Metody	Použité metody byly vhodně zvoleny.
Výstupy	Výkres „Sněhulák“ se sněhulákem, Výkres „Sněhulák jedním tahem“.
Kompetence	Kompetence činnostní, kompetence sociální.
Integrace	Proběhla integrace do činnosti č. 3, kdy děti k zasněženému oknu dodělali sněhuláka, protože předchozí den jsem s dětmi venku sněhuláka opravdu postavila.
Komponenty kompetencí	Dovednost.

Pracovní list 8- Sněhulák jedním tahem

Činnost č. 7

Cíl pro dítě	Zdokonalit si hrubou motoriku prostřednictvím překonávání tělovýchovných překážek.
Dílčí cíl pro dítě	Procvičit si prvky hrubé motoriky. Rozvinout si pohybovou flexibilitu.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně tělovýchovného charakteru.
Úkol	Pomoz mi sestavit opičí dráhu. Pokus se, prolézt celou opičí dráhu.
Formy	Frontální.
Materiálně didaktické pomůcky	Kruhy, dřevěné kostky, dřevěná lavička, barevný tunel, lano, látkové podsedky.
Metody dle Maňáka	Pro učitelku- metody slovní- monologická (motivace, instrukce, zhodnocení); metody praktické- nácvik pohybových a pracovních dovedností. Pro děti- metody praktické- nácvik pohybových a pracovních dovedností.
Výstup	Zvládnutí opičí dráhy, pojmenovat jednotlivé části lidského těla.
Předpokládané kompetence	Předpokládám, že si dítě prohloubí dovednosti ovládat své tělo. Předpokládám, že si rozvine hrubou motoriku.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence činnostní.
Integrace do činnosti	Integrace do činnosti č. 1.
Motivace	Pamatujete si děti ještě tu pohádku „O Sněhové královně“? Jak musela Gerta se vydat na dobrodružnou cestu, aby zachránila Kaje? My si tady vytvoříme také takovou cestu za Kajem.
Činnost byla uskutečněna dne 8. ledna 2015, avšak došlo k několika změnám. Zařadila jsem i cvičení s psychomotorickým padákem.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Cíl zdokonalit hrubou motoriku u dětí byl naplněn. Dále jsem zařadila cvičení s psychomotorickým padákem na uvolnění horní končetiny.
Formy	Zvolená organizační forma byla zvolena částečně vhodně. Příště bych zařadila spíše skupinové formu, tak aby děti nemusely čekat v zástupu.

MDP	Materiálně didaktické pomůcky jsem rozšířila o psychomotorický padák. Jednotlivé cviky s psychomotorickým padákem Pracovní list č. 9- Cvičení s psychomotorickým padákem.
Metody	Zvolené metody byly zvoleny vhodně.
Kompetence	Kompetence činnostní, kompetence sociální.
Integrace	Činnost navázala na pohádku „O Sněhové královně“.
Komponenty kompetencí	Dovednosti.

Pracovní list 9- Cvičení s psychomotorickým padákem

1. Výměna

Každý hráč se drží jedné barvy. Chodí se do kola a společně říkají „Hádej, hádej, hadači, která barva nestačí? Kterápak se změnit má? A bude to, a budete to: (Např. Červená). Pedagog sdělí barvu a všechny děti se zastaví a vzpaží, čímž se nafoukne padák. Děti stojící u vybrané barvy se pustí a pod padákem si vzájemně vymění místa.

2. Míčky na vlnách

Hráči se rozestoupí okolo padáka a uchopí ho oběma rukami. Dále dáme na padák balónky a hráči vytvářejí malé mořské vlny. Cílem je, aby žádný z balónků nespadol na zem. (Obr. 1)

Obr. 1

3. Terčák

Hráči se rozestoupí okolo padáku a uchopí ho oběma rukami. Do padáka vloží pedagog několik tenisových míčků a hráči se snaží pomocí pohybu o to, aby míček propadl otvorem, který je uprostřed padáku.

4. Mořské vlny

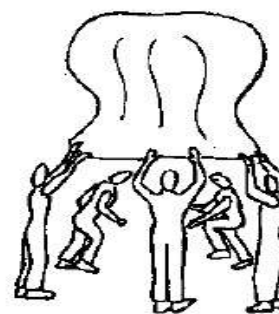
Hráči se rozestoupí okolo padáku a uchopí ho oběma rukami. Pedagog určí prvního hráče, který urobí dřep a hned se zase postaví. Další hráči vedle něho postupně, také udělají dřep, dokud nezvukne tzv. Mexická vlna. (Obr. 2)

Obr. 2

5. Medúza

Hráči se rozestoupí okolo padáku, chytí se ho za okraje oběma rukami a vykonávají pozvolna zdvihání padáka prostřednictvím vzpažením. Následně, když je padák nahoře, všichni hráči udělají kroky vpřed a tím se schovají do padáku. (Obr. 3)

Obr. 3

Zdroj: <http://www.lemonsport.sk/>

Činnost č. 8

Cíl pro dítě	Prohloubit si a osvojit si dovednosti potřebné ke grafickému záznamu prostřednictvím tvoření „Sněhové vločky“.
Dílčí cíl pro dítě	Uvolnit horní končetinu. Vytvořit si návyk špetkovitého úchopu.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně výtvarného charakteru.
Úkol	Poslechni si příběh „O první sněhové vločce“. Vyber si barevný papír. Podívej se semnou pod mikroskop, jak vypadá sněhová vločka. Podívej se do Encyklopedie, jaké tvary mohou sněhové vločky mít. Pomocí lepidla Herkules si nakresli sněhovou vločku. Vezmi si mouku a výkres posypej hladkou moukou. Vezmi si svůj výkres a pomoz mi ho vystavit na nástěnce.
Formy	Skupinová, individuální.
Materiálně didaktické pomůcky	Pracovní list 10, Pracovní list 11, lepidlo Herkules; Hladká mouka; tmavý barevný papír (černý, šedivý), mikroskop.
Metody dle Maňáka	Pro učitelku- metody slovní- monologická (motivace, instrukce, příběh o vločce, zhodnocení), metody práce s knihou; metody praktické- laborování. Pro děti- metody slovní- dialogické, metody práce s knihou; metody praktické- žákovské laborování, grafické a výtvarné činnosti.
Výstup	Výkres sněhová vločka
Předpokládané kompetence	Dítě si upevní návyk špetkovitého úchopu. Dítě si rozvine svoji fantazii.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence k učení, kompetence činnostní, kompetence personální.
Integrace do činnosti	Integrace do žádné činnosti.
Motivace	Pohádka „O sněhové vločce“.
Činnost byla uskutečněna dne 9.ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Děti si během činnosti upevnily dovednost potřebnou ke grafickému záznamu, a to špetkovitý úchop a uvolnění horní končetiny.

Formy	Organizační forma individuální byla vhodně zvolená. Skupinová organizační forma byla využita pouze částečně, protože MŠ nemá k dispozici mikroskop.
MDP	Zvolené MDP byly využity všechny až na mikroskop, který MŠ škola nemá ve svém inventáři. Možnosti v případě, že je ve třídě pískovnička, mohou děti malovat sněhové vločky do písku.
Metody	Zvolené metody byly vhodně volené. Pouze metoda žákovského laborování nebyla uskutečněna z důvodu, že v této třídě nebyl k dispozici mikroskop.
Výstupy	Výkres sněhová vločka.
Kompetence	Kompetence k učení, kompetence činnostní, kompetence komunikační.
Integrace	Integrace činnosti proběhla částečně do činnosti č. 1, kde jsem navázala, že Sněhová královna měla celý svůj palác posetý popadanými sněhovými vločkami a každá vločka byla úplně jiná.
Komponenty kompetencí	Dovednost, vědomost.
Kompetence dle RVP	Dítě a jeho tělo; Dítě a svět; Dítě a jeho psychika.

Pracovní list 10- pohádka „O první sněhové vločce“

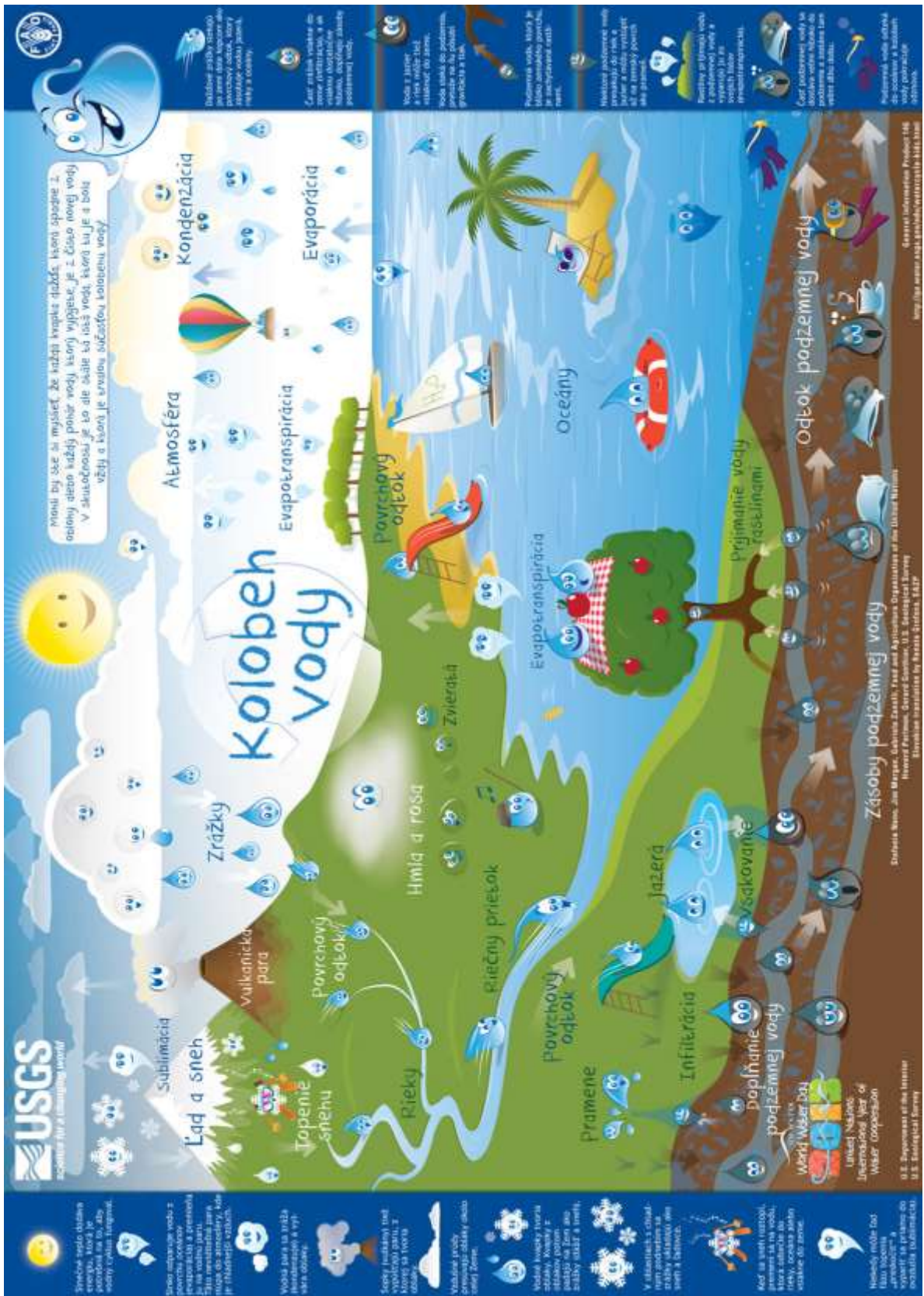
O první sněhové vločce

Bylo, nebylo, nahoře na nebičko velmi vysoko v mracích si jednoho dne poletoval nezbedný větrík Petřík. Nebyl to ledajaký vítr, jak by se mohlo zdát, byl takzvaný severák. Jinak řečeno severní ledový vítr, který v zimě dovede ochladit i toho největšího otužilce. Větrík Petřík nejraději ze všeho trávil své volné chvílky, tak že skotačil na obláčkách, proháněl mraky na obloze a sem tam pozlobil i samotné sluníčko.

Jednoho dne si opět větrík Petřík poletoval mezi mraky a vzlétnul, tak vysoko až se dostal vysoko nad mraky, kde se potkal s vodní párou, která z jeho přítomnosti moc velkou radost neměla. Zvědavý větrík Petřík doposud žádnou vodní páru nikdy neviděl a zajímalo ho jak se tak vysoko dostala. Vodní pára se pousmála a začala vyprávět o tom, jak ještě ráno byla rosou na louce, ale pak vysvitlo sluníčko, rosu vysušilo a ta se proměnila v páru a stoupala až vysoko do mraků. Větríku Petříku se vyprávění vodní páry natolik zalíbilo, že se s ní hned skamarádil a na oplátku ji slíbil, že ji ukáže, jak on skotačí mezi mraky. Vodní pára byla nadšená, že má nového kamaráda a hned si společně začali hrát. Jak si tak společně hrály, ani si nevšimly, že se začalo stmívat a s tím přišlo i velké ochlazení. Dokonce byla taková zima, že lidé na zemi si museli obléknout teplé oteplovačky a čepice. V ten okamžik se začala vodní pára měnit. Změnila se jako mávnutím proutku v oslnivě krásnou sněhovou vločku.

Coufalová (2016)

Pracovní list 11- Koloběh vody

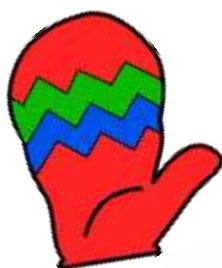
Zdroj: <http://water.usgs.gov/>

Činnost č. 9

Cíl pro dítě	Osvojit si a sdělit názvy jednotlivých částí oblečení prostřednictvím komunitního kruhu.
Dílčí cíl pro dítě	Seznámit se s názvy jednotlivého oblečení. Upevnit si návyk špetkovitého úchopu.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně kognitivního charakteru.
Úkol	Zazpíváme si písničku, kterou jsme se naučili tento týden. Dovedeš odpovědět na moje otázky? Víte děti, jak se jmenuje tento měsíc? Jaké je počasí, když se podíváme z okna? Když je venku zima, co bychom si tedy měli obléknout, než vyjdeme ven? Pojmenuj jednotlivé druhy oblečení. Rozděl oblečení na letní a zimní. Zimní oblečení se pokus pověsit na prádelní šňůru.
Formy	Frontální, skupinová.
Materiálně didaktické pomůcky	Prádelní šňůra, kolíčky, obrázky jednotlivých druhů oblečení, koš s prádlem, pár kousků prádla, Pracovní list 12
Metody dle Maňáka	Pro učitelku- metody slovní- monologická (motivace, instrukce, zhodnocení), metoda dialogická; metoda názorně demonstrační- demonstrace statických obrazů. Pro děti- metody slovní- dialogické; metody praktické- pohybových a praktických dovedností, pracovní činnosti.
Výstup	Sdělení požadovaných pojmů.
Předpokládané kompetence	Předpokládám, že dítě si osvojí názvy jednotlivých druhů oblečení a bude schopno samo posoudit, za jakého počasí si daný svršek obléknout. Dále si dítě upevní špetkovitý úchop při manipulaci s kolíčky.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence činnostní, kompetence k učení, kompetence komunikační.
Integrace do činnosti	Integrace do činnosti č. 5 a dále na činnost bude navazovat činnost č. 11.

Motivace	Ráno pověším v zadní části třídy prádelní šňůru a na zem položím koš s prádlem a kolíčky.
Činnost byla uskutečněna dne 9. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Děti jsem seznámila s názvy jednotlivých druhů oblečení. Dále si děti ukotvily návyk špetkovitého úchopu.
Formy	Zvolené organizační formy bych příště více směřovala na skupinovou formu, protože byly děti, které se do činnosti zapojily jen velmi sporadicky.
MDP	Zvolené MDP byly zvoleny vhodně. Dále jsem MDP obohatila o výukový obrázkový materiál od paní učitelky. Dále jsem během činnosti nepoužila Pracovní list 12.
Metody	Zvolené metody byly vhodné. Nicméně metoda názorně demonstrační-demonstrace statických obrazů byla nahrazena metodou předvádění. Dále jsem přidala úkol vytleskávání slabik, kde jsem využila metodu monologickou u dětí.
Výstupy	Děti sdělily požadované pojmy.
Kompetence	Kompetence k učení, kompetence komunikační, kompetence činnostní.
Integrace	Integrace proběhla do činnosti č. 5, kdy si děti zopakovaly píseň Zima a já na ni navázala.
Komponenty kompetencí	Vědomost.

Pracovní list 12- Oblečení

Činnost č. 10

Cíl pro dítě	Rozvinout si hrubou motoriku prostřednictvím cvičení s krepovým papírem.
Dílčí cíl pro dítě	Rozvinout si hrubou motoriku- uvolnění horní končetiny.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně psychomotorického charakteru.
Úkol	Vezmi si stuhu. Najdi si místečko, tak aby když upažíš, tak se nedotýkal svého kamaráda. Pokus se napodobit jednotlivé cviky, které předvádím.
Formy	Frontální
Materiálně didaktické pomůcky	CD přehrávač; cca 50cm dlouhá stuha či proužek krepového papíru, špejle, lepicí páska, dětské písničky.
Metody dle Maňáka	Pro učitelku- metody slovní- monologická(motivace, instrukce, zhodnocení); metoda názorně demonstrační- předvádění, metody praktické- pohybových a praktických dovedností. Pro děti- metody praktické- pohybových a praktických dovedností, pracovní činnosti; metody názorně demonstrační- předvádění.
Výstup	Koordinovaný pohyb.
Předpokládané kompetence	Dítě zkoordinuje pohyb horní končetiny s mluveným slovem. Uvolnění horní končetiny.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence činnostní, kompetence občanské.
Integrace do činnosti	Neproběhla žádná integrace.
Motivace	Děti včera jsme malovaly Ledová okna a dnes se změním v paní Zimu a pomocí stuh budeme jako malovat i my okna.
Činnost byla uskutečněna dne 9. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Děti si rozvinuly hrubou motoriku a uvolnily ramenní kloub.
Formy	Organizační formy byly nevhodně zvoleny, protože některé děti činnost nebavila a naopak některé děti měly pomalé pracovní tempo. Příště bych volila více individuální přístup.
MDP	MDP byly vhodně zvoleny.

Metody	Zvolené metody byly využity všechny. Děti nejvíce využily metodu praktickou- nácvik pohybových a praktických dovedností.
Výstupy	Koordinovaný pohyb orní končetiny, báseň doprovázena pohybem.
Kompetence	Kompetence činnostní, kompetence občanská.
Integrace	Neproběhla žádná integrace.
Komponenty kompetencí	Dovednost.

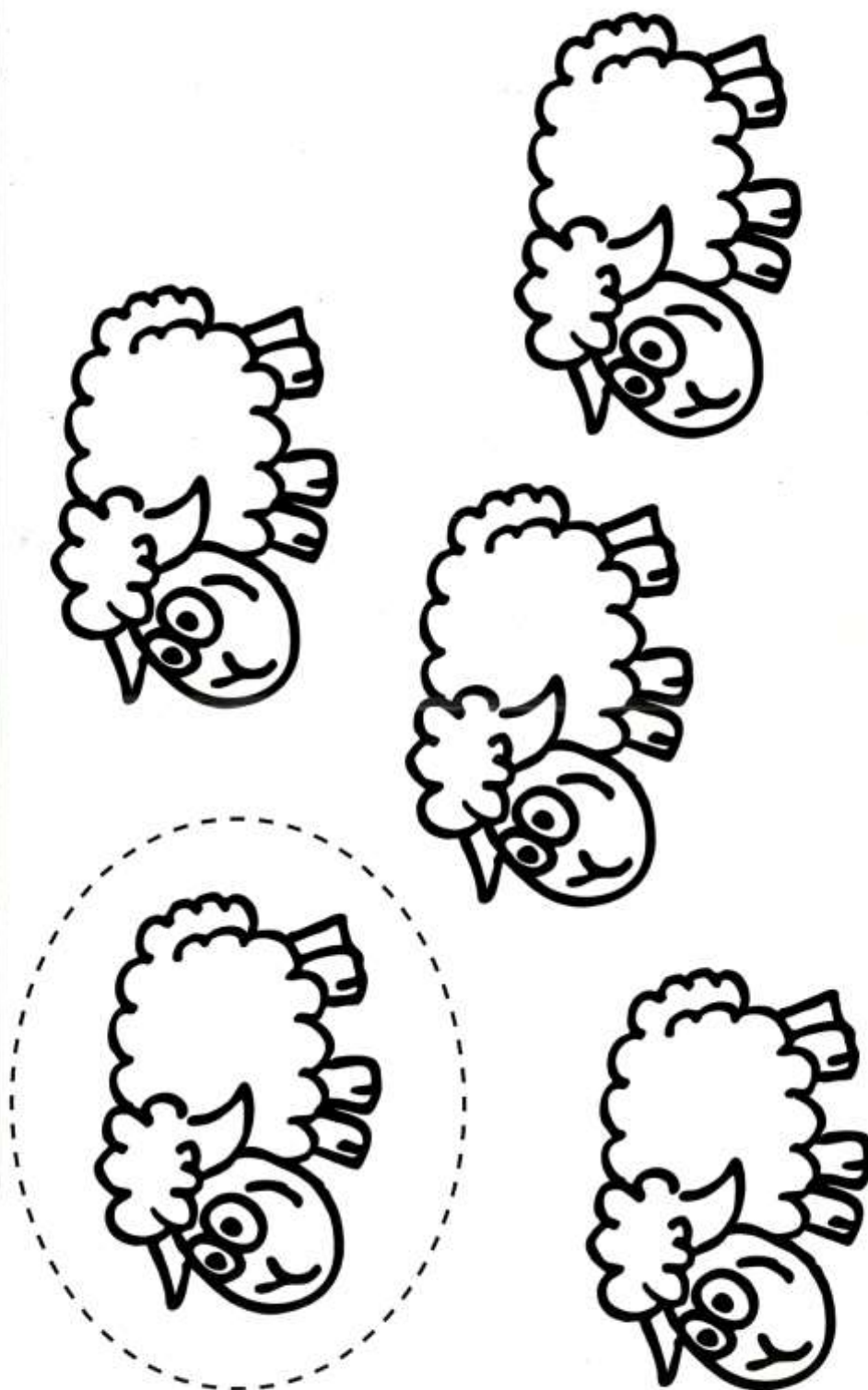
Činnost č. 11

Cíl pro dítě	Rozvinout si jemnou motoriku prostřednictvím vytvoření bambule.
Dílčí cíl pro dítě	Zvládnout koordinaci ruky a oka. Zvládnout manipulaci s běžnými předměty.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně psychomotorického charakteru.
Úkol	Vyber si dvě kolečka a barvu vlny. Začni namotávat vlnu na kolečko. Pomoz mi nastříhat vlnu, tak aby ti vznikla bambule. Vystříhni si svoji ovečku a polep si ji vlnou.
Formy	Individuální.
Materiálně didaktické pomůcky	Pracovní list 13, Pracovní list 14, vlna, nůžky, jehlice, košík, čepice s velkou bambulí.
Metody dle Maňáka	Pro učitelku- metody slovní- monologická(motivace, instrukce, zhodnocení); metoda názorně demonstrační- demonstrace statických obrazů. Pro děti- metody praktické- pohybových a praktických dovedností, pracovní činnosti; grafické a výtvarné činnosti.
Výstup	Bambule na nakreslenou čepici.
Předpokládané kompetence	Dítě zvládne koordinaci ruky a oka. Dále bude seznámeno s manipulací s běžnými předměty.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence činnostní.
Integrace do činnosti	Integrace do činnosti č. 12.
Motivace	Připravím na stůl košík s vlnou, jehlice a čepici s velkou bambulí.
Činnost byla uskutečněna dne 12. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Dítě si rozvinulo koordinaci ruky a oka a jemnou motoriku. Dále získalo přímou zkušenost s manipulací s běžnými předměty jako je vlna nebo nůžky.
Formy	Zvolené organizační formy byly zvoleny vhodně. Děti pracovaly individuálně u stolečku a já jsem se mohla věnovat dětem,

	kterým tam činnost činila velké obtíže.
MDP	MDP byly všechny využity až na pracovní list 13.
Metody	Domnívám se, že zvolené metody nebyly vhodně zvoleny vzhledem k věku dětí. Dětem jsem jako učitelka musela pomáhat, takže metoda samostatné práce nebyla úplně naplněna.
Výstupy	Původně měla vzniknout namalovaná čepice s bambulí, avšak dětem se bambule, tak líbily, že místo toho je nosily na ruce jako náramek.
Kompetence	Kompetence činnostní.
Integrace	Integrace do činnosti č. 12 proběhla, protože jsem na ni volně navázala.
Komponenty kompetencí	Dovednost.

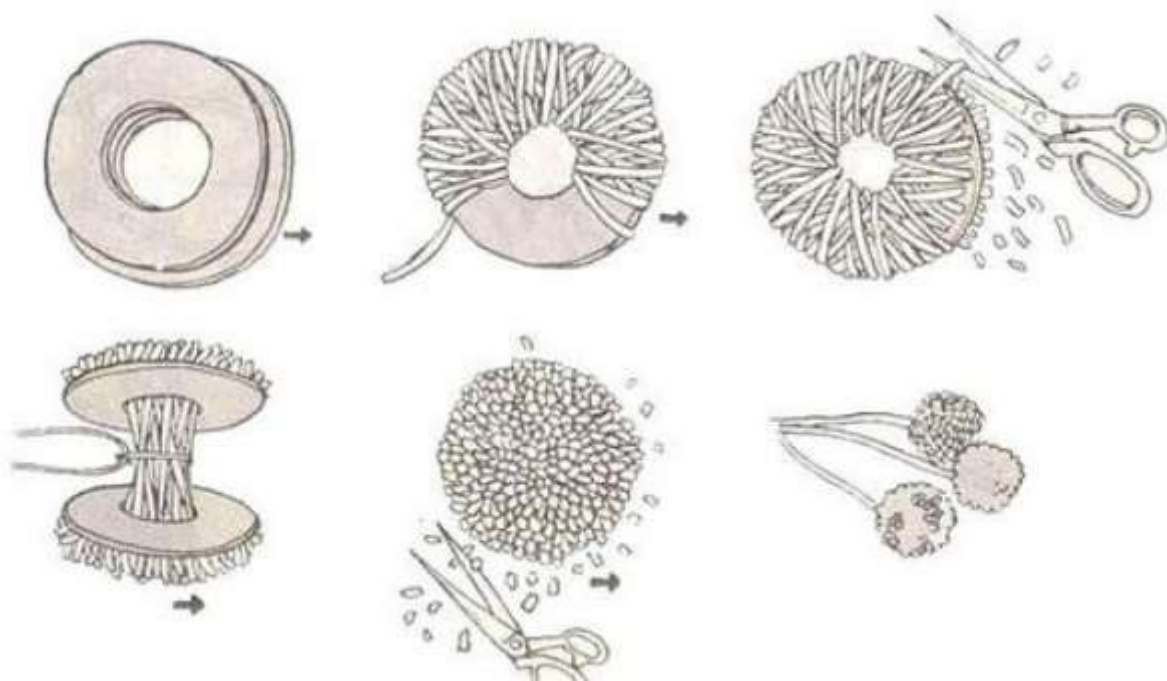
2

Ovečky jsou na pastvě. Udělej ovečkám ohrádku, aby se k nim nedostal vlk. Ovečky můžeš vybarvit nebo jim nalepit kousky vlny na kožíšek.

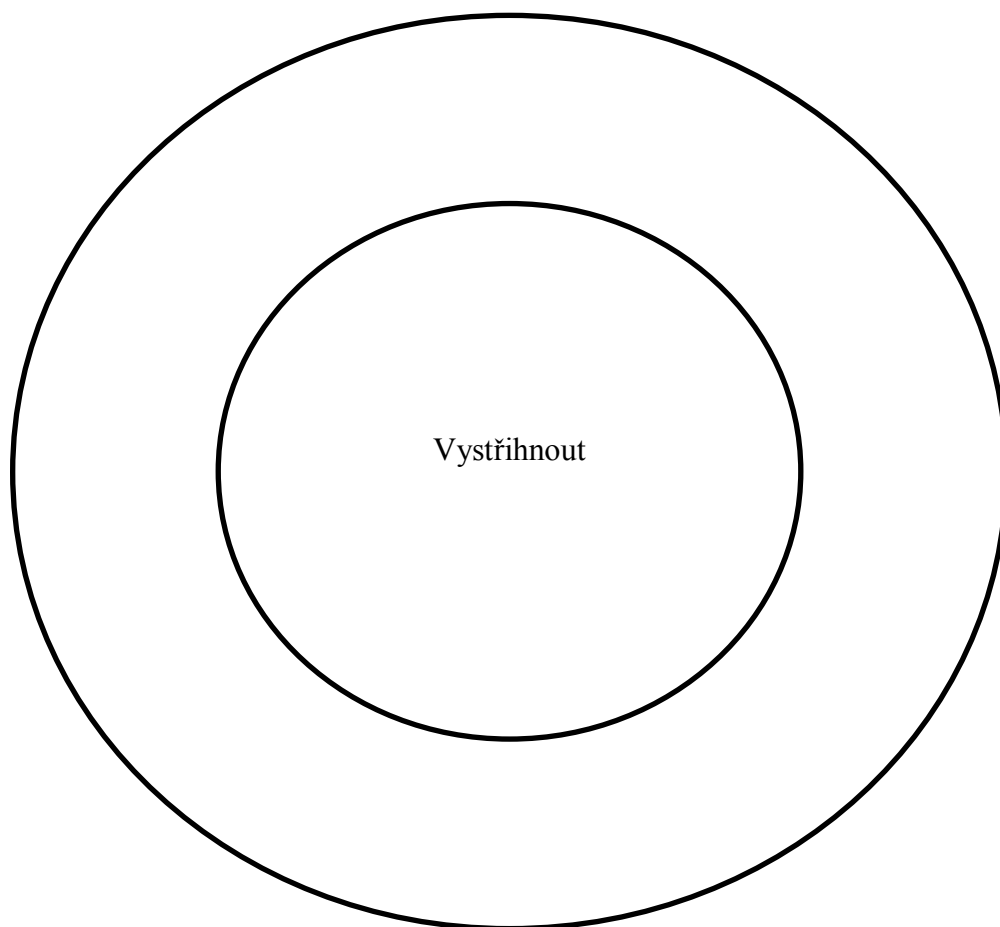

Grafomotorický cvik –
kružnice kolem středu.

Pracovní list. 14- Kolečko

Zdroj: www.babinet.cz

Coufalová (2016)

Činnost č. 12

Cíl pro dítě	Získat představu o původu, využití a vlastnostech vlny prostřednictvím vyprávění a encyklopedie.
Dílčí cíl pro dítě	Osvojit si elementární poznatky o původu a zpracování vlny. Upevnit si návyky při kreslení- uvolnění tlaku na podložku. Upevnit si návyky při kreslení- plynulost tahů.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně kognitivního charakteru.
Úkol	Odpověz na moje otázky: Víte, jak se jmenuje materiál, ze kterého jsme ráno vyráběli bambule? Věděl by někdo, jak se zpracovává vlna? Co všechno vzniklo z vlny najít? Jak se jmenuje speciální náčiní, které je potřeba k pletení? Ve skupinách nakreslete košíček, který bude plný klubíček. Pokus se namotat zpět klubíčko.
Formy	Frontální, skupinová, individuální.
Materiálně didaktické pomůcky	Rouno, kolovrátek, klubíčka vlny, jehlice, velký arch balicího papíru, trojhranné pastelky, 16. díl (Jak se oblékáme) pořadu Kostičky, Pracovní list 15.
Metody dle Maňáka	Pro učitelku- metody slovní- monologická(motivace, instrukce, zhodnocení), metoda dialogická; metoda názorně demonstrační- projekce statická a dynamická. Pro děti- metody slovní- dialogické, práce s knihou; metody praktické- pohybových a praktických dovedností, grafického a výtvarného záznamu.
Výstup	Získané elementární poznatky o vlně, výkres košíček plný klubíček.
Předpokládané kompetence	Dítě si osvojí elementární poznatky o vzniku a využití vlny. Dále si dítě uvolní tlak na psací podložku.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence k učení, kompetence činnostní.
Integrace do činnosti	Integrace do činnosti č. 11.

Motivace	Ráno jsme si vyráběly bambule děti, ale víte jak se materiál, ze kterého jsme bambule vyráběli, jmenuje?- Ukázka z pořadu Kostičky.
Činnost byla uskutečněna dne 12. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Děti si osvojily elementární poznatky o původu, vlastnostech a využití vlny v životě. Dále prostřednictvím grafomotorického cvičení si děti uvolnili tlak na psací podložku.
Formy	Zvolené organizační formy byly zvoleny vhodně pouze částečně. Při skupinové činnosti si děti udělaly skupinky a chlapci se nevěnovali dostatečně zadané činnosti.
MDP	MDP nebyly využity všechny, protože jsme nesehnala kolovrátek, tak jsem využila obrazového materiálu. Dále jsem nevyužila promítání pořadu Kostičky, protože v této třídě nebyla k dispozici televize.
Metody	Zvolené metody byly použity všechny až na metodu názorně demonstrační- projekce statická a dynamická, v této třídě nebyla k dispozici televize. Dále by tato činnost šla obohatit o metodu praktickou- žákovské laborování, kdy je možné s dětmi dělat pokusy s vlnou např. jak se vlna srazí v teplé vodě nebo zajít přímo na statek, až budou ovečky stříhat.
Výstupy	Získané poznatky o vlně; Pracovní list 15.
Kompetence	Kompetence k učení, kompetence činnostní, kompetence sociální.
Integrace	Integrace do činnosti číslo. 11 proběhla. Plynule jsme navázala na předešlou činnost, kdy děti vyráběly bambule.
Komponenty kompetencí	Vědomost.

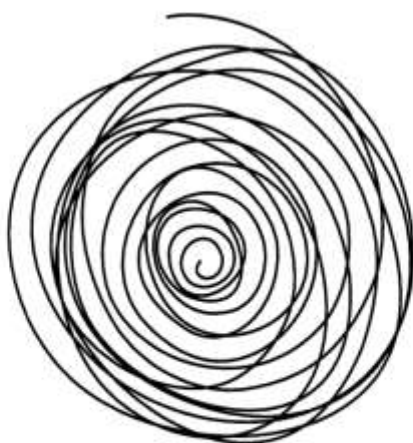

Pracovní list 15- Klubičko

KLUBÍČKA

Dokresli babičce další klubička.

Koťátka, ta se mají,
celý den si jenom hrají.
V oblibě mají klubička,
z nichž plete svetry babička.

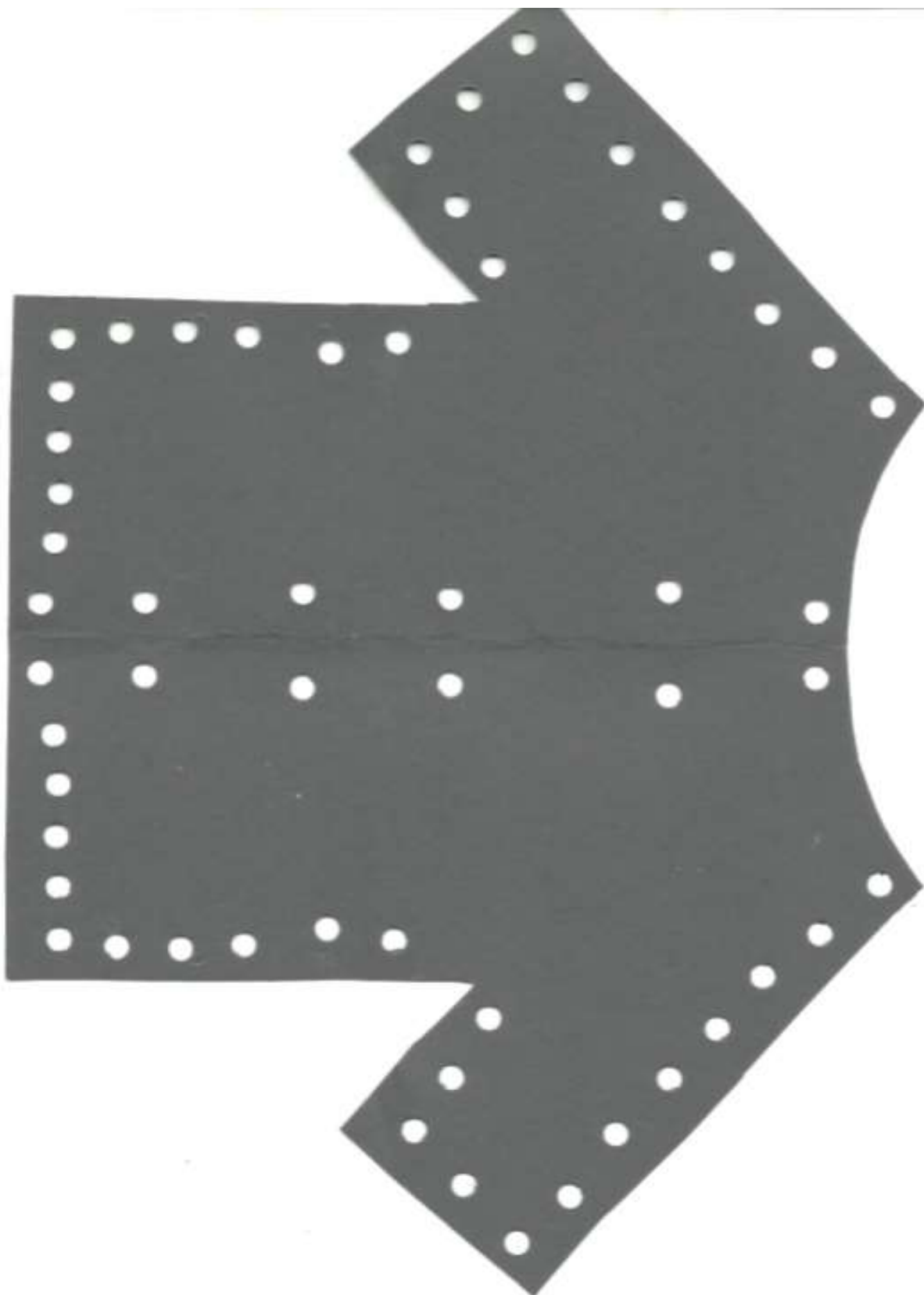
Novotná (2011, s. 10)

Činnost č. 13

Cíl pro dítě	Rozvinout si jemnou motoriku prostřednictvím didaktického materiálu „Košílka“.
Dílčí cíl pro dítě	Zdokonalit koordinaci ruky a oka. Zpřesnit zacílená pohyb ruky. Zvládnout udělat smyčku.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně psychomotorického charakteru.
Úkol	Vyber si jednu papírovou košílku. Navlékni dřevěný korálek. Provázek protáhni každou dírkou. Pokus se uvázat smyčku jako na botách. Pokus se naučit semnou básničku o smyčce. Podepiš si svoji košílku.
Formy	Individuální.
Materiálně didaktické pomůcky	Pracovní list 16, dřevěný korálek, provázek přírodní, cca 50cm dlouhá tkanička.
Metody dle Maňáka	Pro učitele- metody slovní (monologická), metody názorně demonstrační (předvádění, předvádění). Pro dítě- metody praktické (pracovní činnosti), metody názorně demonstrační (pozorování).
Výstup	Obšitá košílka, zavázaná tkanička.
Předpokládané kompetence	Předpokládám, že dítě si rozvine koordinaci oka a ruky, zpřesní svůj zacílený pohyb ruky. Dále dítě zvládne uvázat smyčku.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence činnostní, kompetence k učení, kompetence personální.
Integrace do činnosti	Integrace do činnosti 20.
Motivace	Připravím na stůl barevné košílky, provázky, korálky a tkaničky.
Činnost byla částečně uskutečněna 13. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Dítě si zdokonalilo jemnou motoriku. Dále se zdokonalilo v návycích potřebných pro kreslení- špetkovitý úchop, uvolnění tlaku horní končetiny a zpřesnilo se v zacíleném pohybu.

Formy	Zvolená individuální forma byla vhodně zvolená, protože dosažená úroveň jemné motoriky byla u každého dítěte jiná.
MDP	Zvolené MDP byly využity všechny.
Metody	Zvolené metody byly vhodně použity.
Výstupy	Obšitá košilka, zavázaná tkanička- pouze u některých dětí.
Kompetence	Kompetence činnostní, kompetence k učení, kompetence sociálním, kompetence komunikační.
Integrace	Integrace do činnosti č. 20 proběhne. Děti dostanou látku a tupou jehlu.
Komponenty kompetencí	Dovednost.

Pracovní list 16- Košilka

Činnost č. 14

Cíl pro dítě	Rozvinout si všechny jazykové roviny prostřednictvím básničky „Rukavice“.
Dílčí cíl pro dítě	Naučit text krátké básně „Ruce“. Rozvinout si hrubou motoriku.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně kognitivního charakteru.
Úkol	Zazpívej píseň „Zima“. Poslechni a zopakuj po mne novou báseň „Rukavice“. Napodob mnou předváděný pohyb. Vyber rukavice, které k sobě patří.
Formy	Frontální.
Materiálně didaktické pomůcky	Orfeovy hudební instrumenty, Pracovní list 17.
Metody dle Maňáka	Pro učitele- metoda slovní (monologická, dialogická), metody názorně demonstrační (předvádění), metody praktické (návik pohybových dovedností). Pro dítě- metoda slovní (monologická, dialogická), metody praktické (návik pohybových dovedností, grafické činnosti), metody názorně demonstrační (pozorování jevů).
Výstup	Pracovní list 18, Pracovní list 17.
Předpokládané kompetence	Předpokládám, že si dítě zapamatuje báseň o jedné sloce. Dítě zvládne koordinaci slova s pohybem. Rozvoj zrakové diferenciacce.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence k učení, kompetence komunikační.
Motivace	„Děti pamatujete se, jak jsme se včera bavily o vlně? Pamatujete se, co všechno se z vlny vyrábí? Já jsem si pro Vás připravila básničku o rukavicích, které klidně mohou být upletené z té naší vlny.“
Činnost byla uskutečněna dne 13. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Děti si rozvinuly jazykové schopnosti a dovednosti. Dále byly schopny se naučit báseň o jedné sloce a koordinaci mluveného slova s pohybem.

Formy	Zvolenou frontální formu bych příště zaměnila za organizační formu skupinovou, neboť několik chlapců tato činnost vůbec nezaujala.
MDP	Orfeovy hudební instrumenty byly použity při rytmizaci básničky.
Metody	Zvolené metody byly vhodně použity a nebyla přidána žádná další.
Výstupy	Naučená báseň, Pracovní list 15.
Kompetence	Kompetence k učení, kompetence komunikační.
Komponenty kompetencí	Vědomost.

Pracovní list 17- Rukavice

Prohlédni si pozorně všechny rukavice a vybarvi je tak, aby vždy každá dvojice byla stejná.

Pracovní list 18- Báseň Rukavice

Rukavice- Pohybový doprovod

Zdroj textu: <http://wiki.rvp.cz/>

Chráním ruce, chráním,
(Palec se dotýká každého prstu dané ruky)
Před mrazem je bráním.
(kroužení zápěstí)
Každý prstík zahřeji,
(počítání prstů)

Pohybový doprovod: Coufalová

Teplíčka mu dopřeji.
(tření dlaněmi)
Kamarádka čepice,
(dlaně položíme na hlavu)
Nebojí se vánice.
(kroužky zápěstím)

Rukavice- Rytmický doprovod

Zdroj textu: <http://wiki.rvp.cz/>

Chráním ruce, chráním,

Před mrazem je bráním.
☀ ☀ ☀ ☀
Každý prstík zahřeji

Autor rytmičace: Coufalová

Teplíčka mu dopřeji.

Kamarádka čepice,
☀ ☀ ☀ ☀
Nebojí se vánice.

Legenda:

- Dřívka
- ☀ Drhlo

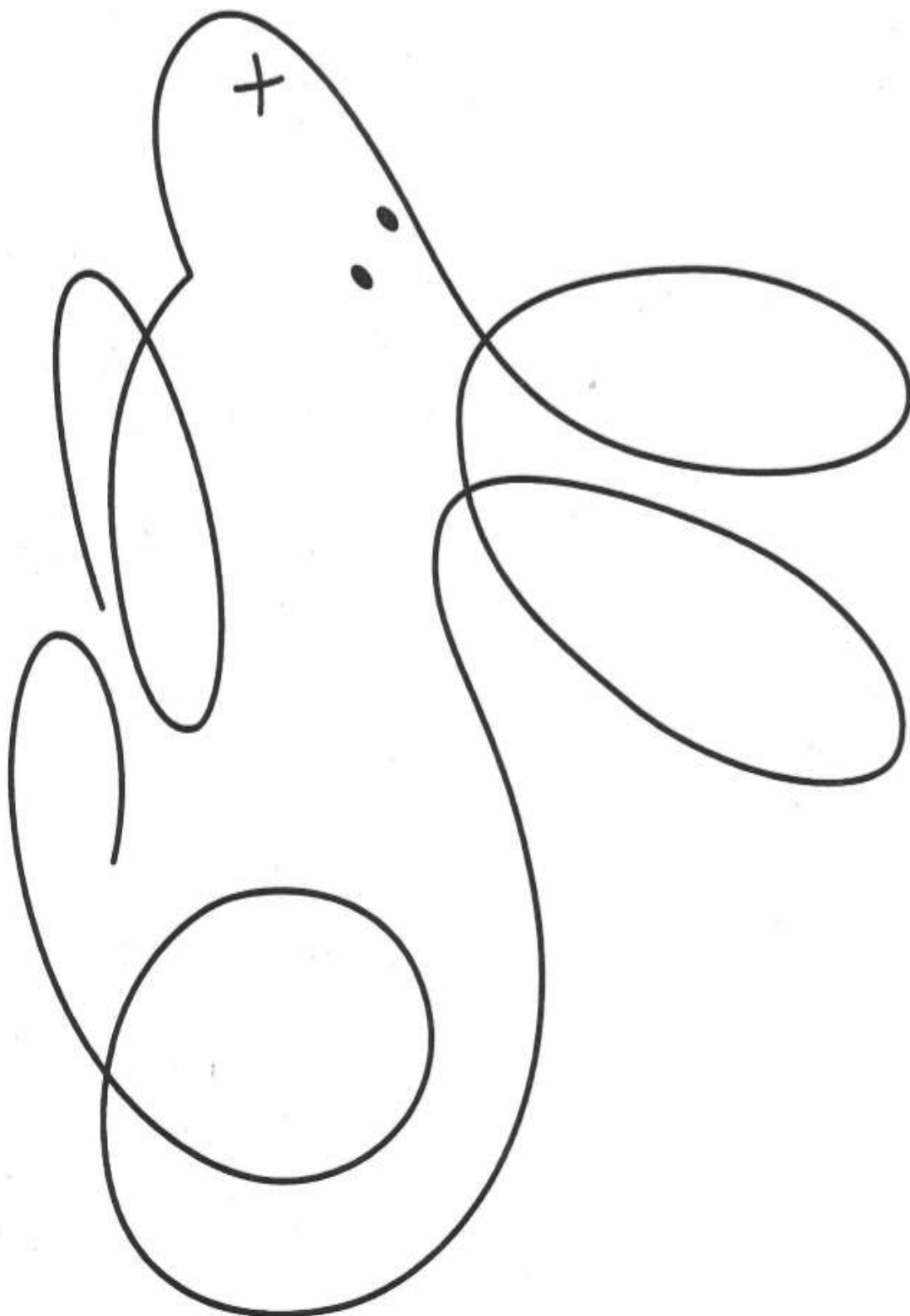

Činnost č. 15

Cíl pro dítě	Zdokonalit své dovednosti při grafickém záznamu prostřednictvím jednotažného cvičení.
Dílčí cíl pro dítě	Upevnit si špetkovitý úchop psacího náčiní. Uvolnit tlak vyvíjený na psací náčiní. Rozvinout si vizuomotoriku.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně psychomotorického charakteru.
Úkol	Se svoji skupinkou si vyber barvičku, kterou jsem Vám zadala. Dívej se na mne a pokus se chytout pastelku stejně jako ji držím já. Obtahuj obrázek „Králíčka“.
Formy	Skupinová.
Materiálně didaktické pomůcky	Velký arch balícího papíru, Pracovní list 19, trojhranné pastelky.
Metody dle Maňáka	Pro učitele- metody slovní (monologická), metody názorně demonstrační (předvádění, demonstrace obrazů statických). Pro dítě- metody praktické (grafické a výtvarné činnosti).
Výstup	Obtažené jednotažné cvičení.
Předpokládané kompetence	Předpokládám, že dítě správně bude držet psací náčiní. Dále předpokládám, že dítě bude vyvíjet adekvátní tlak na psací náčiní. Dále dítě bude schopno pracovat ve skupině vrstevníků.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence činnostní, kompetence personální, kompetence k učení.
Integrace do činnosti	Integrace do činnosti č. 16 a č. 19.
Motivace	Děti jistě víte, že každá třída má určitou barvičku králíčka. Já jsem si pro Vás také připravila králíčky a byla bych ráda, kdybychom je vybarvily podle jednotlivých oddělení.
Činnost byla uskutečněna dne 14. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Děti si prohloubily své dovednosti potřebné ke grafickému záznamu. Především se jednalo o špekovité držení psacího náčiní a uvolnění tlaku na psací náčiní.
Formy	V této činnosti byla uplatněna skupinová organizační forma. Děti do skupinek byly vybrány na základě hry „Molekuly“, což zapříčinilo

	drobné rozepře v jednotlivých skupinkách.
MDP	Zvolené materiální pomůcky byly použity všechny.
Metody	Zvolené metody byly vhodně použity.
Výstupy	Vyhotovené jednotažné cvičení.
Kompetence	Kompetence činnostní, kompetence sociální.
Integrace	Integrace proběhne do činnosti č. 16 a č. 19, kdy i nadále budu rozvíjet jednotlivé prvky grafomotorického záznamu.
Komponenty kompetencí	Dovednost.

Pracovní list 19- Jednotažka Králík

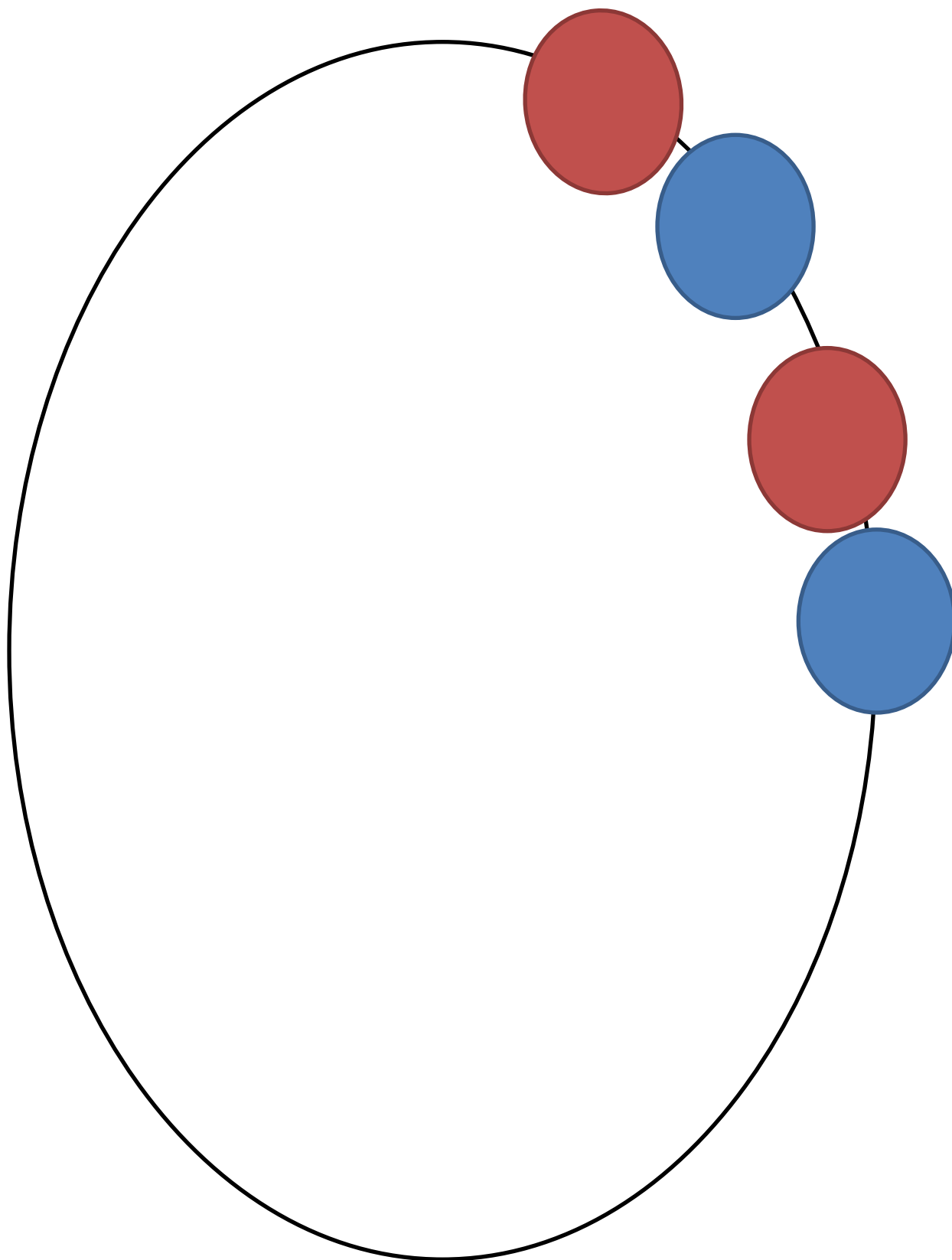

Bednářová, Šmardová (2011, s. 69)

Činnost č. 16

Cíl pro dítě	Zdokonalit si jemnou motoriku při navlékání korálků.
Dílčí cíl	Zpřesnit si koordinaci ruky a oka. Ukotvit si špetkovitý úchop.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně motorického charakteru.
Úkol	Zopakuj semnou báseň „Princeznička na bále“. Dokresli princezně korále. Navlékni princezně úplně stejné korálky.
Formy	Individuální.
Materiálně didaktické pomůcky	Vzorové korálky s různými barvami, korálky různých barev dle vzoru, provázek, tupou jehlu, Pracovní list. 20A, Pracovní list 20B.
Metody dle Maňáka	Metody pro učitele- metody slovní (monologická, dialogická, práce s knihou). Metody pro dítě- metody slovní (práce s knihou, dialogická, monologická), metody praktické (pracovní dovednosti, grafické a výtvarné činnosti).
Výstup	Navléknuté korálky.
Předpokládané kompetence	Předpokládám, že si dítě zdokonalí koordinaci ruky a oka, navlékne korálky dle vzoru a činnost dokončí.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence činnostní, kompetence k učení, kompetence personální.
Integrace do činnosti	Integrace proběhne do závěrečné besídky pro ostatní třídy, kdy si děti vytvoří korálky.
Motivace	Jistě si všichni pamatujete básničku z podzimu o princezničce na bále. Uměl by nám ji někdo připomenout?
Činnost nebyla uskutečněna.	

Pracovní list. 20A- Princeznička na bále

Coufalová (2016)

Pracovní list. 20B- Princeznička na bále

Princeznička na bále
poztrácela korále.

Její táta, mocný král,
Honzíka si zavolal:

„Honzíku, máš namále,
Dones nám ty korále.“

Honzík běžel za horu,
Nakopal tam bramborů.

Vysypal je před krále:
Nesu Vám ty korále,

Větší už tam neměli
Snědli jsme je v neděli.

Hrubín (2002, s. 2-3)

Činnost č. 17

Cíl pro dítě	Zdokonalit se v převlékání oblečení prostřednictvím hry Eskymák.
Dílčí cíl pro dítě	Zvládnout vykonat úkol dle pokynu. Zvládnout se obléci a obout. Rozvoj hrubé motoriky.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně psychomotorického charakteru.
Úkol	Utvořte děti skupinky s pěti kamarády. Každý si z šatny donese zimní oblečení, než nám dohraje písnička. Já vyberu v každé skupince jednoho Eskymáka a vaším úkolem je po dobu dvou písni tohoto kamaráda, co nejvíce obléknout. Pokus se domalovat šálu.
Formy	Skupinová.
Materiálně didaktické pomůcky	CD s dětskými písněmi, zimní oblečení dětí, Pracovní list 21.
Metody dle Maňáka	Pro učitele- metody slovní (monologická, dialogická). Pro dítě- metody slovní (dialogické), metody praktické (návik pohybových a pracovních dovedností, grafické a výtvarné činnosti).
Výstup	Oblečené dítě.
Předpokládané kompetence	Předpokládám, že děti budou schopny ve skupině spolupracovat. Dále předpokládám, že zvládnout obleknout kamaráda, tak že mu zapnou knoflíky, zip a zavážou tkaničky.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence činnostní, kompetence personální, kompetence sociální.
Integrace do činnosti	Integrace do činnosti č. 9.
Motivace	Děti podívaly jsme si o oblečení a venku je zima jako v Grónsku. Víte, kde Grónsko leží a kdo tam žije? Ano žijí zde Eskymáci a my si na Eskymáky zahrajeme.
Činnost byla uskutečněna dne 14. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Dítě rozvine dovednosti sebeobsluhy- oblékání a obouvání.
Formy	Zvolená organizační forma byla vhodná, protože děti museli spolu spolupracovat a domlouvat se jak společně zvládnou úkol.

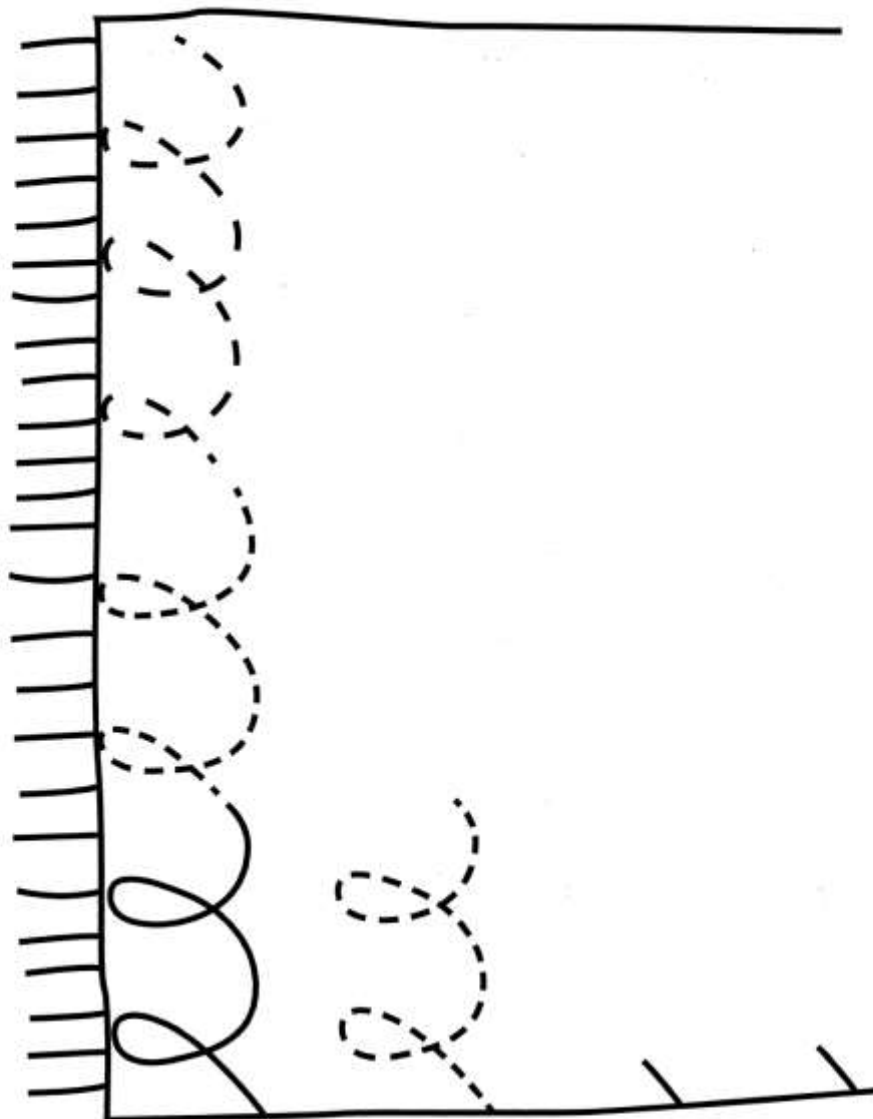
MDP	MDP byly použity všechny. Dále bych do budoucna využila k úvodní motivaci atlas světa a dětskou encyklopedii. Děti si nejčastěji z šatny donesly čepici, rukavice, bundu. Některé děti měly problém zpracovat všechny úkoly, které jsem jim zadala.
Metody	Zvolené metody byly využity všechny. Pro příště bych využila dále v této činnosti metodu práce s knihou.
Výstupy	Oblečené dítě, Pracovní list 21.
Kompetence	Kompetence činnostní, kompetence sociální.
Integrace	Integrace do činnosti č. 9, kdy si opět děti zopakovaly názvy zimního oblečení.
Komponenty kompetencí	Dovednost.

60

Babička pletla šálu. Dokončí šálu dle vzoru babičky.
Šálu si barevně vybarví pastelkami.

PSANÍ

Grafomotorický cvik –
plynulé vedení křivky.

UNIVERZITA PRAHY
KARLOVA
UNIVERSITÄT
PRAGUE

Činnost č. 18

Cíl pro dítě	Zdokonalit se v hrubé motorice prostřednictvím cvičení s overballem.
Dílčí cíl pro dítě	Zdokonalit se v manipulaci s předmětem. Rozvoj rovnováhy. Souhra pohybu s hudbou.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně psychomotorického charakteru.
Úkol	Vezmi si svůj míč- overball a najdi si místečko. Zopakuj jednotlivé cviky po mně. Udělej s ostatními dětmi kruh a předávejte si míček, tak jako kdyby se míčky honily.
Formy	Frontální, skupinová.
Materiálně didaktické pomůcky	Overball pro každé dítě, CD s písněmi- Maxim Turbulenc „Ať žijí duchové“, Pracovní list 22.
Metody dle Maňáka	Pro učitele- metody slovní (monologická, dialogická), metody názorně demonstrační (předvádění), metody praktické (návik pohybových dovedností). Pro dítě- metody praktické (návik pohybových dovedností).
Výstup	Zvládnutá sestava cvičení s míčem.
Předpokládané kompetence	Předpokládám, že dítě bude schopno napodobit jednotlivé cviky a tím se zdokonalí jeho manipulační dovednosti. Dále prostřednictvím cvičení s míčem se zdokonalí rovnováha dětí.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence činnostní.
Motivace	Připravené overball míče.
Činnost byla uskutečněna dne 15. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Děti si zdokonalily především v manipulaci. Dále prostřednictvím jednoduché sestavy se zdokonalily v souhře pohybu a hudby.
Formy	Byla zde uplatněna pouze frontální činnost, protože této činnosti se účastnilo pouze 10 dětí.
MDP	Zvolené MDP byly zvoleny vhodně. Pro děti činnost byla zajímavá, protože nejsou zvyklé cvičit s overballem.

Metody	Zvolené metody byly vhodně použity.
Výstupy	Zvládnutá sestava s overballem. Některé děti celou sestavu nezvládly.
Kompetence	Kompetence činnostní.
Komponenty kompetencí	Dovednost.

CVIČENÍ S OVERBALLEM ZAMĚŘENÉ NA POSÍLENÍ SVALŮ V OBLASTI RAMENNÍHO KLOUBU A ZVĚTŠENÍ ROZSAHU POHYBU V RAMENNÍM KLOUBU

1. Leh pokrčmo mírně roznožný, předpažit (ruce přidržují míč). Pokládejte míč střídavě vpravo a vlevo na podložku. Po celou dobu cvičení musí být horní končetiny nataženy a pánev fixována na podložce.

2. Leh pokrčmo mírně roznožný, předpažit (ruce přidržují míč). Otáčejte míčem střídavě po směru hodinových ručiček a proti směru hodinových ručiček. Po celou dobu cvičení musí být horní končetiny nataženy.

3. Leh pokrčmo mírně roznožný, ruce přidržují míč před hrudníkem. Pomalu napínejte horní končetiny v loktech, v závěrečné fázi zatlačte míčem proti stropu. Pak se vraťte pomalu zpět.

4. Leh na pravém (levém) boku, pokrčit přednožmo (trup se stehny a stehna s bérce tvoří pravý úhel), vzpažit pravou, předpažit levou (dlaň levé ruky přidržuje míč na podložce). Koulením míče vpřed a vzad (od těla a zpět) pohybujte ramenem vpřed a vzad. Obměna-jeden uťouknutý míč si podložte pod hlavu, předpažte a míč přidržujte v dlaních. Koulejte míč svrchní horní končetinou vpřed a vzad.

5. Stoj mírně rozkročný čelem ke stěně, připažit, pravá dlaň přidržuje míč u stěny. Zatlačte dlaní proti míči, po výdrži 3-5s uvolněte. Totéž lze cvičit s 2 míči (tlak obou rukou najednou).

6. Stoj mírně rozkročný zády ke stěně, připažit, pravá dlaň přidržuje míč u stěny. Zatlačte dlaní proti míči, po výdrži 3-5s uvolněte. Totéž lze cvičit s 2 míči (tlak obou rukou najednou).

7. Stoj mírně rozkročný pravým (levým) bokem ke stěně, připažit, pravá ruka (oblast zápěstí) přidržuje míč u stěny. Zatlačte rukou proti míči, po výdrži 3-5s uvolněte.

8. Stoj mírně rozkročný čelem ke stěně, předpažit, pravá (levá) dlaň přidržuje míč u stěny. S nádechem kutálejte míč po stěně směrem vzhůru a současně udělejte krok vpřed, s výdechem uvolněte zpět do základního postavení.

9. Stoj mírně rozkročný pravým (levým) bokem ke stěně, upažit pravou, pravá ruka přidržuje míč u stěny. S nádechem kutálejte míč po stěně směrem vzhůru, současně udělejte krok pravou směrem ke stěně, s výdechem uvolněte zpět.

10. Vzpřímený sed na židli, míč je přidržován pravým loktem v oblasti pravého boku. S nádechem zatlačte paži do míče, výdrž 3-5s a s výdechem uvolněte. Máme-li 2 míče, můžeme cvičit oboustranně.

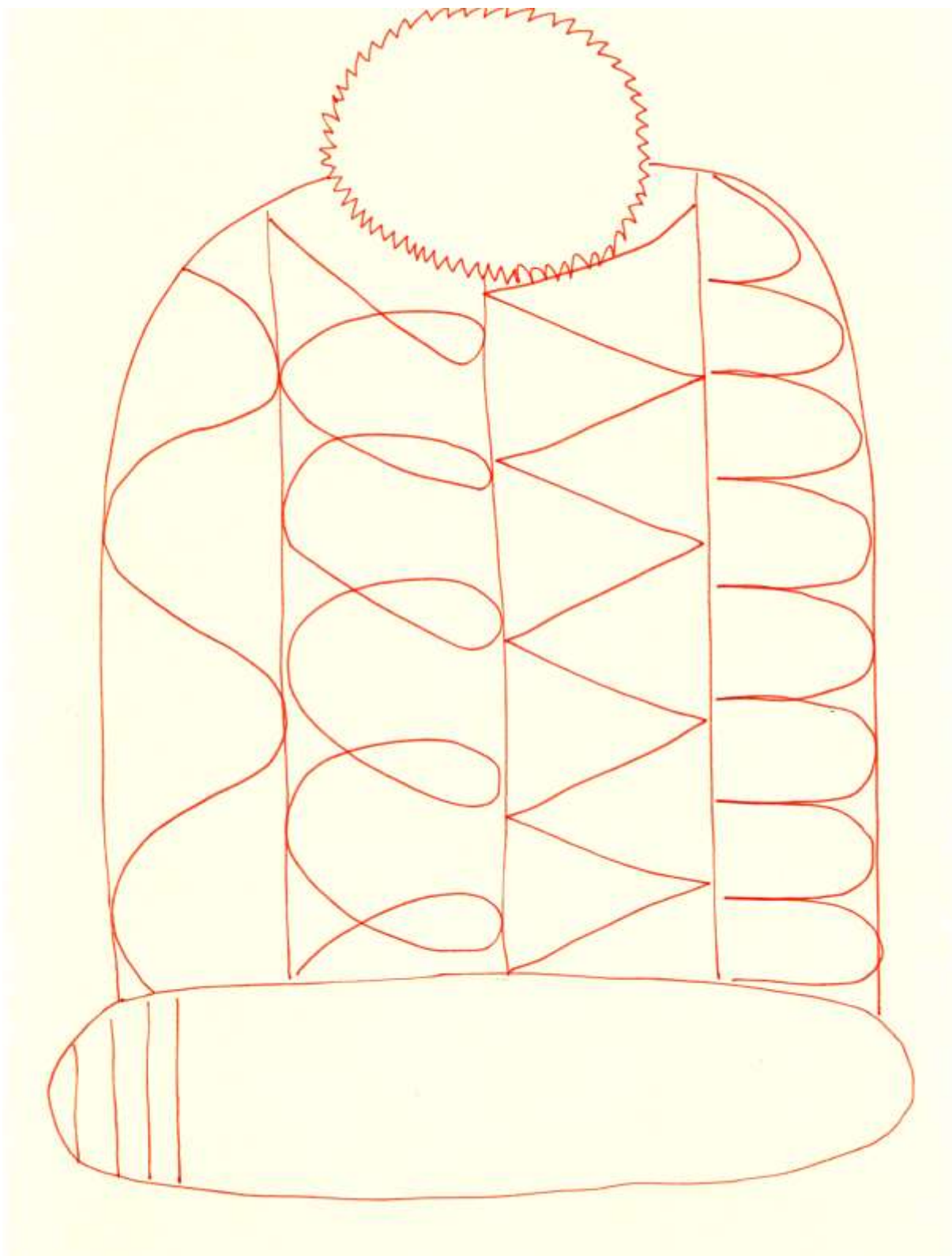

Činnost č. 19

Cíl pro dítě	Zdokonalit se v jemné motorice prostřednictvím výkresu čepice.
Dílčí cíl pro dítě	Upevnit si špetkovitý úchop psacího náčiní. Uvolnit tlak vyvíjený na psací náčiní.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně psychomotorického charakteru.
Úkol	Začni obtahovat tvary, které vidíš na čepici. Dozdobte čepici ve skupině dle vašich představ.
Formy	Skupinová.
Materiálně didaktické pomůcky	Arch balícího, trojhranné pastelky, barevné papíry, lepidlo, Pracovní list 23.
Metody dle Maňáka	Pro učitele- metody slovní (monologické, dialogické), metody názorně demonstrační (demonstrace obrazů statických) Pro dítě- metody praktické (grafické a výtvarné činnosti).
Výstup	Výkres čepice.
Předpokládané kompetence	Předpokládám, že se dítě zdokonalí v jednotlivých grafomotorických prvcích. Dále předpokládám, že dítě bude schopno se prosadit v kolektivu vrstevníků.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence k učení, kompetence činnostní, kompetence personální, kompetence sociální.
Integrace do činnosti	Integrace do činnosti č. 9 a činnosti č. 11.
Motivace	Předpřipravené na stolečkách velké výkresy čepic.
Činnost byla uskutečněna dne 15. ledna 2015.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Děti si prohloubily dovednosti potřebné ke grafickému záznamu. Dále se zdokonalily v jednotlivých grafomotorických prvcích (vlnovka, horní klička, rovná čára, zuby, šikmá čára).
Formy	Zvolená organizační forma byla zvolená vhodně. Především v části činnosti, kdy děti si měly ve skupinkách dozdobit čepici, tak v některých skupinkách vznikaly drobné rozepře.
MDP	Všechny MDP byly využity všechny.
Metody	Zvolené metody byly použity všechny.
Výstupy	Výkres čepice.
Kompetence	Kompetence činnostní, kompetence sociální, kompetence personální

Integrace	Integrace do činnosti č. 9 proběhla, tak že jsme začala navazovat na zimní oblečení. Integrace do činnosti č. 11 proběhla, tak že jsem zdůraznila, že čepice nám může maminka nebo babička uplést z vlny.
Komponenty kompetencí	Dovednost, postoj.

Pracovní list 23- Čepice

Činnost č. 20

Cíl pro dítě	Zdokonalit se v jemné motorice prostřednictvím šití.
Dílčí cíl	Zdokonalit koordinaci ruky a oka. Zpřesnit zacílená pohyb ruky. Zdokonalit se v manipulaci s jehlou.
Činnost	Didakticky zacílená činnost převážně psychomotorického charakteru.
Úkol	Vyber si látku, bavlnku a jehlu. Vystříhni si z látky obdélník. Pokus se bavlnku protáhnout uchem jehly. Kraje látky obšij stehovacím stehem. Napln svůj polštářek bylinkami.
Formy	Individuální.
Materiálně didaktické pomůcky	Kusy látek, bavlnka, jehla, bylinky (levandule a mateřídouška), vata, nůžky.
Metody dle Maňáka	Metody pro učitele- metody slovní (monologická, dialogická), metody praktické (návčik pracovních dovedností). Metody pro dítě- metody praktické (návčik pracovních dovedností).
Výstup	Polštářek.
Předpokládané kompetence	Předpokládám, že dítě si rozvine koordinaci oka a ruky, zpřesní svůj zacílený pohyb ruky. Dítě se naučí zacházet s jehlou.
Kompetence dle RVP PV	Kompetence činnostní, kompetence k učení, kompetence personální.
Integrace do činnosti	Integrace do činnosti č. 13.
Motivace	Připravím na stůl kusy látek, bavlnky.
Činnost byla uskutečněna dne 16. ledna 2015. Činnosti se účastnilo jenom devět dětí. Činnost byla také časově náročná a je třeba věnovat dětem zvýšenou pozornost, když pracují s jehlou.	
<i>Zhodnocení činnosti:</i>	
Cíl	Dítě si zdokonalilo jemnou motoriku. Dále se zdokonalilo v návycích potřebných pro kreslení- špetkovitý úchop, uvolnění tlaku horní končetiny a zpřesnilo se v zacíleném pohybu.
Formy	Zvolená individuální forma byla vhodně zvolená, protože dosažená úroveň jemné motoriky byla u každého dítěte jiná.

MDP	Zvolené MDP byly využity všechny.
Metody	Zvolené metody byly využity všechny.
Výstupy	Voňavý pytlíček.
Kompetence	Kompetence činnostní, kompetence k učení, kompetence sociálním, kompetence komunikační.
Integrace	Integrace do činnosti č. 13 proběhla.
Komponenty kompetencí	Dovednost.

Autoevaluace

Naplnění pedagogického cíle

Průzkumný cíl jsem stanovila, tak aby ověřil efektivnost navrhovaných činností a grafomotorických cvičení při rozvoji grafomotoriky u předškolních dětí. Za nástroj průzkumného šetření jsem zvolila nestandardizovaný test, který děti vyhotovovali před zahájením a po skončení pedagogického projektu. Tento test jsme sestavila, tak aby jeho výpovědní hodnota tvořila co nejkomplexnější obraz motorické úrovně dítěte. Vyhodnocení testů jsem dělala prostřednictvím škály (1- zvládá samostatně, 2- zvládá s dopomocí a 3- nezvládá vůbec).

Následně jsem z vypracovaných testů získala údaje, které jsem zpracovala do tabulek (Příloha 5A, 5B). Samotné tabulky s údaji by pro tento průzkum neměly velký význam. Proto jsem sestavila grafy, které porovnávají výsledky vstupního a výstupního testu v jednotlivých podoblastech.

Kvalita podmínek vzdělávání

Tento pedagogický projekt byl poměrně náročný na výtvarné potřeby, především na výběr vhodného psacího náčiní. Mateřská škola má k dispozici psací náčiní i pro leváky včetně nůžek. Inventář mateřské školy obsahuje i násady na tužky, ale děti jej nepoužívají. Proto jsem během realizace tohoto projektu u dětí, které neměly ještě ukotvený špetkovitý úchop, aktivně tyto násady využívala.

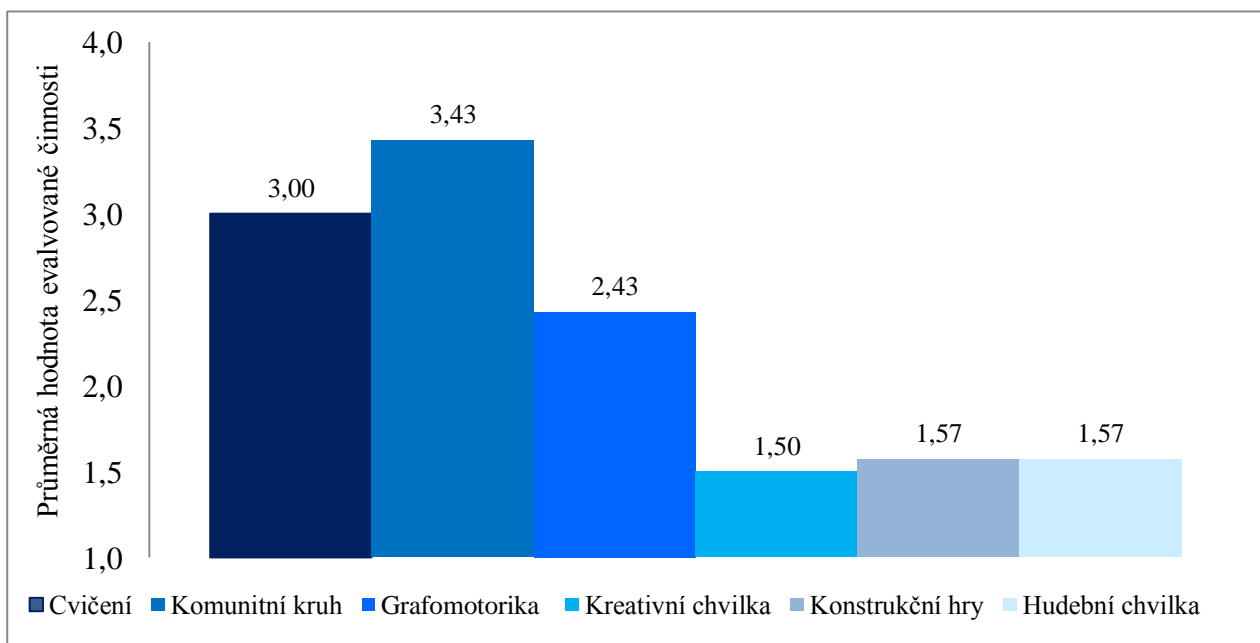
Překvapená jsem byla z toho, že mateřská škola nemá k dispozici tlusté trojhranné pastelky, které jsem dětem zapůjčovala své. Další nevýhody spatřuji v omezené nabídce tělovýchovných pomůcek (např. trampolína, kruhy, míče,...). Paní ředitelka by do této třídy mohla dětem pořídit pískovničku, kterou by jistě využily i děti z logopedické třídy. Dále bych doporučovala navázat větší spolupráci s pedagogicko- psychologickou poradnou, která by zde mohla provádět pravidelnou depistáž oslabení dílčích funkcí a následnou metodickou intervenci.

Způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání

Tento pedagogický projekt jsme realizovala během ledna 2015 v Mateřské škole Králíky, třídě Červený králíček. Tato třída je specifická v tom, že se jedná o věkově heterogenní kolektiv dětí ve věku 5-7 let. Činnosti byly realizovány v dopoledních hodinách pod mým metodickým vedením. Během projektu děti docházely jednou týdně na saunování, a proto jsem tyto dny pracovala pouze s dětmi, které se této nadstandartní aktivity neúčastnily ze zdravotních důvodů.

Tato vzdělávací nabídka byla zvolena, tak aby zde byly zastoupeny mnohostranné a maximálně pestré činnosti, které odpovídají možnostem a potřebám dětí a vedou k celkovému rozvoji dítěte. V budoucnu bych do projektu více zakomponovala dramatické činnosti. Dále při zpětné reflexi negativně hodnotím přemíru didakticky zacílené činností, která zapříčinila nedostatek času na volnou hru dětí.

Do pedagogického projektu jsem zařadila zhodnocení vzdělávací nabídky přímo dětmi. Smyslem bylo zjistit, které činnosti mají děti oblíbené a které nikoliv. K tomuto účelu jsem vytvořila evalvační archy (Příloha 4A, 4B). Děti následně prostřednictvím škály od jedné do pěti (1- činnost se mi líbila; 2- činnost se mi trochu nelíbila; 3- činnost mi byla jedno; 4- činnost se mi jen trochu líbila; 5- činnost se mi nelíbila) hodnotily činnosti podle toho, jak se jim líbily. Níže uvedený graf zaznamenává průměrné hodnocení činností dětmi.

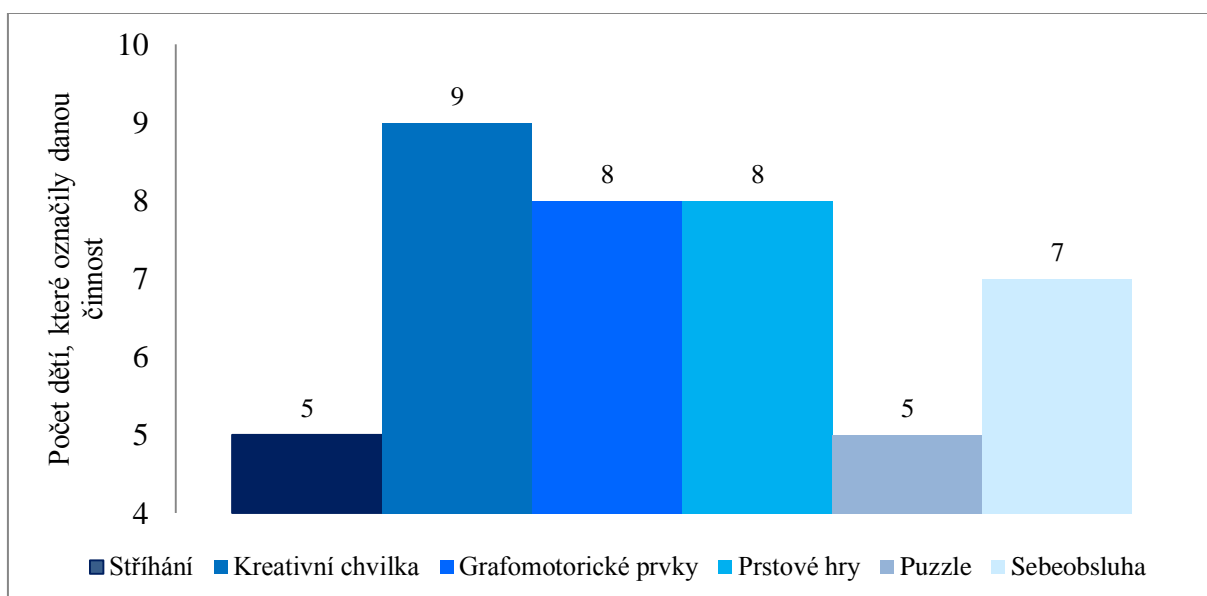

Graf 1- Zhodnocení projektu dítětem

Z grafu 7 je patrné, že děti v této třídě mají nejméně rády *komunitní kruhy*. To se mi potvrdilo i v praxi. Děti během *komunitního kruhu* nebyly pozorné a narušovaly diskuzi. Dále jsou u dětí dle evalvačního archu méně oblíbené *tělovýchovné chvílky- cvičení*.

Naopak za oblíbené činnosti děti označily *kreativní chvílky*, což se mi také v praxi potvrdilo. Děti bylo velmi lehké namotivovat k výtvarným a tvůrčím činnostem. Dokonce některé činnosti je zaujaly natolik, že jsem je zařadila do vzdělávací nabídky i v dalších dnech. Dále je z odpovědí dětí patrné, že mezi oblíbené činnosti se řadí *konstrukční hry a hudební chvílky*. *Konstrukční hry* nejsou popsány v tomto projektu, ale během praxe děti stavěly z dřevěných kostek věže a hrady.

Součástí zhodnocení projektu dítětem bylo označit činnosti, o kterých se domnívá, že je v nich úspěšné. Významem tohoto úkolu bylo zjistit orientačně pohled dítěte na sebe samé. Způsob vlastního hodnocení bych určitě uvítala v každé mateřské škole, aby dítě mělo povědomí o svých silných a slabých stránkách a nebálo se vlastního zhodnocení.

Graf 2- Sebereflexe dítěte

Devět dětí uvedlo, že velmi vysoké výsledky podávají v *kreativních činnostech*. Zajímavostí bylo, že tuto činnost označila všechna děvčata. Dále pak osm dětí uvedlo, že jsou dobří v *prstových hrách* a činnostech zaměřených na rozvoj *grafomotorických prvků*. Sedm dětí poté uvedlo, že jsou dobří v sebeobsluze. Sebeobsluhu uváděli především chlapci. Pět dětí uvedlo, že jsou dobří ve stříhání a ve skládání puzzlí.

Zhodnocení projektu dětmi mi umožnilo zjistit jejich názor na vzdělávací nabídku. Doposud se s tímto nesečkaly, a proto bylo náročné jim vysvětlit, jak mají při vyplňování evalvačního archu postupovat. Do budoucna bych zvolila jiný způsob škálování a hodnocení činností bych realizovala s dětmi každý den.

Metody použité při vstupní a výstupní diagnostice:

Prostředkem pro ověření průzkumného cíle a průzkumných tvrzení byl nestandardizovaný test zaměřený na zjištění úrovně hrubé motoriky, jemné motoriky, grafomotoriky, pracovních návyků při psaní a zkoušky laterality. Před zahájením projektu jsem s každým dítětem individuálně vypracovala vstupní test (Příloha 1A, 1B, 1C, 1D). Následně po skončení projektu znovu každé dítě stejným způsobem vyhotovilo výstupní test (Příloha 2A, 2B, 2C, 2D).

Testové úlohy byly ve vstupním a výstupním testu totožné až na úkol spojený s vizuomotorikou. Při vstupním testu jsem ve zmiňovaném cvičení použila tzv. závodní dráhu z publikace *Předcházíme poruchám učení* (Sindelárová, 2013). U výstupního testu jsem ale zařadila jednotažné cvičení z publikace *Školní zralost* (Bednářová, 2010, s. 63). Dále jsem již při výstupním testu prováděna zkouška laterality, protože nepředpokládám, že by se v tak krátkém časovém úseku výrazně změnila laterality ruky a oka dítěte.

Všechny testy byly realizovány individuálně s každým dítětem v klidném prostředí logopedické třídy. Úkoly zaměřené na zjištění úrovně grafomotorických prvků děti plnily ořezanou tužkou č. 2. K vyhodnocení pracovních listů jsem zvolila škálování (1- zvládá, 2- zvládá s dopomocí, 3- nezvládá).

Shrnuli metody použité při průzkumném šetření, použila jsem:

- vstupní a výstupní diagnostiku;
- pozorování;
- rozhovor;
- analýzu a syntézu výsledků dítěte.

Testové úkoly

V této podkapitole zmiňuji úkoly, které byly dětem zadávány během vstupního a výstupního testu. Zvolené úlohy odpovídaly vývojovým možnostem dítěte. Při jejich sestavení jsem vycházela z odborné literatury Bednářové, Šmardové (2011), Sindelárové (2013), Kutálkové (2005), Matějčka (2003) a Vágnerové (2000). Zvládnutí těchto úloh považuji v předškolním období za dostatečnou přípravu na výuku psaní.

Během realizace vstupního a výstupního testu jsem potřebovala následující pomůcky: nůžky; tužku č. 2; silná tmavá izolepa; kladinu; dřevěné korálky; nitku; tupou jehlu; Přílohu 1A, 1B, 1C a 1D; Přílohu 2A, 2B, 2C, a 2D; zámek a klíč; tři míčky a krabičku; manoptoskop; kukátko.

Hrubá motorika

V této části jsem využila metodu pozorování. Dítě mělo za úkol ve vstupním a výstupním testu.

- Vyjdi a sejdi schody.
  - o Cílem úkolu bylo **střídání nohou při chůzi po schodech.**
- Přejdi na druhou stranu.
  - o Cílem úkolu bylo **přejít po vyznačené čáře.**
- Postav se na špičky.
  - o Cílem úkolu byl **stoj na špičkách.**
- Přeskoč snožmo nízkou překážku.
  - o Cílem úkolu bylo **přeskočit snožmo přes nízkou překážku.**
- Poskakuj pouze na jedné noze.
  - o Cílem úkolu byly **poskoky na jedné noze.**
- Přejdi na druhou stranu po kladině.
  - o Cílem úkolu bylo **přejít přes kladinu.**

Jemná motorika

V této části jsem využila metodu pozorování a analýzy výsledků prací dítěte. Úkolem bylo ve vstupní a výstupní testu.

- Navlékni korále z těchto dřevěných korálků.
  - o Cílem úkolu bylo **navlékání korálků**.
- Vystříhni z papíru podle čáry kruh, čtverec a obdélník.
  - o Cílem úkolu bylo **stříhání dle vzoru**.
- Otevři dlaň po jednom prstu.
  - o Cílem úkolu bylo **otevření dlaně po jednom prstu**.
- Dotkni se bříškem palce každého zbylého prstu.
  - o Cílem úkolu bylo **dotknout se palcem bříška každého prstu na ruce**.
- Zavři oči a poznej pomocí hmatu kruh, čtverec a obdélník.
  - o Cílem úkolu bylo **poznat hmatem geometrické tvary**.

Grafomotorické prvky

V této části jsem použila pracovní listy, které jsem následně pomocí analýzy výsledků prací dítěte zhodnotila. Úkolem dětí bylo napodobit jednoduché grafomotorické prvky I. a II. skupiny.

Zde je výčet zadaných úkolů u vstupního a výstupního testu.

- Pokus se domalovat zbytek sítě rakety.
  - o Cíl úkolu byl **napodobit čáru vodorovnou a svislou**.
- Pokus se domalovat zbytek bublin.
  - o Cíl úkolu byl **napodobit kruh**.
- Vstupní test: Pokus se dojet s autem do cíle.; Výstupní test: Obtáhni králíčka jedním tahem.
  - o Cíl úkolu byl zvládnout **vizuomotorické cvičení**.
- Pokus se dokreslit sánkařskou dráhu pejska.
  - o Cíl úkolu byl **napodobit vlnovku**.
- Pokus se dokreslit lyžařskou dráhu pejska.
  - o Cíl úkolu byl **napodobit zuby**.
- Pokus se dokreslit bruslařskou dráhu pejska.
  - o Cíl úkolu byl **napodobit horní kličku**.
- Pokus se dokreslit snowboardovou dráhu pejska.
  - o Cíl úkolu byl **napodobit dolní kličku**.

Hygienické návyky při psaní

V této podoblasti jsem využila metodu pozorování. Výsledky byly zaznamenány během plnění grafomotorických prvků. Zde je výčet zadaných úkolů u vstupního a výstupního testu.

- Opři předloktí o podložku.
  - o Cílem úkolu bylo **opření předloktí o podložku**.
- Posad' se správně při kreslení.
  - o Cílem úkolu bylo **správné držení těla při psaní**.
- Pokus se netlačit na psací podložku.
  - o Cílem úkolu bylo **vyvíjet přiměřený tlak na psací podložku**.
- Pokus se správně držet tužku.
  - o Cílem úkolu bylo **správně držet psací náčiní**.

Zkouška lateralit

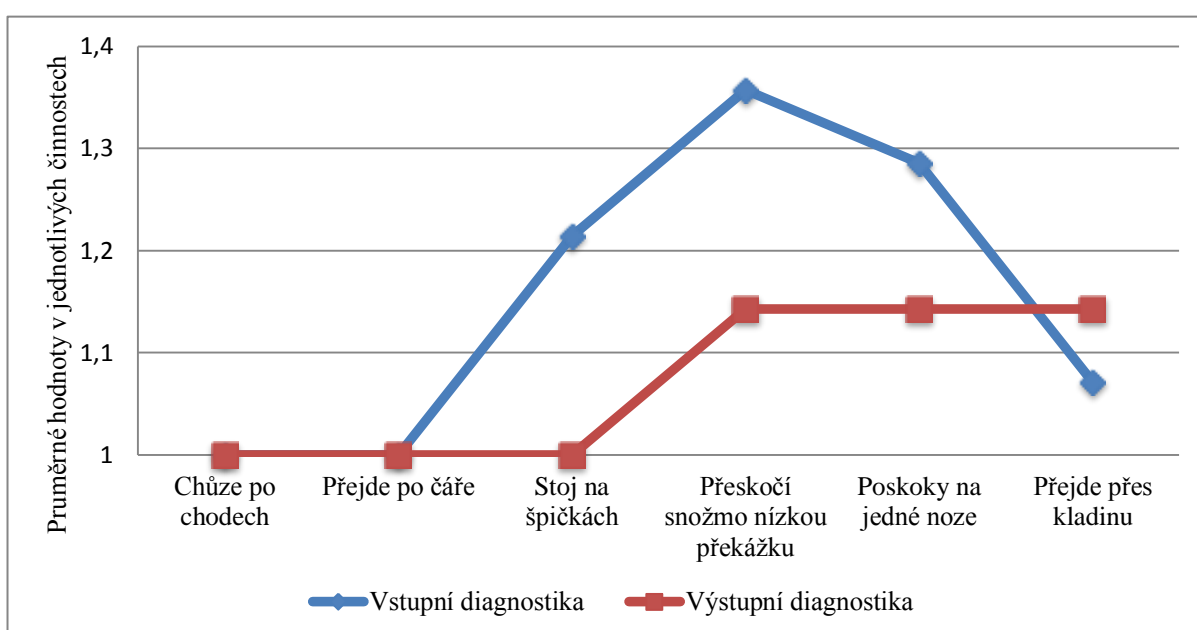
Standardizovaný test (*Zkouška lateralit*) byl použit pouze při vstupním testě. Dítě plnilo jednoduché úkoly a já pozorovala, kterým párovým orgánem byl úkol proveden. Následně jsem pomocí kvocientu pravorukosti (Obr. 6) určila, o jaký typ lateralit se jedná.

- Vlož korálky do lahvičky.
- Pokus se zamknout zámek klíčem.
- Stiskni mi co nejvíce ruku.
- Pokus se hodit tyto tři míčky do této krabičky.
- Ukaž mi, jak jsi vysoký.
- Ukaž mi tvůj nos, ucho a oko.
- Ukaž mi, jak tleskáš v divadle.
- Podívej se tímto dalekohledem z okna.
- Podívej se na mne tímto kukátkem oběma očima.

Výsledky pedagogického projektu

Hrubá motorika

První část byla zaměřena na zjištění úrovně hrubé motoriky prostřednictvím jednoduchých cvičení (viz podkapitola 7.5). Cílem této části bylo zhodnotit provedení následujících úkolů. Jednalo se o chůzi po schodech; chůzi po čáře; stoj na špičkách; přeskok snožmo přes nízkou překážku; poskok na jedné noze a přechod přes kladinu. Zvolené úkoly jsem hodnotila pomocí škály (1- zvládá, 2- zvládá s dopomocí a 3- nezvládá vůbec). Výsledky, kterých děti dosáhly ve vstupním a výstupním testu, jsem zaznamenala do následujícího grafu.

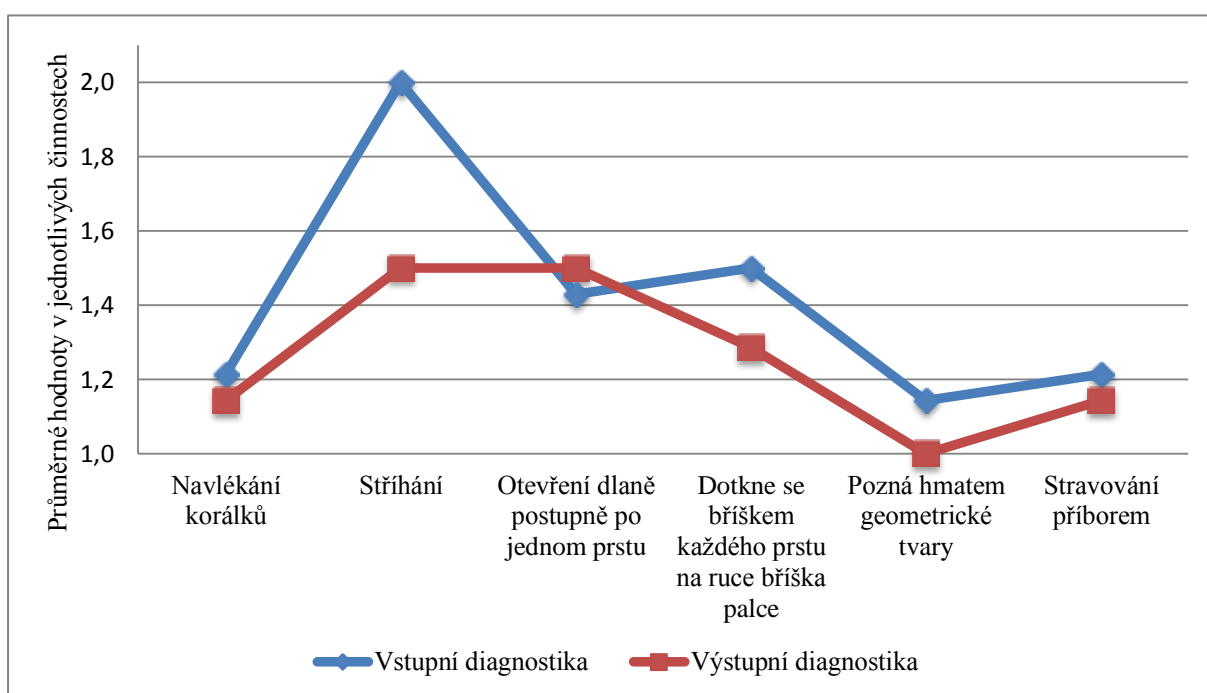
Graf 3- Vstupní a výstupní diagnostika hrubé motoriky

V této oblasti děti dosahovaly poměrně dobrých výsledků. Bez problému zvládaly ve vstupním a výstupním testu chůzi po schodech a chůzi po čáře. Nejtěžším úkolem v této části bylo pro děti přeskočit snožmo nízkou překážku. Tento úkol děti ve vstupní diagnostice splnily průměrně na hodnotu 1,36. Ve výstupní diagnostice byla průměrná hodnota tohoto úkolu snížena na 1,15. To znamená, že se děti výrazně zlepšily. Dále vykazovaly zlepšení ve stoji na špičkách, poskocích na jedné noze a přechodu přes kladinu.

Z výše uvedeného grafu je patrné, že děti dosáhly lepších výsledků ve výstupním testu. Z toho tedy usuzuji, že zvolené činnosti přispěly ke zlepšení hrubé motoriky u této skupiny dětí a byl tím naplněn průzkumný cíl.

Jemná motorika

Tato podoblast testu byla zaměřena na zjištění úrovně jemné motoriky prostřednictvím navlékání korálků; stříhání; otevření dlaně postupně po jednom prstu; dotknutí se palcem zbylých prstů, poznávání geometrických tvarů a stravování se příborem. Zvolené úkoly jsem hodnotila pomocí škály (1- zvlád, 2- zvládá s dopomocí a 3- nezvládá vůbec). Výsledky, kterých děti dosáhly ve vstupním a výstupním testu, jsem zaznamenala do následujícího grafu.

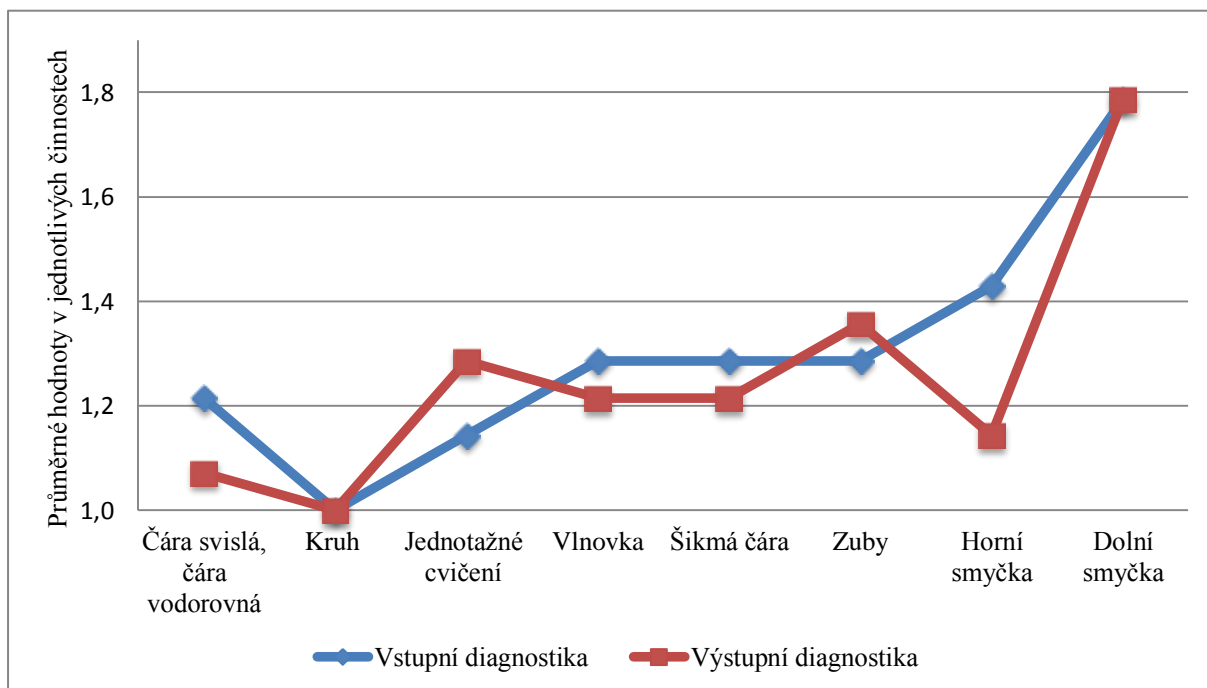
Graf 4- Vstupní a výstupní diagnostika jemné motoriky

V oblasti jemné motoriky dělalo dětem největší problémy stříhání. Při vstupním testě dosáhly děti průměrné hodnoty 2, tedy čtyři děti neuměly nůžky ani uchopit. Ve výstupním testě se děti zlepšily a průměrná hodnota se snížila na 1,5. Dále se děti zlepšily v navlékání korálků, dotýkání se palcem zbylých prstů, poznávání geometrických tvarů a stravování se příborem. Nepatrné zhoršení jsem zaznamenala v úkolu otevření dlaně po jednom prstu.

Lepších výsledků děti dosahovaly ve výstupním testě. Tedy i v tomto případě mohu konstatovat, že byl naplněn průzkumný cíl. Opět se mi potvrdilo, že zvolené činnosti přispěly k rozvoji jemné motoriky.

Grafomotorické prvky

Stěžejní oblastí ve výuce psaní je dovednost napodobit grafomotorické prvky. Proto jsem zařadila do vstupního a výstupního testu grafomotorické prvky I. a II. skupiny. Cílem bylo zhodnotit napodobení čáry svislé; čáry vodorovné; kruhu; jednotažného cvičení; vlnovky; zubů; horní a dolní smyčky. Zvolené úkoly jsem posuzovala pomocí škály (1- zvládá, 2 zvládá s dopomocí a 3- nezvládá vůbec). Výsledky, kterých děti dosáhly ve vstupním a výstupním testu, jsem zaznamenala do následujícího grafu.

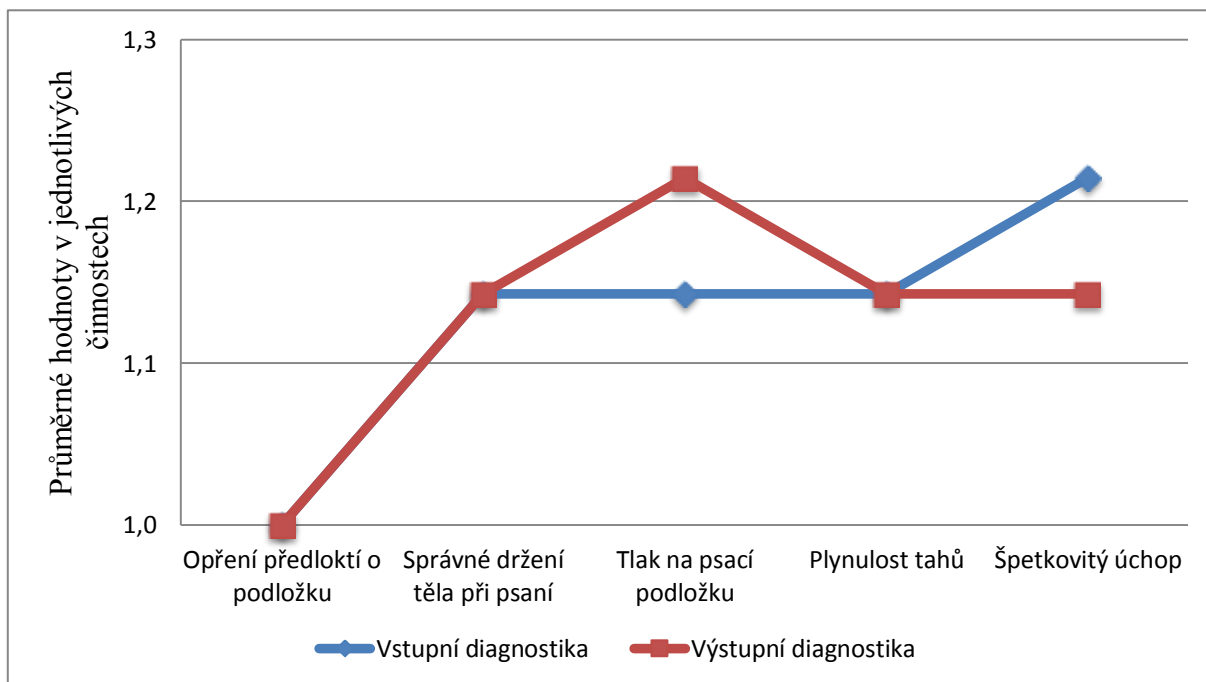
Graf 5- Vstupní a výstupní diagnostika grafomotorických prvků I. a II. skupiny

Z výsledků je patrné, že největší problémy dětem činilo napodobit dolní smyčku. Hodnota vstupního a výstupního testu zůstala v tomto úkolu neměnná. Děti vykazovaly horších výsledků v jednotažném cvičení a cvičení zaměřené na tzv. zuby. Naopak zlepšily se v napodobení čáry svislé, čáry vodorovné, vlnovce a šikmé čáry. Za zmínku stojí i to, že všechny děti zvládly při vstupním i výstupním testu nakreslit kruh.

V hodnocení této podoblasti se děti zlepšily pouze ve čtyřech úkolech a ve dvou se nepatrně zhoršily, i přesto však považují průzkumný cíl za naplněný.

Hygienické návyky při psaní

Poslední část průzkumu se zaměřovala na pracovní návyky dětí při psaní. V této části jsem hodnotila opření předloktí o podložku; správné držení těla při psaní; vyvíjený tlak na psací podložku; plynulost tahů; špetkový úchop. Zvolené úkoly jsem posuzovala pomocí škály (1- zvládá, 2 zvládá s dopomocí a 3- nezvládá vůbec). Výsledky, kterých děti dosáhly ve vstupním a výstupním testu, jsem zaznamenala do následujícího grafu.

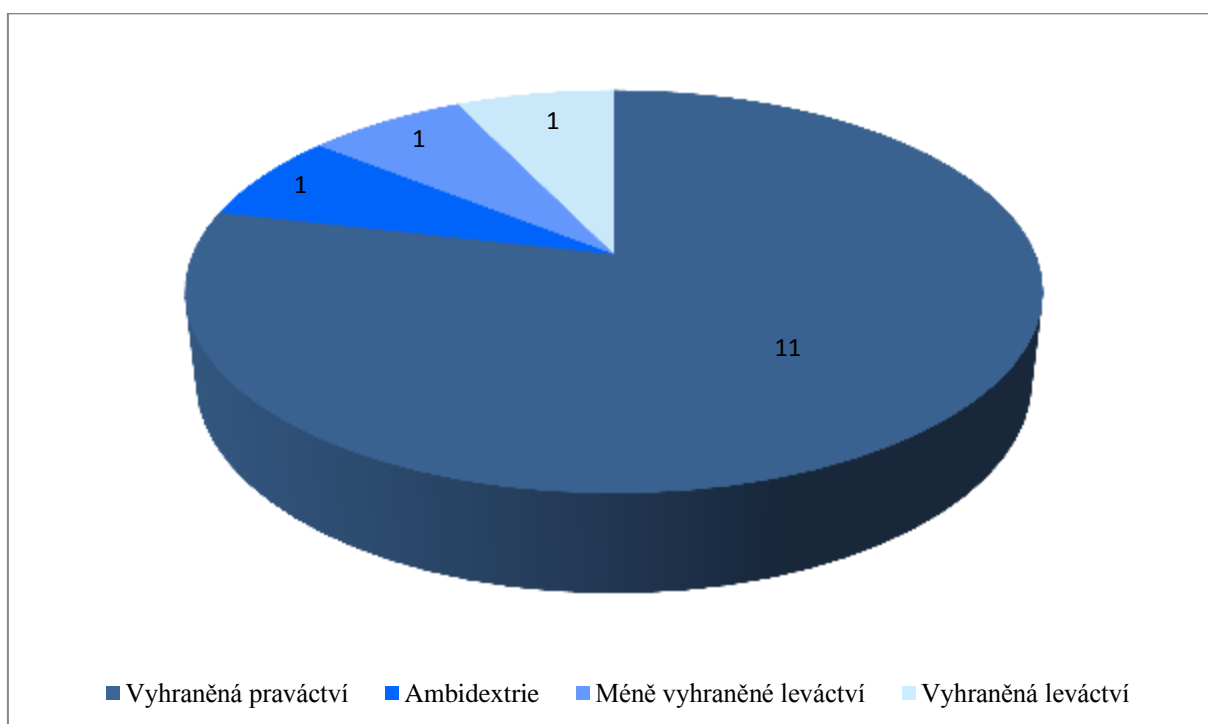
Graf 6- Vstupní a výstupní diagnostika hygienických návyků

Z výše uvedeného grafu je patrné, že dětem činilo ve vstupním testu největší obtíže správné držení tužky (tzv. špetkový úchop). Naopak při výstupním testu děti dosahovaly výrazně horších výsledků ve vyvíjení tlaku na psací podložku. Neměnné hodnoty jsou patrné u správného držení těla při psaní, plynulosti tahů a opření předloktí o podložku.

V hodnocení této oblasti nelze říci, zdali byl průzkumný cíl naplněn, neboť došlo v některých úkolech k progresi a v některých k regresi.

Zkouška laterality- ruka

Při vstupní diagnostice jsem se zaměřila na zkoušku laterality dle Matějčka a Žlaba. Tento test jsem zařadila, abych měla představu o počtu levorukých dětí a dětí s nevyhraněnou lateralitou- ambidextrií. Tato část zkoušky obsahovala sedm úkolů, ve kterých bylo důležité, kterou rukou dítě daný úkol provede. Poté jsem prostřednictvím kvocientu pravorukosti vypočítala, která ruka je u dítěte dominantní.

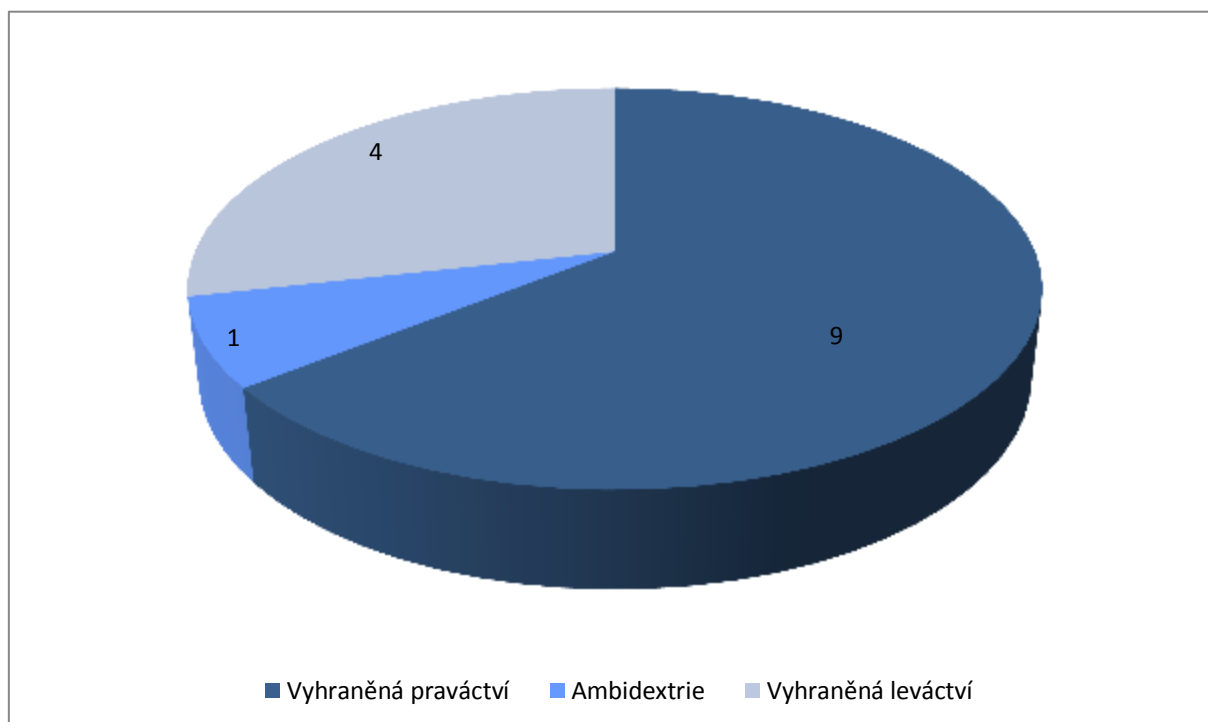

Graf 7- Zkouška laterality- ruky

Z této zkoušky laterality mi vyplynulo, že většina dětí v této třídě, konkrétně jedenáct dětí, je pravorukých. Vyhraněné leváctví nebo méně vyhraněné leváctví vykazovaly pouze dvě děti. Bohužel u jednoho dítěte mi vyšla ve zkoušce laterality ambidextrie, tedy nevyhraněnost. Jedná se o chlapce ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí, u kterého bych doporučovala návštěvu pedagogicko- psychologické poradny.

Zkouška lateralit- oka

Součástí *Zkoušky lateralit* byly i úkoly zaměřené na určení vedoucího oka. Opět jsem vycházela ze standardizovaného testu od Matějčka a Žlaba. Děti plnily dva jednoduché úkoly (*průhled kukátkem, průhled manoptoskopem*) a já pozorovala, které oko je dítětem v jednotlivých úkolech upřednostňováno.

Graf 8- Zkouška lateralit- oko

Z provedené zkoušky lateralit oka je patrné, že v této třídě má dominantní pravé oko devět dětí. Dominantní levé oko mají v této třídě čtyři děti. Pouze u jednoho dítěte v této třídě nebylo možné určit, zdali je dominantní pravé nebo levé oko. Tato zkouška je pouze orientační, protože byly provedeny pouze dva úkoly, a také výsledky této zkoušky mohou být do určité míry ovlivněny vadou zraku tzv. tupozrakostí.

Dále jsem porovnávala zkoušku lateralit ruky a zkoušku lateralit oka. Při tomto porovnání jsem zjistila, že jedenáct dětí v této třídě má souhlasnou lateralitu. Zkřížená lateralita mi vyšla u dvou dětí a u jednoho dítěte jsem nemohla provést porovnání.

Shrnutí a diskuze

Projektové vyučování v mateřské škole je fenoménem moderní pedagogiky, který směřuje k zábavnějšímu a komplexnějšímu poznávání světa. Proto jsem se rozhodla, že i já vytvořím pedagogický projekt, prostřednictvím kterého podpořím grafomotorický rozvoj dítěte předškolního věku. Do projektu jsem volila takové činnosti, které podpoří celkový motorický rozvoj dítěte.

Pedagogický projekt „Moje šikovné ručičky“ byl realizován po dobu dvou týdnů v Mateřské škole Moravská. Zvolený tematický celek vycházel ze ŠVP dané školy. Projekt hodnotím z větší části za úspěšný. Děti po dobu činností spolupracovaly a dále činnosti rozvíjely svými nápěty. Nutné je zmínit, že zvolené činnosti byly náročné na materiálně didaktické pomůcky, které ne vždy byly v inventáři mateřské školy. Proto jsem některé aktivity byla nucena změnit nebo je modifikovat. Za nedostatek této práce považuji nevhodné využití organizačních forem. Do budoucna bych chtěla s dětmi více pracovat individuálně nebo skupinově.

Cílem průzkumu bylo ověřit efektivnost navrhovaných činností a grafomotorických cvičení při rozvoji grafomotoriky u předškolních dětí. K tomu, abych ověřila tento cíl, jsem použila nestandardizovaný test před zahájením pedagogického projektu a po jeho skončení. Z analýzy výsledků jsem došla k závěru, že mnou navrhované činnosti přispěly k rozvoji hrubé a jemné motoriky, částečně také k rozvoji grafomotoriky. V oblasti pracovních návyků při kreslení se děti zhoršily ve vyvíjení tlaku na psací podložku, proto nepovažuji cíl za zcela naplněný.

Na základě údajů, které jsem získala z hodnocení pedagogického projektu dětmi, zařadím v budoucnosti více praktických činností a omezím komunitní kruhy. Chtěla bych, aby mnou vytvořené projekty děti bavily a připravily je na praktický život.

Fotodokumentace

Foto č. 1- Činnost č. 15

Foto č. 2- Činnost č. 15

Foto č. 3- Činnost č. 11

Foto č. 4- Činnost č. 19

Foto č. 5- Činnost č. 19

Foto č. 6- Činnost č. 11

Foto č. 7- Činnost č. 13

Foto č. 8- Činnost č. 3

Foto č. 9-Činnost č. 19

Foto č. 10- Činnost č.

Foto č. 11- Eskymák

Seznam příloh

Příloha č. 1A- Vstupní a výstupní diagnostika, Vlnovka, Zuby, Horní a Dolní klička

Příloha č. 1B- Vstupní a výstupní diagnostika, Jednotažné cvičení

Příloha č. 1C- Vstupní a výstupní diagnostika, Kruh

Příloha č. 1D- Vstupní diagnostika, Horizontální a vertikální čára

Příloha č. 2A- Výstupní diagnostika, Vlnovka, Zuby, Horní a dolní klička

Příloha č. 2B- Výstupní diagnostika, Jednotažné cvičení

Příloha č. 2C- Výstupní diagnostika, Kruh

Příloha č. 3A- Záznamový arch, Vstupní diagnostika

Příloha č. 3B- Záznamový arch, Výstupní diagnostika

Příloha č. 4A- Evalvační arch pro dítě

Příloha č. 4B- Evalvační arch pro dítě

Příloha č.5A- Zpracované výsledky vstupní diagnostiky

Příloha č.5B- Zpracované výsledky výstupní diagnostiky

Seznam grafů

Graf 1- Zhodnocení projektu dítětem

Graf 2- Sebereflexe dítěte

Graf 3- Vstupní a výstupní diagnostika hrubé motoriky

Graf 4- Vstupní a výstupní diagnostika jemné motoriky

Graf 5- Vstupní a výstupní diagnostika grafomotrických prvků I. a II. skupiny

Graf 6- Vstupní a výstupní diagnostika hygienických návyků

Graf 7- Zkouška laterality- ruky

Graf 8- Zkouška laterality- oko

Seznam pracovních listů

Pracovní list 1- Zrcadla

Pracovní list 2-Skládání obrázku

Pracovní list 3- Text příběhu Sněhová královna

Pracovní list 4- Jóga

Pracovní list 5- Sněhulák

Pracovní list 6A- Píseň Zima

Pracovní list 6B- Píseň Zima

Pracovní list 7- Sněhová vločka

Pracovní list 8- Sněhulák jedním tahem

Pracovní list 9- Cvičení s psychomotorickým padákem

Pracovní list 10- pohádka „O první sněhové vločce“

Pracovní list 11- Koloběh vody

Pracovní list 12- Oblečení

Pracovní list 13- Ovečka

Pracovní list 14- Kolečko

Pracovní list 15- Klubíčko

Pracovní list 16- Košilka

Pracovní list 17- Rukavice

Pracovní list 18- Báseň Rukavice

Pracovní list 19- Jednotažka Králík

Pracovní list 20A- Princeznička na bále

Pracovní list 20B- Princeznička na bále

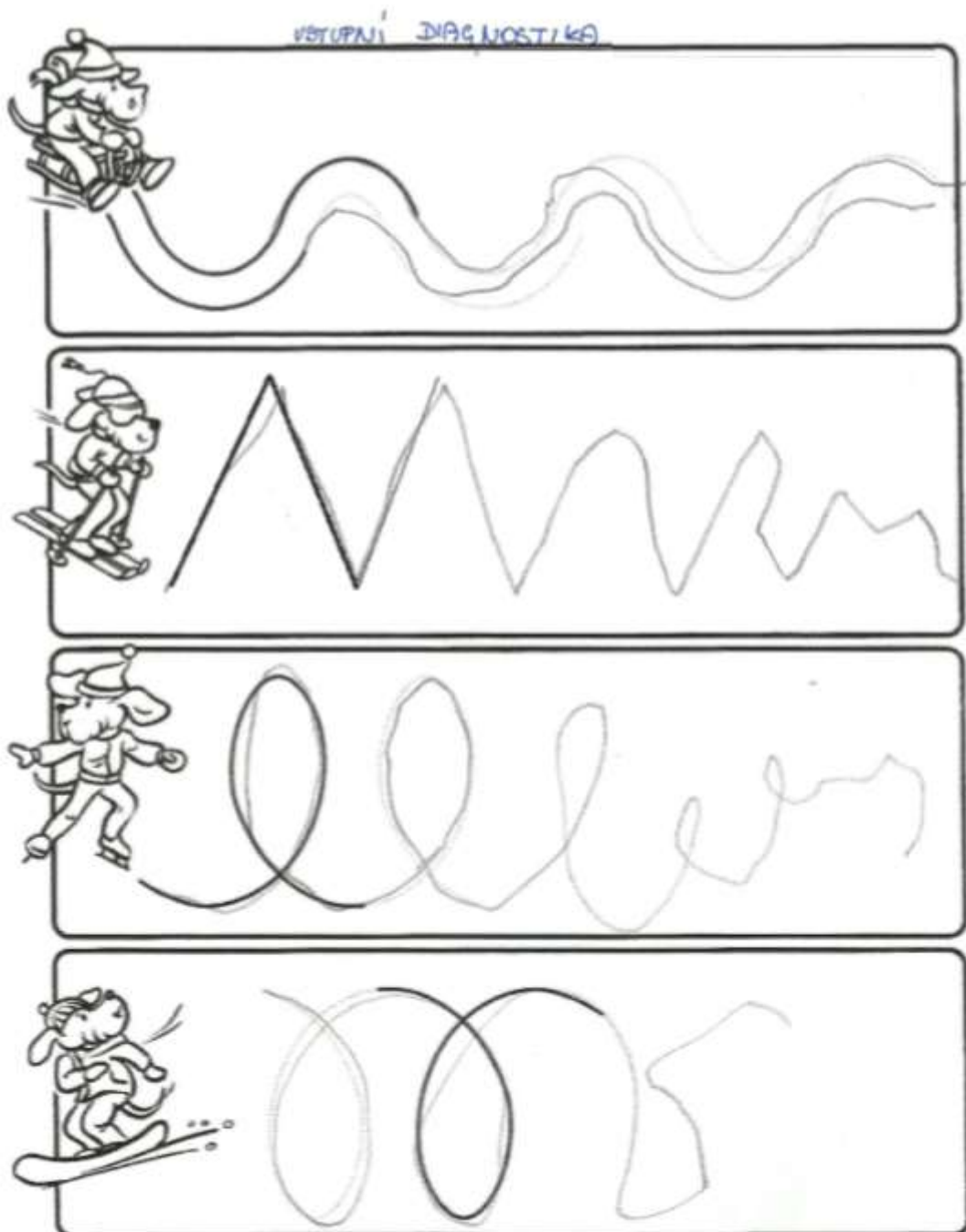
Pracovní list 21- Šála

Pracovní list 22- Cvičení s overballem

Pracovní list 23- Čepice

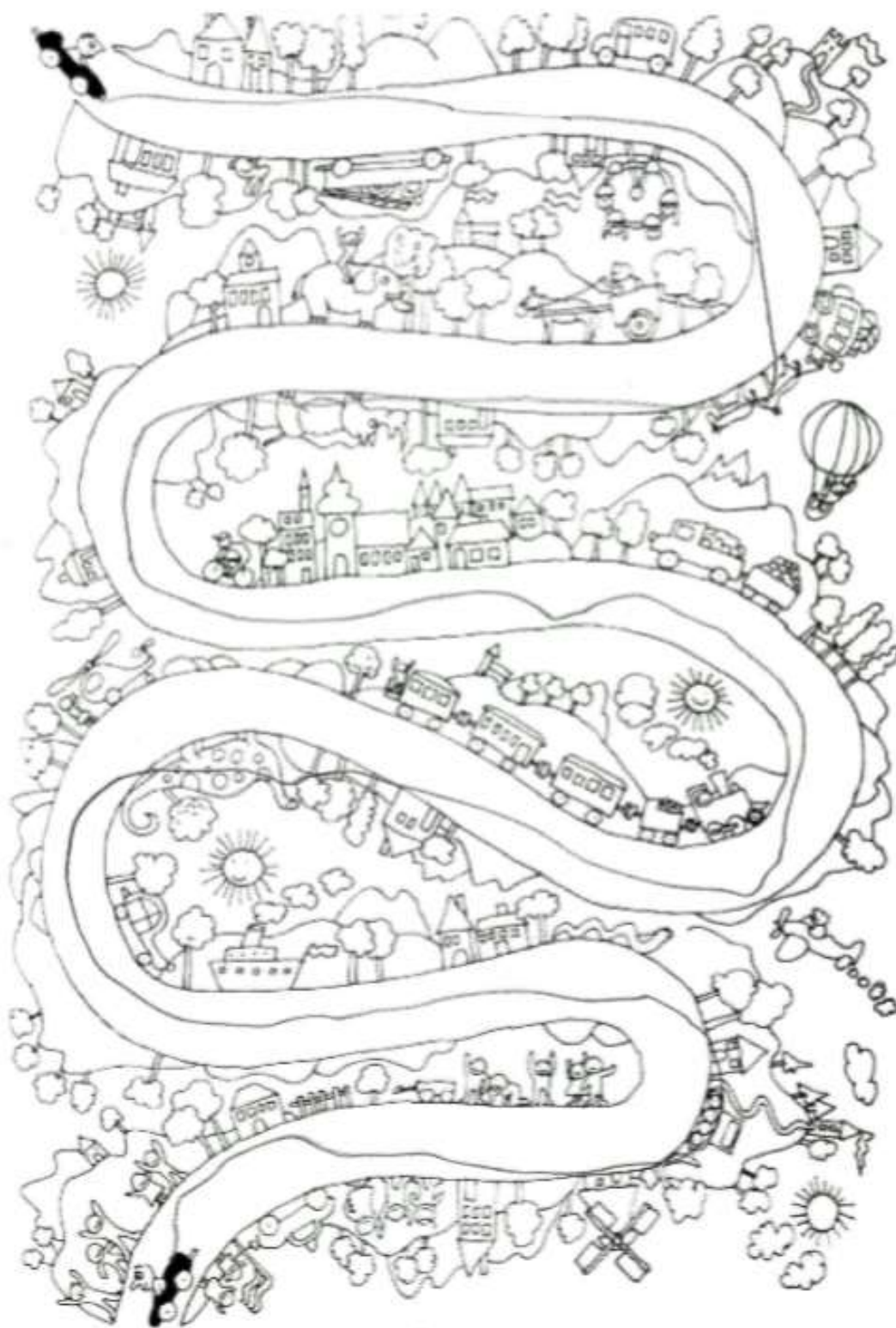
Přílohy

Příloha 1A- Vstupní a výstupní diagnostika, Vlnovka, Zuby, Horní a Dolní klíčka

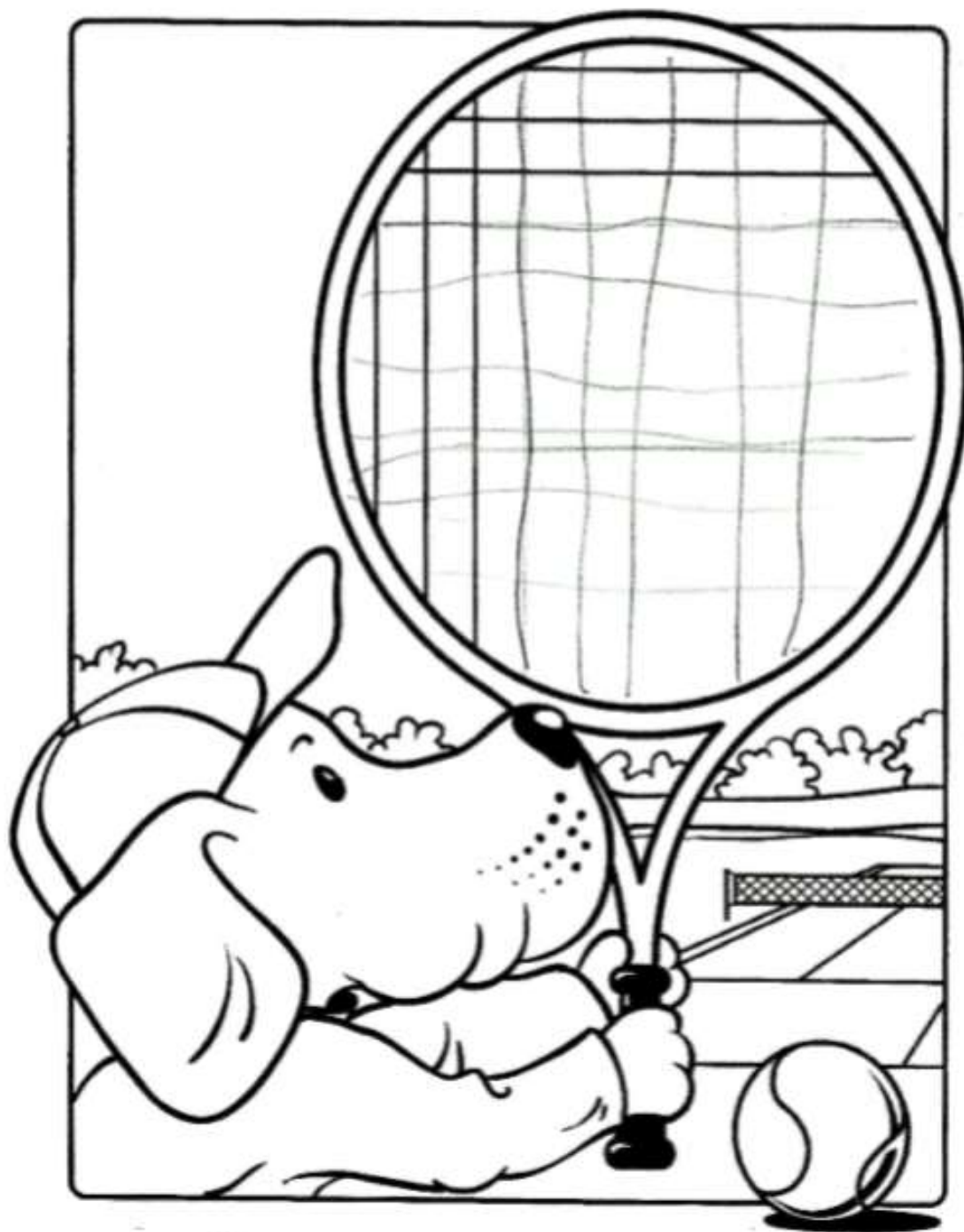
Příloha 1B- Vstupní a výstupní diagnostika, Jednotažné cvičení

Příloha 1C- Vstupní a výstupní diagnostika, Kruh

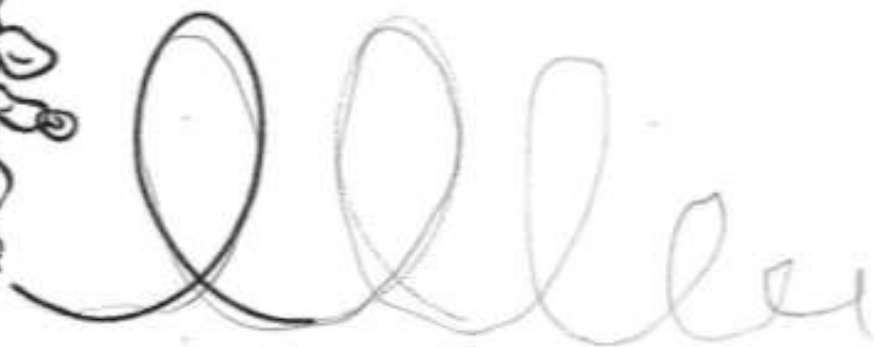
Příloha 1D- Vstupní diagnostika, Horizontální a vertikální čára

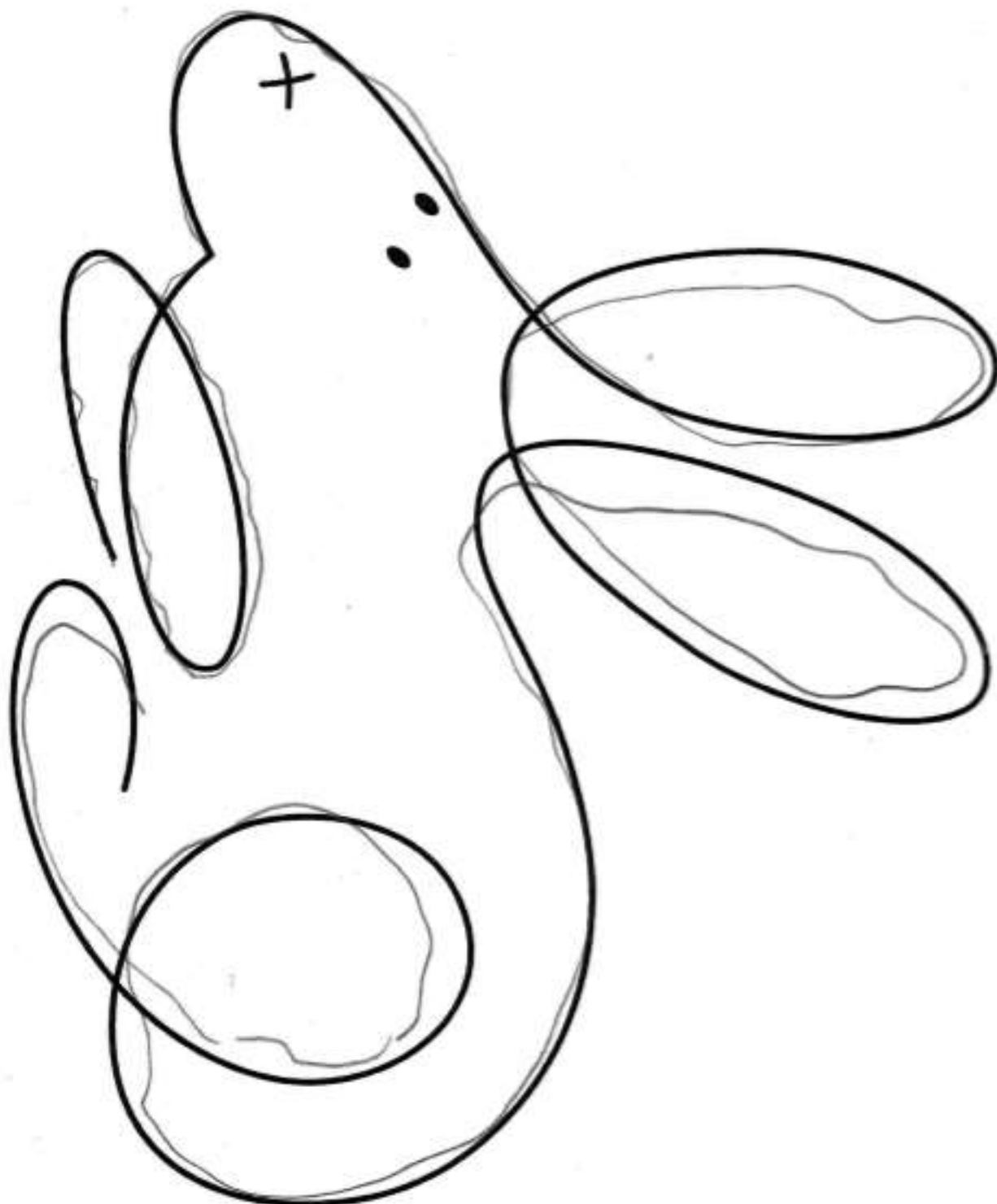
SOFINKA

Příloha 2A- Výstupní diagnostika, Vlnovka, Zuby, Horní a dolní klička

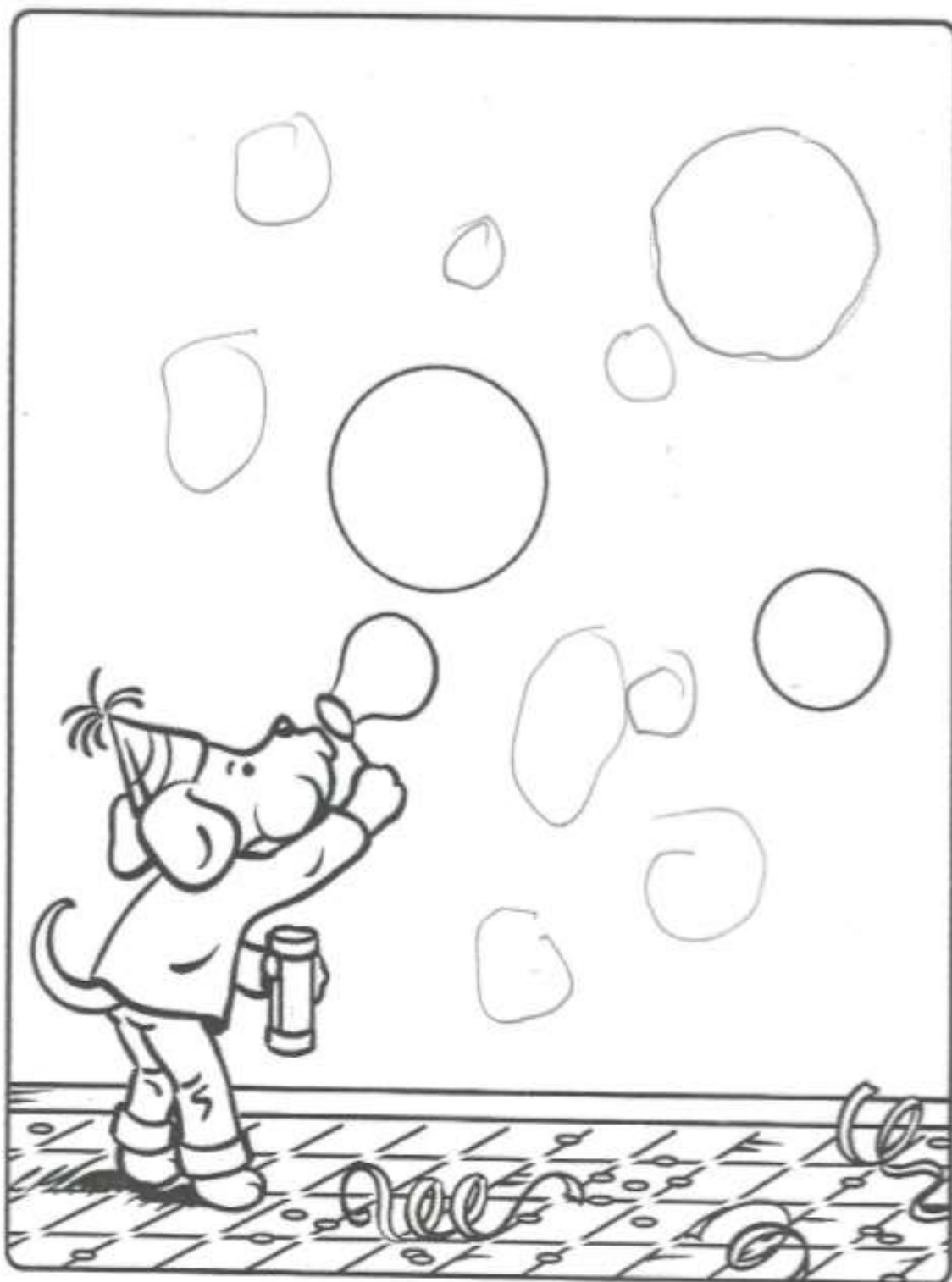
VÝSTUPNÍ DIAGNOSTIKA

Příloha 2B- Výstupní diagnostika, Jednotažné cvičení

Příloha 2C- Výstupní diagnostika, Kruh

SOFINKA

Příloha 3A- Záznamový arch, Vstupní diagnostika

VSTUPNÍ DIAGNOSTIKA

Imunologické údaje:	Název orgánu/ovce:	leží, Moravská, stálky
Věk dítěte:	Tržda:	Červený kůňák
Datum vstupní diagnostiky:	Popisně:	
Diagnostiku prováděla:	Číslo diagnostiky:	

SF
5
PROSINEC 2014
Tereza Coufalová

1. Hrubá motorika

Chůze po schodech - přejítel náhle	1
Skok na špičkách	1
Přeskok smíšeného náhodu přelátka	1
Postavení na jedné noze	1
Přijetí předu náhle	1

1 - Zvládá; 2 - Zvládá s dopomocí; 3 - Nevzdává vůbec

2. jemná motorika

Namíchání korálků	1
Šifrování	2
Otvoreni dívek požadová je jedním prstem	2
Dobíjecí se šifrem křížového prsta na ruce šifru palec	2
Počítá třetím geometrickou tvary	1

1 - Zvládá; 2 - Zvládá s dopomocí; 3 - Nevzdává vůbec

3. Grafomotorické prvky

Čára svislá, čára vodorovná	1
Křivka	1
Vysočetorská čára	2
Vlnovka	1
Zuby	2
Horní smyčka	1
Dolní smyčka	3

1 - Zvládá; 2 - Zvládá s dopomocí; 3 - Nevzdává vůbec

012. JEDI SEŠT

NETREFI SE NEZ EADKY

2 ODČAS AKUJACENO

6. Hrgemické náevky při psaní

Opisí předložit o podložku	1
Správně držení těla při psaní	1
Tisk na psací nářadí	1
Průhled tabě	1
Společný udop	1

1 - Zvládá; 2 - Zvládá s dopomocí; 3 - Nevzdává vůbec

8. Test laterality

Vykádaní korálků do lahvčky	PRAVÁ
Vykádaní křete do žemle	PRAVÁ
Stisknutí ruce exsternou	PRAVÁ
Názení míčů do kvadranty	PRAVÁ
Jak je nejvyšší	PRAVÁ
Uplatí na nos, ucho, oko	PRAVÁ
Zatřesení	OBĚ
Ústní přístřed kubitarem	LEVA
Ústní přístřed maneproskopem	PRAVÁ

PRAVÁ RUKA

Příloha 3B- Záznamový arch, Výstupní diagnostika

WORLD VÝSTUPNÍ DIAGNOSTIKA

Imunizace dětské:	Máte organizace:	1	1	1
Věk dítěte:	Věk:	5		5
Jméno dítěte:	Průběh:	LORENZ		
Diagnostická provedení:	Can hotel diagnostiky:			

1. Hledá matoušky

Chápe po slovech- učitelovi rohu	☒	1
Práje po dře	☒	1
Stoj na spočít	☒	1
Překročil malou vlnku jízdy	☒	1
Práje na jízdu noc	☒	1
Práje při kádn	☒	1

1- Vše; 2- Zčásti s dopomocí; 3- Nevzdává vůbec

2. Hledá matouška

Nevzdává korigu	☒	1
Slože	☒	2
Chápe dle postupu po jímání prá	☒	1
Odstraní se křížem kádním prá na více prá	☒	1
Prá kádním prá	☒	1
Prá kádním prá	☒	1

1- Vše; 2- Zčásti s dopomocí; 3- Nevzdává vůbec

3. Grafomotorické prá

Čára vlnitá, čára vlnitá	☒	1
Kruh	☒	1
obdelník vlnitá	☒	1
Vlnitá	☒	1
Čára čára	☒	1
Zuby	☒	1
Normální smyčka	☒	1
Bežná smyčka	☒	2

1- Vše; 2- Zčásti s dopomocí; 3- Nevzdává vůbec

4. Hygienické návyky při psaní

Chápe předání o psaní	☒	1
Prá dle prá při psaní	☒	1
Prá na psaní nábní	☒	2
Prá nábní	☒	1
Prá nábní	☒	1

1- Vše; 2- Zčásti s dopomocí; 3- Nevzdává vůbec

Příloha 4A- Evalvační arch pro dítě

SOFINKA

Stříhání	Jak se mi činnost líbila	Jak mi činnost šla
	1	5
Kreativní chvíle 	1	3
Grafomotorické cviky 	1	5
Prstové hry 	1	
Puzzle 	3	
Sebeobsluha 	1	

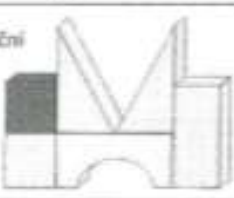

Příloha 4B- Evalvační arch pro dítě

SOFINKA

VÝSTUPNÍ HODNOCENÍ PROJEKTU

Jméno dítěte:

60P1E

Cvičení	Jak se mi činnost líbila
	<p>1</p>
<p>Komunitní kruh</p> 	<p>5</p>
<p>Grafomotorika</p> 	<p>1</p>
<p>Kreativní chvíle</p> 	<p>2</p>
<p>Konstruktivní hry</p> 	<p>1</p>
<p>Hudební chvíle</p> 	<p>5</p>

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ

Projektové vzdělávání v oblasti grafomotorického rozvoje dětí v mateřské škole

Bc. Tereza Coufalová

Příloha 5A- Zpracované výsledky vstupní diagnostiky

Hrubá motorika	TS	EM	JŠ	MH	AH	RK	JB	ŠP	VK	SB	KF	LH	SF	ES
Chůze po chodech	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přejde po čáře	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Stoj na špičkách	2	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Přeskočí snožmo nízkou překážku	2	2	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
Poskoky na jedné noze	2	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
Přejde přes kladinu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1

1- Zvládá; 2- Zvládá s dopomocí; 3- Nezvládá vůbec

Jemná motorika	TS	EM	JŠ	MH	AH	RK	JB	ŠP	VK	SB	KF	LH	SF	ES
Navlékání korálků	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	1	1	1
Stříhání	3	2	2	3	1	1	1	2	1	3	2	3	2	2
Otevření dlaně postupně po jednom prstu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	2	2	2	2
Dotkne se bříškem každého prstu na ruce bříška palce	1	1	2	1	1	1	1	1	1	3	2	2	2	2
Pozná hmatem geometrické tvary	1	3	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Stravování příborem	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	2

1- Zvládá; 2- Zvládá s dopomocí; 3- Nezvládá vůbec

Grafomotorické prvky	TS	EM	JŠ	MH	AH	RK	JB	ŠP	VK	SB	KF	LH	SF	ES
Čára svislá, čára vodorovná	1	1	1	2	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
Kruh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Jednotážné cvičení	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1
Vlnovka	2	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2
Šikmá čára	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	2
Zuby	2	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2
Horní smyčka	2	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	3	1
Dolní smyčka	2	3	1	1	1	1	1	1	1	3	2	2	3	3

1- Zvládá; 2- Zvládá s dopomocí; 3- Nezvládá vůbec

Hygienické návyky	TS	EM	JŠ	MH	AH	RK	JB	ŠP	VK	SB	KF	LH	SF	ES
Opření předloktí o podložku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Správné držení těla při psaní	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1
Tlak na psací podložku	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2	1	1	1	1
Plynulost tahů	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Špetkovitý úchop	1	1	1	1	2	1	1	2	1	2	1	1	1	1

1- Zvládá; 2- Zvládá s dopomocí; 3- Nezvládá vůbec

Zkouška laterality ruka	TS	EM	JŠ	MH	AH	RK	JB	ŠP	VK	SB	KF	LH	SF	ES
Vkládání korálek do lahvičky	P	P	L	P	P	P	L	L	P	P	P	P	P	P
Vkládání klíče do zámku	P	P	L	P	P	P	L	L	P	P	P	P	P	P
Stisknutí ruky examinátora	P	P	L	P	P	P	L	P	P	P	P	P	P	P
Házení míček do krabičky	P	P	L	P	P	P	L	P	P	P	P	P	P	P
Jak jsi vysoký?	P	P	L	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
Ukaž mi nos, ucho, oko	P	P	L	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P
Zatleskání	P	A	A	A	A	A	P	A	P	A	P	A	A	P
Zkouška laterality oko														
Průhled kukátkem	P	P	L	P	P	P	P	L	P	L	P	L	L	P
Průhled manoptoskopem	P	P	L	P	P	P	P	L	P	L	P	L	P	P

P- Pravá ruka/oko; L- Levá ruka/oko; A- Ambidextrie

Příloha 5B- Zpracované výsledky výstupní diagnostiky

Hrubá motorika	TS	EM	JŠ	MH	AH	RK	JB	ŠP	VK	SB	KF	LH	SF	ES
Chůze po chodech	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přejde po čáře	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Stoj na špičkách	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Přeskočí snožmo nízkou překážku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
Poskoky na jedné noze	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
Přejde přes kladinu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1

1- Zvládá; 2- Zvládá s dopomocí; 3- Nezvládá vůbec

Jemná motorika	TS	EM	JŠ	MH	AH	RK	JB	ŠP	VK	SB	KF	LH	SF	ES
Navlékání korálků	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1
Stříhání	2	1	1	2	1	1	1	1	1	3	2	1	2	2
Otevření dlaně postupně po jednom prstu	2	1	1	2	1	1	1	1	1	3	2	1	2	2
Dotkne se bříškem každého prstu na ruce bříška palce	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	2
Pozná hmatem geometrické tvary	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Stravování příborem	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	1	1

1- Zvládá; 2- Zvládá s dopomocí; 3- Nezvládá vůbec

Grafomotorické prvky	TS	EM	JŠ	MH	AH	RK	JB	ŠP	VK	SB	KF	LH	SF	ES
Čára svislá, čára vodorovná	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Kruh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Jednotažné cvičení	2	1	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1
Vlnovka	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1
Šikmá čára	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	2
Zuby	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	2
Horní smyčka	1	1	1	1	1	1	2	1	1	2	1	1	1	1
Dolní smyčka	3	1	2	1	1	1	2	1	1	3	1	2	3	3

1- Zvládá; 2- Zvládá s dopomocí; 3- Nezvládá vůbec

Hygienické návyky	TS	EM	JŠ	MH	AH	RK	JB	ŠP	VK	SB	KF	LH	SF	ES
Opření předloktí o podložku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Správné držení těla při psaní	1	2	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Tlak na psací podložku	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1
Plynulost tahů	2	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
Špetkovitý úchop	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1

1- Zvládá; 2- Zvládá s dopomocí; 3- Nezvládá vůbec